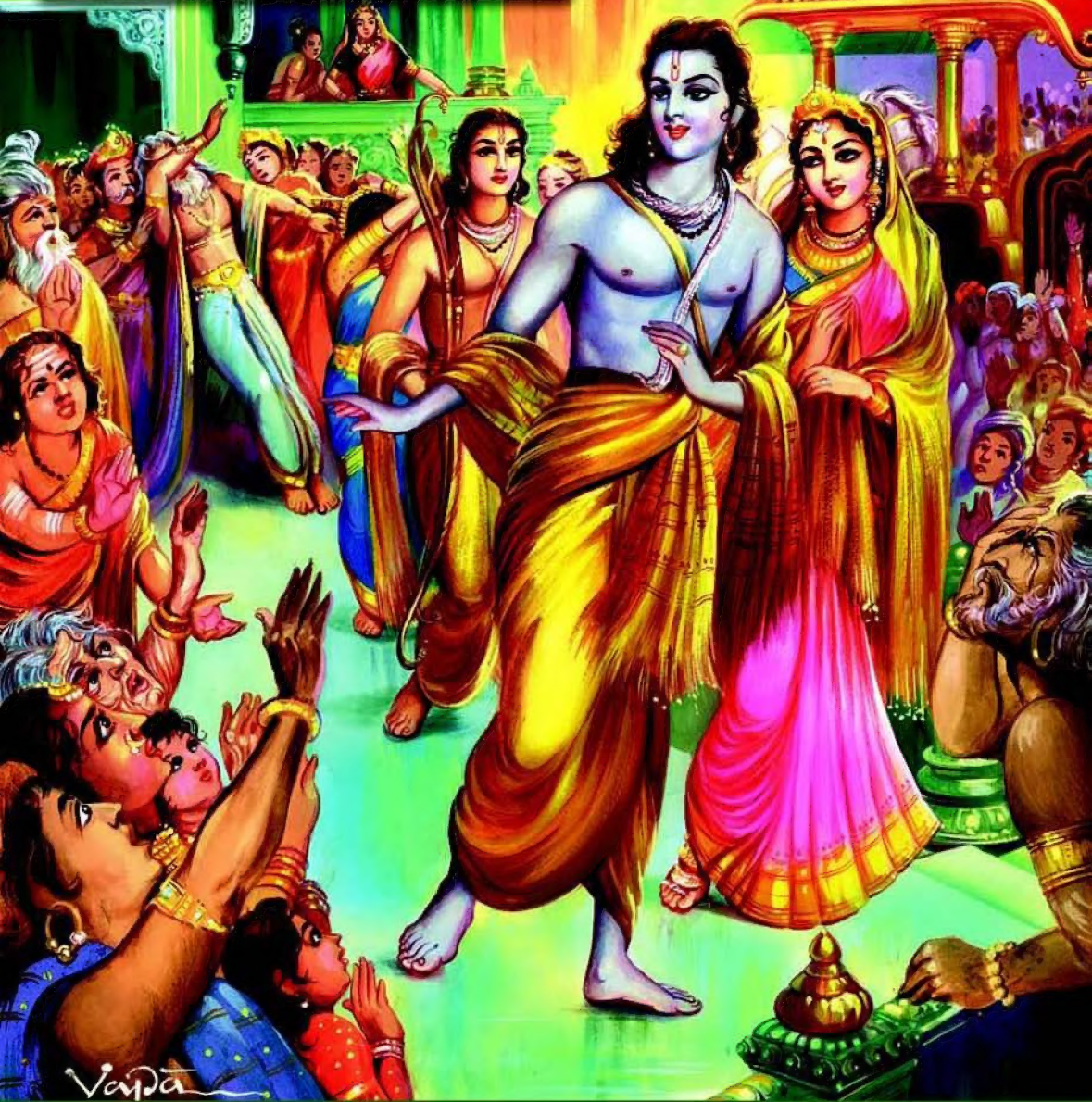


సెప్టెంబర్ 2006



Rs. 13 /-

# చందమామ



60 సంవత్సరాలుగా విజ్ఞాన వినోదాలు విరజిముతాన్న విశిష్ట పత్రిక!



## TEST YOUR IQ

- What was the original name of the Madras Observatory? Where was it shifted to in 1899?
- Which is the Bird of Peace-the dove or the pigeon?
- What is Lady's Slipper, if it is not any footwear?
- The state of Michigan in the USA has its own state bird. Which is it?
- Who qualifies to become the Prime Minister of India?
- The guava and rose apple belong to one family of fruits. Which is another member of that family?
- What prompted the British East India Company to consider annexing Jhansi in the 1850s?
- When do the countries of the world observe International Day of Peace?

If you feel you are stumped, don't worry, you'll get all the answers in Junior Chandamama September 2006 issue. Go, grab a copy!

# JUNIOR

## CHANDAMAMA

### THE ONE-STOP COMPLETE FUN AND ACTIVITY MAGAZINE

**NOW AVAILABLE  
AT YOUR NEAREST  
NEWS STAND FOR  
RS.15 PER COPY**

**PAY ONLY  
RS.150**

**FOR ANNUAL  
SUBSCRIPTION  
AND SAVE  
RS.30**

For Further Details write to :  
**CHANDAMAMA INDIA LTD.,**  
82, Defence Officer's Colony,  
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097.





**NOW AVAILABLE AT ALL LEADING BOOK SHOPS**

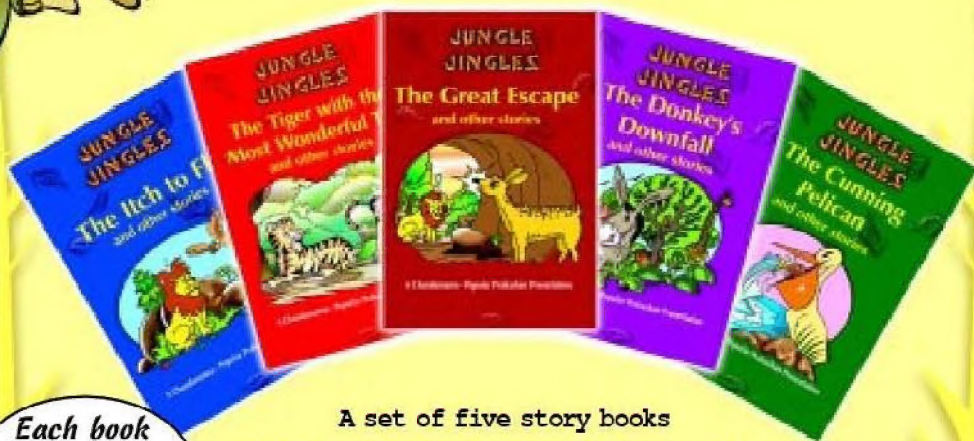
**Hiya! What has hit the animal world?**

**Listen hard and look keenly.**

**Do you hear the jingle of the jungle?**



# JUNGLE JINGLES



**Each book  
priced Rs.35/-  
only**

**A set of five story books  
with the whackiest and most interesting  
collection of animal stories ever written -  
for Rs.175/- only**



**CHANDAMAMA**



**Popular  
prakashan**

**FOR FURTHER ENQUIRIES CONTACT :  
CHANDAMAMA INDIA LTD., 82, DEFENCE OFFICERS COLONY,  
CHENNAI - 600 097.**





చందమామ

సంపుట: 59

సెప్టెంబర్ 2006

సంచిక: 9



## ఈ నెల విశేషాలు

### ఈ సంచికలో...

- \* పాఠకుల లేఖలు ...06
- \* చంద్రుని దైవభక్తి ...07
- \* ఆపు-దూడ ...11
- \* రాకాసిలోయ - 13 ...13
- \* చందమామ కబుర్లు ...25
- \* పాములపట్టేరాజు ...29
- \* చందమామ క్విజ్ - 8 ...33
- \* సాహితీ కదంబం ...34
- \* భారత దర్శిని ...36
- \* సుందరం కోరిక ...37
- \* ఆశాపాతకుడు ...46
- \* రాజకమూర్తెలు ...55
- \* అజీయుడు గొడుడు!-8 ...59
- \* మన సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు :  
తార్కితాద్వైత-పంచంగ ...63
- \* విజ్ఞానం ... చివరి దం ...  
వికాసం ... ...64
- \* ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ...66



ఇద్దరు సౌందర్యవతులు  
(బే.క) ... 19



ఏదీలేని అన్నీకలిగిన యోగి!  
... 26



దొంగ సన్యాసి!  
... 40



రామాయణం  
(అయోధ్యాకాండ - 4)  
... 49

### SUBSCRIPTION

For USA and Canada  
Single copy \$2  
Annual subscription \$20

Remittances in favour of  
Chandamama India Ltd.  
to

Subscription Division  
CHANDAMAMA INDIA LIMITED  
No. 82, Defence Officers Colony  
Ekkatuthangal,  
Chennai - 600 097

E-mail :  
subscription@chandamama.org

### చందా

ఎయిర్ వెల్ యుల్ ద్వారా అన్నదేశాలకు పిన్పెండ్ల సంచికలు రూ : 900  
ఇండియాలో బుక్ ఓర్డర్ ద్వారా రూ. 150.00

చందా డబ్బు డిపాజిట్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారాగానీ, ప్ర ని ఆర్డర్ ద్వారాగానీ  
'చందమామ ఇండియా లిమిటెడ్' బరిటన్ పింపిండి.

For booking space in this magazine please contact:  
CHENNAI Shivaji : Ph: 044-22313637 / 22347399  
Fax: 044-22312447, Mobile: 9841277347  
email: advertisements@chandamama.org  
DELHI: OBEROI MEDIA SERVICES, Telefax (011) 22424184  
Mobile: 98100-72961, email: oberoi@chandamama.org

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers.  
Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.





వ్యవస్థాపకులు  
బి. నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

## ప్రకృతి వ్యతిరేక ఉగ్రవాదం

అమా అ క ప్రిజలేకాదు ; ప్రిక తి కూడా ఉగ్రవాదం తాకిడికి విలవిలలాడు తోంది. ప్రిక తిప్పేదాడి జరుపుతున్న ఉగ్రవాదులు ఎవరో కాదు; మనుషులమైన మనమే. ప్రపంచం వివిధ ప్రాంతాలలో గత వందరోజుల్లో జరిగిన వాటిని ఒక్కసారి గుర్తు చేసుకుందాం: ఇండోనేసియా లో రెండు భూకుంపాలు, ఆ తరువాత సునామీ; ఉత్తర భారతదేశంలో విపరీతమైన భారీ వర్షాలు; వరదలు. చీనాలో వెల్లువలు. కాలిఫోర్నియా వంటి ప్రాంతాలలో ఉన్నట్టుండి పేరిగిన ఉష్ణోగ్రతలు . ప్రాణికోటి మీద ప్రకృతి ఎందుకిలా కన్నెర్రచేస్తోంది?

వాతావరణంలో ఇలాంటి పూర్వలపిర్యవసానాల గురించి, కొంత కాలంగానే పుపులు ఆలోచించడం మొదలు పెట్టారు . భూమి పుట్టూ ఉన్న ఓజోన్ పొర, సూర్యుడి నుంచి వెలువడే నీలలోహిత కిరణాలనుంచి పెద్ద గొడుగులా భూమిని కాపాడుతున్నదని పునకందరికీ తెలుసు. ఓజోన్ పొర దెబ్బతిన్నట్లయితే, సూర్యుడి నీలలోహిత కిరణాలు భూమి ఉపరితలాన్ని చేరి పర్యావరణానికి హాని కలిగిస్తుంది. ప్రాణికోటి ఆరోగ్యాన్ని పాడు చేస్తుంది. ఓజోన్ పొర పిలచబడినట్లయితే పర్యావరణంలో వేడి పేరిగి, సిపు తొల్యాన్ని దెబ్బతీస్తుంది.

ఇటీవల ప్రిక తికి జరుగుతున్న హాని రోజురోజుకూ ఎక్కువవుతోంది. అందుకే, ఐక్యరాజ్య సమితి సెప్టెంబర్ 16వ తేదీన ఓజోన్ పొర రక్షణ దినోత్సవం జరుపే హోదాలని నిర్ణయించింది. భూమి మీద ఆరోగ్యకరమైన జీవితం, ఓజోన్ పొర మీద ఆధారపడి ఉన్నది. అందువల్ల ప్రిక తి వ్యతిరేక చర్యలకు పాల్పడకుండా సాఫు రోస్యి సహా జీవన విధానాన్ని అలవరచుకోవాలి.

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>





## పాఠకుల లేఖలు

చందమామ 50 ఏళ్ళుగా చదువుతున్న పాఠకులలో నేనొకడిని. ఇప్పిస్తు నాకు 62 ఏళ్ళు దాటింది. చదువుతుంటే ఉండే కొందరు వచ్చి ఏమిటి చందమామ చదువుతున్నారా? అని ఆశ్చర్యంతో అడుగుతారు. దానికి నా జవాబు, ఇన్నోవేటివ్ అందులో చెప్పే పరిజ్ఞానం ఇంకారాలేదని. అందుకోసమే చదువుతున్నానని, ఆ కథలలో చెప్పే నీతి ఈ జన్మకు కాదు కదా? ఇంకెన్ని జన్మలెత్తితే వస్తుందో అని ఓ ఆధుర్త! ఏమిటో ఈ నీతి ఏం చెప్పినా విడ్డూరంగా ఉంటుంది అనుకుంటూ వాళ్ళు వెళ్ళిపోవడం, అప్పుడప్పుడు జరిగే తంతు. దీంతో ఒక ఆనందకర విషయం ఉంది. కుటుంబంలో నేనే కాదు; నా పిల్లలు 35 33 ఏళ్ళ వాళ్ళ కూడా చదువుతున్నారు, నవలలు, నవరాళ్ళను కూడా చదివింపే ఉత్సాహం చూపడం నాకు చాలా ఆనందం కల్గించే విషయం. భగవంతుణ్ణి కోరేది, తెలుగు బాలలు పేద్దలు అందరూ చదవాలని, ఆ పూటకొద్ద భారతీయులు అందరూ చదవాలని, నా సింప్లిడయం ఏమిటో ఒంటపిట్టించు కునే ప్రియత్నం చేయాలని. చందమామ, ఆకాశంలోని చందమామ లాగా చల్లగా, తీయగా, నిరంతరం వర్ధిల్లాలని.

- డా. చెన్నవసేవి హన్మంతరావు, కరీంనగరం  
అరవై వసంతాలకు చేరువ అవుతున్న “చందమామ” జీవితపు రంగుల శోభితపు. నిరళభాషిత భారతీయ సంస్కృతీవైభవము తెలియచేయుచు నిరంతరం చూడాలనే,

అతి చక్కని బొమ్మల వైభవముతో, అనాటి పౌరాణిక, జానపద యుగంలోనికి పోయి నట్లు సింభ్రపూ శృంగారాలతో అబాలగోపాలపు న్న అలరిస్తుంది. 60వ సింవత్సపు లేకాకుండా, ఆచంద్రార్కపు, తెలుగు బ్రతికున్నంతవరకు, “రావుం” బ్రతికున్నంతవరకు హిస్సపు ఈ లోకంలో ఉన్నట్లుగా, చందమామ జీవించాలి. వచ్చునీ భేదపు లేకుండా పుష్కలపు, ఆనందింపి జేయాలి. రాజుల కథలు, జానపద కథలు, ఫోటో వ్యాఖ్యల పాటీలు, పీల్లలకు పినికి వచ్చే అనేక శీర్షికలు బాగుంటున్నాయి.

ప్రితి నెల మొదటి వారంలో ఏ ప్రతీక కొన్నా చందమామ చదివిన తరువాత అన్నీ జూలైపు ఖచిత్రం గవు నించ తగినదిగా మూది. పీల్లల ప్రత్యేక సంచికకు ఎదురు చూస్తూ ఉంటాము.

- వాస్తు రామచంద్ర, నెల్లూరు





## చంద్రం దైవభక్తి

చంద్రానికి చిన్నప్పటినుంచీ ఎర్ర పిం ఎక్కువ. పేద్దవాళ్ళల్ని నా సరే చిన్న వూటంటే పడతాడు. అందుకేవరూ తప్పి పట్టడం లేదంటే కారణం అతడి దైవభక్తి.

చంద్రం ప్రతిరోజూ గుడికి వెళతాడు. పెద్దలను అడిగి పిదపిదే దేవతా కథలు చెప్పించుకునే అతడికి తన ఈత్ర వారితో అటలకంటే కూడా దైవకార్యాల మీదే ఎక్కువ ఆసక్తి. డాక్టర్ జరిగే మితాణ శ్రవణాలూ, వారి కథలూ శ్రద్ధగా వింటాడు. తీరికసేపు వంట్లో గీతాపారాయణం చేస్తాడు. అలాగని చదువూ అశ్రద్ధ చేయకుండా పద్దెనిమిదేళ్ళ వయస్సు కే విద్యాభ్యాసం పై రై చేశాడు.

చిన్నప్పుడేతే చంద్రం దైవభక్తిని ఇంటా బయటా అందరూ మెచ్చేవారు. కానీ, పెద్దవాడై చదువు పూర్తయ్యాక కూడా అతడి దైవభక్తి వురీ మూఢభక్తిగా మారడంతో పేద్దలకు ఇబ్బందిగా తయారయింది. తెల్లవారగానే తన పై జామీనామాలలో వునిగి పోవడమే

గాక, ఈరోజు నైవేద్యానికి చక్కెర పొంగలి పేట్టాలి, రేమిదట్టోజనం, ఎల్లుండి ఎంథు ద్రా అంటూ ఇంట్లో వారందరినీ ఎల్లవేళలా విసిగించేవాడు.

అప్పటికి అతడి తాత, బావ్మబాగా వునిలి వారై పొల్లు పై రై విశ్రాంతి తీసి కుంటున్నారే. తల్లిదండ్రులు కూడా వయస్సు వీధి పిడి విశ్రాంతి కోరే కుంటున్నారు. చంద్రం కంటే రెండేళ్ళ పేద్దవాడైతే అన్న సార్యం, తానొక్కడే అట్లు పోలం పినులూ, ఇట్లు ఇంటి పినులూ అన్నీ చేస్తున్నాడు. చంద్రం వూత్రం ఎవరపని చెప్పినా తనదైవకార్యాలకు అంతరాయం వుని విసిరి కుక్కనేవాడు. ఒకరోజున చంద్రం తండ్రి, ఈ విషయాన్ని విని గతావారితో దిగులు గా సీస్తావించినప్పటికీ, “చంద్రానికి ఎర్ర పిం ఎక్కువ. వూట పడతాడు. వాడిపినీ, నాపినీ చూవాణ్ణి నేనుండగా వీరు కలవర పడనమీరు లేదు,” అంటూ సార్యం తప్పుడికి వత్తానని పిలికాడు.





కొన్నాళ్ళకు అన్నసో ర్యానికి ఛాయ అనే అమ్మాయి తో పేళ్ళయింది. కామితానికి వచ్చిన కొత్తలో ఛాయ చంద్రంతో కొన్నాళ్ళు సర్దుకు పోయింది. అయితే, బాధ్యత పట్టిన పద్ధతి నచ్చక, క్రమంగా అతనికి ఇంటి పనులు చెప్పడం మొదలు పెట్టింది. చంద్రం చెయ్య నంటే అతణ్ణి దెబ్బలాడేది. చంద్రం అన్నకు ఫీర్యాదు చేశాడు. “రోజంతా కష్టపడే నీ వదిన చికాకులో ఓపూటన్నా పిట్టించు కోకు. వేళకు భోంచేసి నీ దైవకార్యాలు చూపుకో,” అన్నాడత సో ర్యం తేలిగ్గా నవ్వేస్తూ. అన్న తనను పిట్టించు కోవడం లేదని, చంద్రం పేదలతో చెప్పుకున్నాడు. వాళ్ళ కూడా, “రోజంతా కష్ట పడే నీ అన్నావదినలు చికాకుతో ఓపూటన్నా పిట్టించు కోకు,” అని అన్నారు.

“నేను పొరుషం కలవాణ్ణి. పైగా దైవ భక్తుణ్ణి. అందు వల్ల ఎవరు గాని నన్నేవీ

అనడానికి వీల్లేదని వదినకు చెప్పండి,” అన్నాడు చంద్రం. ఇది తెలిసిన ఛాయ చంద్రాన్ని పీలించి, “వంట్లో ఓపిక ఉన్నంత కాలం మీ తాత, తండ్రి కాయ కష్టం చేసి పేదలించిన ఆస్తిని పంచారే తప్పి, కూర్చుని తినలేదు. ఇప్పుడు మీ అన్న కూడా ఈ ఆస్తిని నిలబెట్టడానికి ఎంతో శ్రమ పడుతున్నాడు. ఎవర పిలువంటే వాళ్ళది. అంతేకానీ, ఏ శ్రమ పడకుండా కూర్చుని తినడం ఎవర పిలువ ని పించు కోదని తెలుసుకో,” అన్నది.

“నేనం ఊరక కూర్చోలేదు. దైవచింతనతో నాకు తీర బడి దొరకచ్చ. ప్రిహ్లాదు డి వంటి నన్ను హిరణ్యకశిపూలా వేధించకు. దేవతలు నిన్ను శిక్షిస్తాడు,” అని హెచ్చరించాడు చంద్రం.

“నేను నా భర్తకూ, అత్తనూ లకూ, వారి తల్లిదండ్రులకూ రోజూ సేవచేస్తాను. అప్రయోజకుడివైన నీక్కూడా వండి పేడుతున్నాను. నన్ను దేవుడు మెచ్చుకుంటాడే తప్ప, శక్తిం చదు. ను మ్హనిజంగా ప్రిహ్లాదు డంతటివాడి వైతే, దేవుణ్ణి ప్రార్థించి నన్ను శక్తించేలా చెయ్యి. నాకు శిపిడితే, ఆ తరువాత నేను నిన్ను పిల్లెత్తు వూట అనను. లేకపోతే ను మ్హ, నీ అన్నతో సమంగా ఇంటి బాధ్యతలు తీసుకోవాలి,” అన్నది వదిన. ఇది సవాలుగా తీసుకున్న చంద్రం రోజూ గుడికి వెళ్ళినప్పుడల్లా, తన వదినను శింపపు ని దేవమణ్ణి ప్రార్థించ సాగాడు. అయితే, వాడు కొరినది ఫలించలేదు.

ఛాయ, చంద్రం వు ధ్య జరిగిన గొడవను గురించి తెలుసుకున్న చంద్రం బావూ తల్లి, “తల్లిలాంటి వదినకు శిపిడాలను కునే పాడు బుద్ధి నీకు తగదు,” అని వు డలించారు.



“నన్ను దైవకార్యాలు చెయ్యనివ్వకుండా ఆపివున్న పుహాపాపీ వదిన. పాపాత్ముడని తుండిన లెక్కచేయని ప్రిహ్లాదుడు నా ఆదర్శం. ఆమె అంతం చూడంతవరకు నేను దేవతా ప్రార్థిస్తానే ఉంటాను,” అన్నాడు చంద్రం మొండిగా.

ఆ పూటలకు తాత, తుండి, అన్న, చంద్రం వీరింద ఉండి, “వదినకు పూపిణ చెప్పు. లేదా, ఇల్లాదిలి వెళ్ళిపో,” అన్నారు.

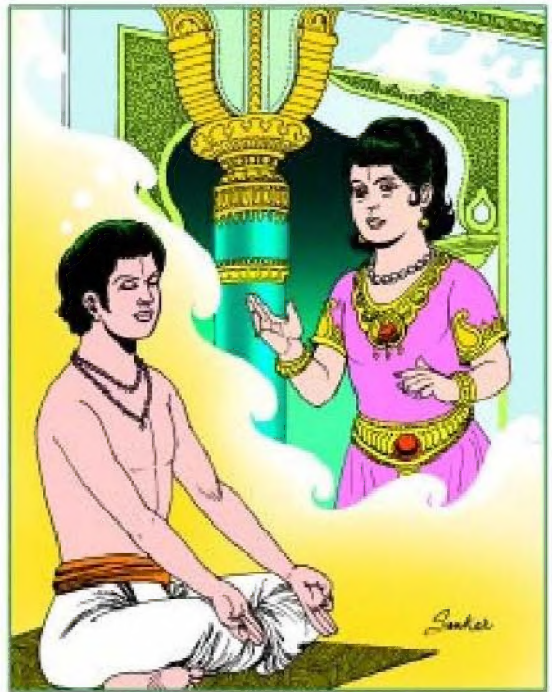
“ప్రిహ్లాదుడికి తుండి ఒక్కడే శత్రుమానాకు ఇంట్లోని వాళ్ళందరూ శత్రుమలే. నేను ఇల్లాదిలి పాత న్నాన. వీరిందరూ వచ్చిబ్రతి పు లేదాకా మెనక్కురాన,” అని ఇల్లాదిలిపేట్టి ఊరి గుడిఆవరణలోకి వెళ్ళి కూర్చున్నాడు.

చంద్రం ఇంట్లో అలిగి వచ్చాడని గ్రహించిన గ్రామీణులు జారి రావడం, అసిలు విషయం అడిగితెలుపుకుని, “నువ్వూతప్పిచేశామా తల్లిదండ్రులు దైవసమానులని నువ్వు వినలేదా? వాళ్ళ వీరింద అలిగితే దేవత వీరింద అలిగినట్టే. వెంటనే ఇంటికి వెళ్ళి మీవాళ్ళకు క్షమాపిణ చెప్పుకో,” అని హితమూలికాడు.

“ఇప్పుడు నేను వెనక్కు వెళ్ళితే, అందరికీ దేవత వీరింద నవ్వుకుం పాత్రుంది. దేవత నా వదినను కఠినంగా శించినా భక్తిని నిరూపించాలి. అంతవరకు నిరంతర దైవనామస్మరణ చేస్తూ, తులసీ తీర్థం పూత్రం మిశ్చుకుంటూ నేను గ్రామంలో ఉంటాను,” అన్నాడు చంద్రం పట్టుదలగా.

రావణాసురి వారసులు పూట్లాడలేకపోయాడు. చంద్రం అన్నపానాలు పుట్టుకోకుండా, పిజ్జా ఇచ్చే తులసీ తీర్థం పూత్రం మిశ్చు

చందమామ



కుంటూ పూడు రోజులు ధ్యానంలో గడపడంతో బాగా నీరసపడిపోయాడు.

పూడోరోజు సాయంకాలం దైవధ్యానంలో కళ్ళపూసుకుని కూర్చున్న చంద్రం గత నిద్రలోకి జారుకున్నాడు. అప్పడతనికి వైకుంఠంలోని బాలప్రిహ్లాదుడు లీలగా కళ్ళపూంపు కదలాడాడు. “పూశావా నా దుస్థితి. ఆనాడు నీ దైవభక్తికి నీ తుండి హిరణ్యకశిపూ ఒక్కడే అడ్డుగా నిలబడ్డాడు. నిన్ను ద్వేషించాడు. ఈనాడు పూ ఇంట్లో వాళ్ళందరూ నా భక్తికి అంతరాయం కలిగిస్తున్నారు. నిన్ను ఆదర్శంగా తీసుకున్నాను, పూ వదినను శించడానికి నువ్వే సాయపడాలి,” అన్నాడు చంద్రం.

ప్రిహ్లాదుడు వందహాసం చేస్తూ, “విశ్రాంతి, ఏమిటి నువ్వంటున్నది? నా తుండి నన్ను ద్వేషించాడా? కానీ కాదు.



అవి తమెళ్ళ పితృలువు ను కనబరచావు . ఆయన ద్వేషించిందల్లా తన శత్రువైన మహా విష్ణు మఱు . శత్రు మాళు ది ద్వేషిం కొద్దీ, శత్రు మఱు శరణు జొచ్చిన నన్ను హింసిల పాలు చేసిన వూట వాస్తవమే . అల్లు నా, నేను నా తండ్రిని అణు వూత్రం కూడా ద్వేషించలేదు . శింఛవు ని దేవుడితో మొరపెట్టుకోలేదు . దేమిటే ఆయన న్ను శించాడు . వు న్ను ప్పిలు గా జన్మించిన వారికి పొటించవలసిన ధర్మాలు , నిర్వర్తించవలసిన బాధ్యతలు కొన్ని ఉన్నాయి . వాటన్నిటిని పట్టించుకోకుండా, దైవభక్తిని అడ్డుపెట్టుకుని, పేదలకు ఇబ్బంది, విసి గ్రా కలిగిస్తూ, వారినే ద్వేషించడం భావ్యం కాదు . వుంచి చెప్పిన నీ వదినను శిక్షించాలంటున్నామా ఇదెక్కడి ధర్మం ? నన్ను ఆదర్శంగా తీసి కున్న ను మ్మా నాకన్నా గొప్పభక్తుడివే కావచ్చు . కాని, నీ భక్తి ద్వారా అల్లు నవారికి ఇబ్బంది కలిగిస్తూన్నామా భక్తి గ్రువు ను ఆశిస్తోందిగాని, ద్వేషాన్ని కొరపు . వూధభక్తి, వూధాచారాలు వుప్పి కలిగిస్తాయి . ఆలో చించి చూడు . నీలో వుంచి వూర్పుగానే, వీ వాళ్ళే వచ్చి నిన్ను ఇంటికి తీసి కు

వెళతారు ,” అన్నాడు వు ధు ధు రకంఠ స్వీరంతో .

“దైవభక్తి అంటే ఏమిటో, వూధభక్తితో పేదల వుండు వోర్ పిపిడడం ఎంత అవివే కమో నాకు ఇప్పిత్త తెలిసీ వచ్చింది . నా కళ్ళు తెరిపించామాక తజ్జతలు ,” అన్నాడు చంద్రం చేతు లెత్తి మొక్కుతూ .

“చంద్రం, నిన్ను వెతుక్కుంటూ ఎవరు వచ్చారో చూడు ,” అంటూ గుడి పై జారి, శోషించు పిడిమన్న చంద్రం వు ఖంపేనీళ్ళు చల్లాడు .

ఉలిక్కిపిడి కళ్ళు తెరిచిన చంద్రానికి ఇంతవరకు జరిగింది కలా ? నిజమూ ? అని అర్థం కాలేదు . ఎదురుగా అన్న, వదిన నిల బడి ఉన్నారు . “అన్నాహారాలు లేకుండా ఇక్కడ ఎన్నాళ్ళని ఉంటామారా చంద్రం ఇంటికి వెళదాం,” అన్నాడు అన్న సూర్యం ఆప్యాయంగా .

“నన్ను వుంచి వదినా,” అంటూ చంద్రం లేచి, అన్నావదినల వెంట బయలు దేరాడు . అతనిలో వచ్చిన వూర్పుకు ఇంట్లోని పేదలందరూ ఎంతగానో సంతోషించారు .







## ఆవు-దూడ

రాఘవమీరులో నారయ్య గృహరయ్య వి ఇర్ర గృ పోర గృ ఇళ్ళు. వాళ్ళ పోలాలు కూడా పిక్క పిక్కనే ఉన్నాయి. వారి ఇళ్ళకు ఒక్కటే ప్రిహారీ గోడ. ఇళ్ళ వు ధ్య అడ్డుగోడ లేదు. నారయ్య భార్య శాంతమ్మ గృహరయ్య భార్య శాంతమ్మ కు దైవభక్తి ఎక్కువ. కాడి ఎద్దులూ, రెండేసి గేదెలూ ఉన్నా, రెండు కుటుంబాలకు ఆమె లేమా భార్యల కోరిక వీ ద నారయ్య, పేరయ్య పశువుల సంతకు వెళ్ళి చెరొక ఆమె కు కొన్నార. గోపై జకు అమాశు ఏర్పడినందు కు శాంతమ్మ, శాంతమ్మ చాలా సంతోషించారు. ఆమెను శ్రద్ధగా పంచ సాగారు.

నారయ్య ఆవు వరసగా రెండుసార్లు కోడెదూడను ఈనింది. పేరయ్య ఆవు రెండు సార్లు పెయ్యదూడను ఈనింది. కోడెదూడ అల్లు తే, పొలం పనికి ఉపయోగ పడుతుం దని పేరయ్య ఆశ. రెండు ఆవులూ మూడో సారి చూడితో ఉన్నాయి. ఈసారైనా తన ఆవు

కోడెదూడను పేట్టలని-బరయ్య ఆశతో కోర్ కుంటు న్నాడు. రెండు ఆవులూ ఈనడా నికి సీద్దంగా ఉన్నాయి. బంపు మా ఇంట్లో పేళ్ళికోసం నారయ్య కుటుంబం వేరే ఊర వెళ్ళవలసి వచ్చింది. పు ర్ర నాడే వచ్చేస్తావు నీ, తన ఆమె శ్ర జాగ్రత్తగా చూస్తూ ఉండవు నీ బరయ్య తో చెప్పి, నారయ్య కుటుంబంతో సిహా పోర గృ రువెళ్ళాడు.

బరయ్య మనసులో చిత్రమైన ఆలోచన వచ్చింది. ఆ రాత్రి రెండు ఆమెలూ ఈనితే బామ్మని అన్న కున్నాడు. ఆ తరవాత చేయ వలసిన దానిని గు రించి ఉత్సాహంగా భార్య శాంతమ్మ తో చెప్పాడు. ఆ వూ టుని ఆవిడ దిగ్భాంతి చెంది, “ఇదేం బుద్ధుడి! వాళ్ళ ఆమా కోడెదూడను పేడితే వు ను తెచ్చేసి కోవాలా? వు న ఆమెయ్య వూడను పేడితే వాళ్ళ ఆమా దగ్గర ఉంచాలా? ఎంత అన్యాయ వు డి? వు న్న ప్పి ల కందే పిత్త మలే తవు సంతానాన్ని వు రింత జాగ్రత్తగా కాపాడు కుంటాయి.



కుక్క, పీల్చి, కోతి వంటి వాటిని చూడడం లేదా! ప్చిర్ర ఆశించినట్లు భాషన చూచినా, పిల్చి మీతెంపితుని ఆమోదాడన వెతుక్కుంటూ వెళుతుంది,” అని హెచ్చరించింది.

ఋరయ్య ఆ పూటలు పేదగా పట్టింపుకోలేవు. అల్లుతే, ఎచిత్రంగా ఆ రాత్రురయ్య ఆశించినట్లేరుండు ఆమెనూ ఈనాల్గు ఋరయ్య ఆమాపేయ్యపూడన పేట్టింది. నారయ్య ఆమోదాడనను పెట్టింది. శాంతమ్మ ఎంత వారిందినా వినకుండా, ఋరయ్య తన ఆలోచనల ప్రకారం పూడలను చూర్చాడు. ఆ తరువాత నిద్ర రావడంతో వెళ్ళి పడుకున్నాడు.

పురికాల్పుపిటికి గొడ్లపాకలో ఏదో చప్పిడలు తే, ఋరయ్య, శాంతమ్మ వెళ్ళి చూశారు. తప్ప పాకలో నారయ్య ఆవు తన కొడెదూడను నాకుతూ కనిపించింది. మెడలో పలుపు తెగి మూడి. గబగబా వెళ్ళి నారయ్య గొడ్లపాకలోకి వెళ్ళి చూశారు. అక్కడ తప్ప ఆమాపేయ్యపూడన నాకుతోంది. పిశు మూకు తప్ప సంతానం పిట్ల ఉన్న ఋవు ఎలాంటిదో ఋరయ్యకు అర్థమయింది. తన భార్య చెప్పిన పూట అరాలా నిజమని గ్రహించి, తన

చేసిన పనికి పిశ్చాత్తాపి పిడ్డాడు. నారయ్య ఆమెనూ, కొడెదూడనూ నారయ్య గొడ్లపాకలోకి తీసుకువెళ్ళి వదిలి, తన ఆవునూ పెయ్యపూడనూ తన గొడ్లపాకలోకి తీసి కువచ్చాడు.

పుర్ర నాడు ఊర్ర నుంచి తిరిగి వచ్చిన నారయ్య, కాంతమ్మ తప్ప ఆమెనూ జాగ్రత్తగా చూసి కున్నండు కుఋరయ్య దంపిత్రులకు క తజ్జతలు తెలియ జేశారు.

ఋరయ్య రాత్రి జరిగిన దానిని నారయ్యకు పిశ్చాత్తాపింతో వివరించి, “నా ధర్మార్థికి నన్ను ‘పుంపు నారయ్య,’ అన్నాడు.

“ఎంతవూ టాబురూ. ఇంపు లోపు ర్మర్థి ఏప్పుంది? అయినా, మూడు కొడెదూడలను పేట్టుకుని నేనేం చేస్తాను? వాటిలో నువ్వొక దాన్ని తీసికో,” అన్నాడు నారయ్య.

“నీది చాలా దొడ్డపు నన్ను నారయ్య. అల్లుతే, నా పేయ్యపూడలలో నువ్వొకటి తీసికోవాలి పురి,” అన్నాడు ఋరయ్య. నారయ్య అంపుకు అంగీకరించాడు.

వాళ్ళ పూటలను కొద్ది పూరంలో నిలబడి విన్న కాంతమ్మ, శాంతమ్మలు ఒకరినొకరు ఆప్యాయంగా కౌగిలించు కున్నారు.







## రాకాసిలోయ

13

[కేసమత్తా, జయపుల్ల, పుసిలివాడ వూరవేషాలతో తమ గృహపదిలి బయట దేరిన రోజున, బ్రహ్మాదండివూరితికుత్త కూడా, ఇద్దరు అంగరకులతో వింధ్యారణ్యాలకు ప్రియతామయ్యవద్ద. కేసమత్తా వాళ్ళు, చీకటిదేవేళకు ఒకపిల్లచేరారు. ఆ రాత్రి బసచేయ ౨ డానికి పై టకూళ్ళ ఇల్లుకొసం విచారిం చగా బ్రహ్మాదుడి కూడా అక్కడే పున్నట్టు తెలిసింది. వాళ్ళు పుంధు కు కదిలారు. తరువాత-]

కేసమత్తా పుసిలితండ్రి పుంధుండి దారి తీయగా, అందరూ పిల్ల దాటి తిరిగి అరణ్యంలో ప్రవేశించారు. ఆ సరికి బాగా చీకటి పడిపోయింది. అరణ్యం అంతా పిర్రలా, జంట మతా, కూతలతో, అరుమితో ప్రితి ధ్వనించి పోతున్నది. ముగ్గురూ ఒక చెట్టు కింద కూర్చున్నారు. “ఈ వూరవేషాల్లో బ్రహ్మాదండివు నన్ను గర్తించగలడుటావా?” అని అడిగాడు కేసమత్తా జయపుల్లను.

జయపుల్ల అడ్డంగా తల తిప్పిస్తూ, “ఏమో చెప్పలేం. కాని, ఈసరికే వునం ఒక

పోరపాటు చేశాం. గురు వక్షనానంధులు, రచ్చబండ దగ్గర కూర్చున్న పిల్లవాని లంతా ఎనేట్లుగా వూట్టాడేశారు. అలా చెప్పుకుండా మఠాదే బామూడేది,” అన్నాడు.

“అందులో పోరపాటున్నది? ఈ దేశాటనలో, ఆయన తన శిష్యులతో వూత్రవే వూట్టాడతాడని నేను లోగడ చెప్పానుగదా?” అన్నాడు పుసిలివాడు.

“అమశుక్ కో. కాని, నీ గొంతులో పిలికిన యోసి వాళ్ళల్లో ఎవరైనా గుర్తపడితే ఏమయ్యేది? వునం ఈ బ్రహ్మమిత రాజ్యమీసరి





హిద్దులు దాటవరకూ, చాలా జాగ్రత్తగా వున్నట్లు కోవాలి. కాకతాళియంగా బ్రహ్మాదండీ, వునవూ ఒకేసారి బయల్ పడేటం జరిగింది. రాజగ్రు మఠేసిన ఎత్తు తెల్ల వుకున్నార గదా? ఆయనకాలి ప్రణవే దోనుం చేసుండుకు, ఈ వూంత్రికుడు మూలికల కోసం, వింద్యారణ్యాలకు బయల్ పడేరాడట! వునశత్రు ముల్లు వుహజిత్తులవూరివాళ్ళు,” అన్నాడు జయపుల్ల. వుసిలివాడు అమోనట్టు తల వై పితూ, చప్పిన లేచివూని, “ఈ దామితనే ఎక్కడో గ్రుంసికిలించిన ధ్వని అల్లుంది. వీకు విసబడిందా?” అని ప్రశ్నించాడు.

కేశమత్తు, జయమల్లూ జవాబు చెప్పేంతలో, ఈసారి వురింతస్పృష్టింగా గ్రుంసికిలింపటం విసబడింది. వుగ్గూ ఆశ్చర్యంగా వుఖవుఖాలు వూనికున్నారు.

“బ్రహ్మాదండీ, అతడి అనుచరులూ ఇటే వున్నారూ లామూది! వున చిక్కులన్నీ తీరి, ఈ రాజ్యం సిరిహిద్దులు దాటి త్వరగా పారి పొవాలంటే, వాళ్ళెక్కివన్నీ గ్రుంసి కాజేయటం మొక్కటే మార్గం,” అన్నాడు ముసలివాడు.

“ఎలా? అదంత తేలికా, అయ్యా?” అన్నాడు కేశమత్తు.

“అవు గో, ఆ పీల్చుల వూనవు న్నుది, గ్రుంసి లేదా? నేను వీ గ్రుంసి మత్తు. నుమ్మకనిష్టి డివీ, జయపుల్ల జ్యేష్ఠుడు. వునం ఏకాంతంగా మళ్ళిపుడు కూడా అలాగే పీల్చు వుకోవటం అలవాటు చేసి కోవాలి. సిరే, ఇప్పుడు వీ గ్రుంసి అంటే, ఆ బ్రహ్మాదండీ ఎక్కిన గ్రుంసి నేను కాజేయ గలను. వీ గ్రుంసి కూడా, అతడి అనుచరుల గ్రుంసి కాజేయ గలిగితే, తెల్లవారే సిరికల్లా, ఈ బ్రహ్మపిత రాజ్యమీ సిరిహిద్దుల్ని దాటి పొగలం. అప్పుడు, ఏ బెడదా మూడవు,” అన్నాడు వుసిలివాడు.

అతడి వూటలకు జయపుల్ల నమ్మతూ, “నీ ఎత్తుగడ ఏమిటి? వూంత్రికుడి గ్రుంసి ఎలా పట్టుకోగలమో అతణ్ణి కత్తితో ఎదిరిస్తావా?” అని అడిగాడు.

“వాళ్ళకు, ఎదురే పిడి, ఈ చీకట్లో యుద్ధం చేయటం వుంచిదికాదు. అప్పుడు రేగే గొడవకు పిల్లవానిలు అక్కడికివచ్చి, వునం పట్టుబడిపోతాం. చడి చప్పితూ లేకుండా ఆ గ్రుంసి వీ దినుంచి వాళ్ళను పిడగిట్టాలి. నేను చెట్టు వీ దమూడి, వూంత్రికుణ్ణి తాడు వేసికింద పిడగిట్టి, వాడి గ్రుంసి వాళ్ళు కోగలను,” అన్నాడు వుసిలివాడు.



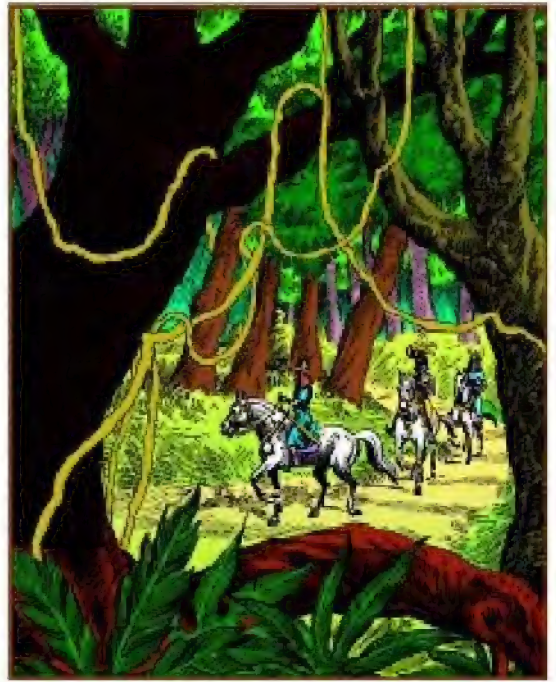
“ఈ వయస్సులో నువ్వే అంత సాహసం చేయ గలిగితే, గుర్రం, పుంసీకు తీసిపాతావా? ఏం, కేళవా?” అంటూ లేచి నిలబడ్డాడు జయపుల్ల. “కేళమతూ కాదు, కనిష్ఠుడు! గుర్తుంచుకో,” అంటూ పునీలివాడు కన్నులు న్నాడు. పుగ్గురూ లేచి, గుర్రాలు వస్తాన్న వైపుకు బయలుదేరారు.

ఈ లోపల బ్రహ్మాదండి వూరికి తన అంగరక్షకులైన జితవర్మా, శక్తివర్మలతో కలిసి, పిల్లలకు వస్తాన్నాడు. అతడికి పుంధూ వెనకా వాళ్ళు గుర్రాలెక్కి వస్తాన్నారు.

బ్రహ్మాదండికి గుర్రమిశ్చారి ఏవూ అలవాటు లేదు. కాని, కాలినడకన ప్రియూణించటం సాధ్యంకాదు గనక, ప్రాణం బిత్తుకు బిత్తుకు పుంధూనే గుర్రమిశ్చారికి ఒప్పించు న్నాడు. పుట్టూ చీకటి, పుహరణ్యం, పూరుగా క్రూరజంతు మూ అరుపులు - అతడికి ఆ వాతావరణం అంతా భీతావహం కలిగిస్తున్నది.

“ఇక రేపటి నుంచి పుంధూ నం రాత్రిల్లో ప్రియూణించటం వూనుకోవాలి. సూర్యోదయంతోపాటే పుంధూ బయలుదేరుతాం, సూర్యాస్తమయపు వగానే ఆగిపోతాం. ఇదెందుకో తెలుసా? ఆ జయపుల్ల, కేళమతూ, వాడి తండ్రి, పుహద్యుర్మారులు. వాళ్ళు చీకటిపూట్టనమనమీద దాడిచేసినా చెయ్యవచ్చు. నా గుహికాపలికాస్తున్న భట్టుల్ని వాళ్ళేం చేశారో, మీకు తెలుసు సుగదా?” అన్నాడు బ్రహ్మాదండి.

పుహరణ్యం పుధ్య, చీకట్లో ప్రియూణ పుంధూనే హిడలిపోతున్న జితవర్మా, శక్తివర్మలకు, పూరికి పాచ్చరికపురింతభీతి



కలిగించింది. వాళ్ళు గుర్రాలను పురికాస్తే అదిలిస్తూ, “బ్రహ్మాదండి, నువ్వు చెప్పింది బామాది. అలాగే చేద్దాం. ఏదీ, పుంధూ చేరవలసినవిల్లే? ఎంతకీరాదే!” అన్నాడు పుట్టూ చీకట్లోకి భయంగా పూస్తూ.

బ్రహ్మాదండి వాళ్ళ ప్రిశ్నకు ఏదో జవాబు చెప్పబోయి, అంతలోనే కీచుగొంతుతో, “చచ్చాను, ద్రోహం, మోసం, నా నడుంకేదో ఉచ్చుపడింది!” అంటూ అరిచాడు.

“పొరపాటు! కంఠానకని వెసీరిన ఉచ్చుతాడు, నత్తు పుంధూకు పిడింది!” అన్న అమాళన చెట్టు మీద నుంచి వెనబడింది. అదే సమయంలో జితవర్మా శక్తివర్మలిద్దరూ, “ఎంత జంతు మూవంతమ్మగం!” అంటూ కెవ్వుమని అరిచి గుర్రాల పుంధూ పట్టుదప్పి కిందకు పడిపోయారు. అంతా కన్నురేపిపోలు కాలంలో జరిగి పోయింది. బ్రహ్మాదండి చెట్టుకొమ్మ



నుంచి వేలాడుతున్నాడు. పేనుంచి అతడి గుర్రం మీదికి పులిసిలివాడు మాకాడు. పుర్రువే కేశవమూ, జయపుల్ల ఒక్క ఎగురున జితవర్మ, శక్తివర్మల గుర్రాలను అధిరోహించారు.

“జ్యేష్ఠా, కనిష్ఠా! ఊ, రండి!” అంటూ పులిసిలివాడు తన గుర్రాన్ని అరణ్యానికి అడ్డంపిడిపరిగెత్తించసాగాడు. ఆసిరికి బ్రహ్మదండికి కాస్త ధైర్యం వచ్చింది. అతడు తన నడుపుకు బిగిసేమన్న తాడును అట్లా ఇట్లా గుంజుతూ, “జితా, శక్తి! ఎక్కడ? మీరు చూసింది ఎంతపు గవూ? అల్లుతే వాళ్ళు కేశవమూ, జయపుల్ల, పులిసిలి వాడూ అల్లుమాటారు. ఆ జయపుల్ల ఒక్కడికే ఆ విద్య తెలుసు. వాళ్ళను వెంబడించండి. పట్టుకోండి! నరకండి!” అంటూ కేకలు వేశాడు.

జితవర్మ, శక్తివర్మ ఆ మాటలతో కాస్త ధైర్యం తెచ్చుకుని లేచి నిలబడి, ఒర్రుంచి కత్తులు ధూళంతలో, బ్రహ్మదండి ఏడు మీ గొంతుతో, “జితా, శక్తి! ఆగండి, ఆగండి. పుండిట్ల రండి! నన్ను ఈ కొప్పునుంచి కిందికి దించండి,” అని అరిచాడు.

జితవర్మ, శక్తివర్మలు అతణ్ణి నిమిషించి, బ్రహ్మదండి నడుపుకు బిగిసేమన్న తాడును తప్ప కత్తులతో నరికి, దభీపుంటూ కింద పడబోతున్న అతణ్ణి, పురుషులలోనే పట్టుకుని దించి నిలబెట్టారు.

పిల్లెవానిగా అరణ్యంలో రేగిన ఈ కల్లోలం, పిల్లెవాని ల చెవిని బడింది. వాళ్ళ కాగడాల్లా, కర్రలూ తీసుకుని అక్కడికి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చారు. బ్రహ్మదండినీ, అతడి అంగరక్షకుల్నీ ఆ స్థితిలో చూసి వాళ్ళకు కలిగిన ఆశ్చర్యం అంతా ఇంతా కాదు.

“అలాగోళ్ళ గిల్లుకుంటూ పూస్తారేం, పురుషులను పొల్లునయ్యా?” అంటూ బ్రహ్మదండి వాళ్ళ మీద విరుచుకుపడ్డాడు. “వేవే రాజుగారు పింపిగా వచ్చిన, ఆస్థాన ద్యోగులం! పురుగురు రాజద్రోహులు మా గుర్రాలను అపహరించుకుని, అట్లాగా పారి పోయారు. వాళ్ళను పట్టుకోండి అదస్తి వంతుడికి అర్థ రాజ్యం!” అంటూ పిల్లల కొరికాడు.

పిల్లెవానిలో సాహసవంతులైన కొందరు యువకులు, బ్రహ్మదండి చూపిన వైపుకు పరిగెత్తారు. తతివూ మాళ్ళ బ్రహ్మదండినీ, జిత, శక్తివర్మలూ తప్ప పిల్లలకు తీసి పోయారు.



జయ పుల్లూ, కేశమత్తూ, అతడి పు సిలి తండ్రి ఎక్కిన గ్ర (రాల్) అరణ్యానికి అడ్డంపిడి పరిగెత్తసాగినై. కాని, చీకటి, దారి నడ్డగించే చెట్లకొమ్మలా, పు శ్మపొదలా ఆటంకాల వల్ల, వాళ్ళు అను కున్నంత వేగంగా పారిపోలేక పోయారు . ఇంతలో వాళ్ళకు వెనకగా, కాగ డాలూ , కర్రలతో వస్తున్న పిల్లెయ్య వకుల్ల కనిపించారు .

“వు ను చిక్కులోపెడ్డం,” అన్నాడు జయ పుల్లూ గ్ర (రం ప్రించి వెనుదిరిగి, తమను వెంబడిస్తున్న పిల్లెవాని లకేసీ పూ స్త్రీ.

“చిక్కుల్లో పడటం వు నకేవు న్నా కొత్త? ఇది మొదటిసారి కాదు, ఆఖరుసారి కాదు,” అంటూ పు సిలివాడు విని కుని, “అదిగో, అక్కడేదో దీపిషికాంతి లాటిది వస్తుంది,

ప్రీ కు కనబడు తు న్నదా? బహి శా, అది అర ణ్యంలో నివసించే, ఏ గొడ్లకాపిరి ఇల్లో అయి మాటుంది. మనం సరాసరి అక్కడికెళ్ళి, ఆ ఇంట్లో దాక్కునేందుకేమైనా అవకాశంవుం దేమో ప్రయత్నిద్దాం. అంత తప్పని సరైతే, గ్ర (రాలను వదిలేద్దాం” అన్నాడు .

‘జాల ప్రీ ద పు గ్ర (రూ , ఆ దీపిషికాంతి కనిపిస్తున్న వెళ్ళితు తపు గ్ర (రాలను ఉరికిం చారు . వాళ్ళు దాన్ని సిప్రీ పీస్త్రిండగానే, చెట్లవాటు నుంచిరెండు కంఠాలు, “ఎవరా వచ్చిది? ఆగండి!” అంటూ కఠినంగా హేచ్చ రించిన్య

ఆ హేచ్చరిక వింటూ నే పు సిలివాడు గ్ర (రం దిగి, “అయ్యా, మీరెవరో మాకు తెలియ దు . వుం యా త్రికులం. వివిధ ప్రాంతా



లను సిందర్శించు కుంటూ వస్తాన్నాం. వున్నట్టి దోచు కునేంచు కు బందిపాటు దొంగలు వెంటబడితే, ఇటు పారిపొయి వస్తాన్నాం. వాళ్ళ కాగడాలువెలుగూ, చేతుల్లో కర్రలూ పీర్తూ చూసు మాటారా!” అన్నాడు.

వుసిలివాడు వూట వుగించి వుగించక వుందే, దీపిం గప్పిన అరిపొయింది. ఒక అజాను బాహుడైన కోయవాడు, పెద్ద ఈట ఒకటి పట్టుకుని, అక్కడికి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు. అతడు కేశమణ్ణీ, జయ వుల్లనూ చూస్తూనే, “వీ రా ఎగు వను న్న పిల్ల వెళ్ళినా సుంచేనా రావటం? ఆ పిల్ల వాని ల్లో సిగం వుందికి ధనం దోచు కోవటం వత్తి, తతివ్వు సిగానికీ వెనడం కోసిం గొంత్రు కోయటం పిని. వీరేవీ భయ పడకండి, వీ రణ భారం నాది!” అంటూ పిక్కకు తిరిగి, “ఓ హోయ, ఆ కాగడాలు పిట్టుకువచ్చే వాళ్ళ వీదగ్గ రిచూసి బాణాలు వదలండి! వాళ్ళ వు రొక్క అడుగైనా ముందుకు రాకూడదు,” అన్నాడు.

అప్పటివరకూ నిశ్శబ్దంగావ్వు ఆ ప్రాంతం కేకలతో హేచ్చరికలతో వూ ర్యేగి పొయింది.

కోయ యువకులు చెట్ల మీది నుంచీ, పొదల వూట నుంచీ పిల్లెయ్య వకుల వీదికి గురి చేసి బాణాలు రివ్వరివ్వవుంటూ వదల సాగారు. చూస్తూండగానే ఆ ప్రిదేశపుంతా యుద్ధరంగంగా వూరింది. అద్దరాజ్యం వస్తొందన్న ఆశతో పిల్లెయ్య వకులూ, తవు కుల పేద్ద అజ్ఞను పాలించే పిట్టదలతో కోయ య్య వకులూ సింకుల సివు రం సాగించారు. బాణంవేటు దాటి వుంపు కు వచ్చిన పిల్లెయ్య వకులతో, కోయ య్య వకులు కర్రలు తీసి కుని పొరాడ సాగారు. ఓ టకాలం కోయల కులపేద్ద ఆదేశ్యం కేసీ చూసీ, తల పింకిస్తూ, “వూ వాళ్ళ ధాటికి, ఆవుర్మార్గలు నిలబడలేరే, అ సిగతి నాకు తెలుసి! అయినా, ఇక ఈ రాత్రికి, ఈ ప్రిదేశం పుకరం కావు. నా రణ కోరిన వాళ్ళను కాపాడే బాధ్యత నాది కనక, వు వులను ఒక రొమ్మి ప్రిదేశానికి తీసి కుపాతాను రండి,” అంటూ బయలుదేరాడు. జయ వుల్లా, కేశమణ్ణూ, వుసిలివాడూ అతనికి వెనకగా, గుర్రాలను కళ్ళాలు పిట్ట కుని నడిపించు కుంటూ కదిలారు.

-(ఇంకామాది)







బేతాళ  
కథలు

## ఇద్దరు సౌందర్యమతులు

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టుపద్మకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై ఉంచి శవాన్నిదించి భుజానవేసుకుని, ఎప్పటిలాగే వక్షనంగా శ్మశానం కేసీ నడవసాగాడు. అప్పడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజా, ఇంత అర్థరాత్రివేళ విషిసిర్పాలూ, భూతబ్రూతాలూ, నక్కల ఊళలతో అతి భయంకరంగావస్తూ ఈ శ్మశానంలో, ఒకడేమాలకుడిమైననువ్వు ఏ బహిరంగ కార్యాన్ని సాధించదలచి ఇంతగా శ్రమిస్తున్నావో అనూహ్యంగా ఉన్నది. ఒకవేళ కార్యసాధనలో విజయం సీద్ధించాక, చంద్రగిరి యువరాజు జయంత్రుడిలాగా చిత్తచాంచల్యంతో చేజిక్కిన ఫిలి తాన్ని జారవిడుచుకోగలవేమో అన్న శంక కలుగుతున్నది. ఈ



విషయమై ను వ్యూతగ్రు హేచ్చరికగా మాడేం  
దుకు, ఆ యువరాజు కథ చెబుతాను, శ్రమ  
తెలియ కుండా, విను ,” అంటూ ఇలా చెప్ప  
సాగాడు :

చంద్రగిరి యు వరాజు జయంత్రు  
వివాహివయ స్కిడయ్యారు . తన కాబోయే  
భార్యను తానే ఎంపిక చేసి కోవాలన్నది,  
అతడి గాఢమైన కోరిక. ఈ కారణంవల్ల  
తల్లిదండ్రులు ఎన్ని సింబంధాల గురించి  
చెప్పినా తిరస్కరించేవాడు .

ఒక రోజున జయంత్రు సాయంకాల  
వాహ్యశి నుంచి తిరిగి రాగానే, వు హాణి  
అతడికొక చిత్రపటాన్ని చూపుతూ, “ఈమె  
విన్నకోట రాకుమారి. రాజుకు ఒక్కగానొక్క  
కూతురు . మావదినగారి పుట్టింటిమైపు బంధు  
మయ్య . నాకూ, మీ నాన్నగారికీ ఈ సింబంధం

ఎంతగానో నచ్చింది,” అన్నది. జయంత్రు  
ఆ చిత్రపటం కేసీ సిరిగా చూడనైనా చూడ  
కుండా, “ఈ అమ్మాయి నాకు ఏమాత్రం  
నచ్చలేదు ,” అని అక్కడి నుంచి వెళ్ళి  
పోయాడు .

ఆ రాత్రి జయంత్రు డికి చాలాసవటి  
వరకూ నిద్రపట్టలేదు . తను ఈ రాజభవనం  
లోనే మాడిపోతే, తనకు నచ్చిన అమ్మాయి ని  
ఎంపిక చేసి కోవడం అసింభవం. తనకు నచ్చే  
అమ్మాయి కోసం రాజ్యం నలు దిక్కులా  
వెదకడం వులు ! ఆలస్యం చేయ కూడదు  
అను కుంటూ , అతడు రాత్రికి రాత్రే గుర్రం  
మీద బయలుదేరాడు .

స్థిర్యోదయం కావస్తోందగా, జయం  
త్రు దట్టమై ఒక అడవిలోని కొండ  
ప్రాంతాన్ని చేరాడు . అక్కడ కొండ మీది  
నుంచి ఒక వు నోహిరమైన జలపాతం పేద్ద  
ధ్వనితో దిగు వున్న చలమాళ్ళ మీద పడుతు  
న్నది. ఆ జలపాతానికి కొద్దిదూరంలో ఒక అంద  
మైన కుటీరం అతడి కళ్ళబడింది. గుర్రాన్ని  
దిగి జయంత్రు ఆ కుటీరంకేసి నడిచాడు .

ఆ కుటీరం వుండున్న రకరకాల పైల  
మొక్కల వు ధ్వ ఇద్దరు నందర్యవతులు  
తిరుగుతూ పైలు కొన్నేన్నారు . అటు వంటి  
నందర్యవతులను జయంత్రు ఈనాటి  
వరకూ చూడకపోవడమే కాక, అలాంటి  
వారుండగలరని ఊహించుకొన్నా లేదు .

జయంత్రు వారిని సిఫీ పీస్తూ, “మీరు  
అపురూపమైన నందర్యవతులు . అలాంటి  
మీరు ఈ అడవికి అంకితమై పావడం చాలా  
ఆశ్చర్యంకలిగిస్తున్నది,” అన్నాడు .



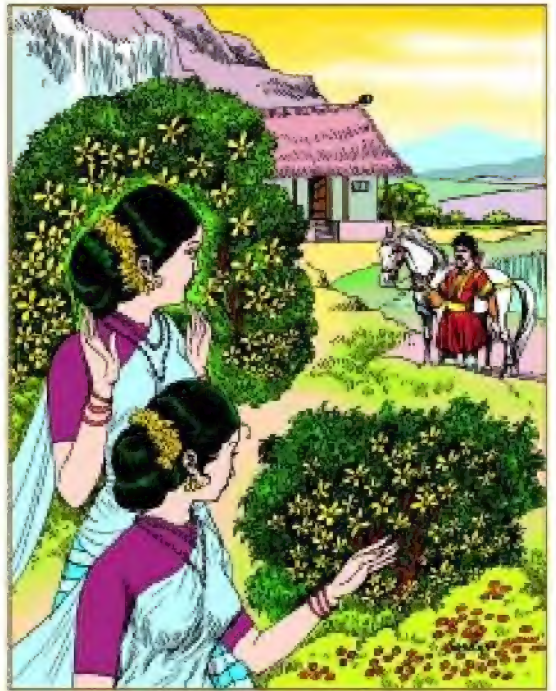
జయ్యంతు దీని చూసే వుండు కొద్దిగా కంగారు పడిన ఆ వయ్య వత్తులు, “నందర్యం నికి అర్థం ఎవరూ చెప్పలేరు. సౌందర్యం అనేది చూసు వాళ్ళనయ్య నాల్లో మాటలుంది. వూ నాన్నగారు గొప్ప జ్యోతిష్విత్తు. అడవి, జలపాతం, చక్కని పూలతోట, అందమైన కుటీరం-ఇలాంటి వాతావరణంలో, ఒక్క సింవత్తురం నివసేస్తూ, వూ భవిష్యత్తు అద్భుతంగా మాటలు దందని ఆయన ఇక్కడ నివాసిం ఏర్పరిచాడు. నిన్ననే ఒక సొవ్వుంత రాజు ఆహ్వానించగా పొరుగు ప్రాంతం వెళ్ళాడు,” అన్నారు.

ఇంతకూ వీరెవరు? అని ఆ నందర్య రాత్రిలు ప్రశ్నించక వుండే జయ్యంతుడు, “నేను, తల్లిదండ్రుల ప్రేమయ్యం లేకుండా, నాకు నచ్చిన కన్యను వివాహి వూ డాలన్న ఉద్దేశంతో ప్రాసాదం నుంచి రహస్యంగా బయ్యలు దేరాను. వీ ఇద్దరిలో ఎవరిని వివాహి వూ డడం అయినా, నాకు ఇష్టమే. వీ నాన్న గారు తిరిగిరాగానే, ఆయనతో వూట్లాడ తాను,” అన్నాడు.

అంత నూటిగా జయ్యంతు డన్న వూట లకు తల్లిపడినయ్య వత్తు లిద్దరూ, తవులో తావు ఏదో వూట్లాడు కుని, “వేవు డ్దరం కవలలం! ఒకే వ్యక్తితో వూ వివాహి జరుగు తుందని, వూ నాన్న ఏనాడో చెప్పాడు,” అన్నారు.

“ఎలాంటి సింశయ్యం లేకుండా నేను, వీ ఇద్దరినీ వివాహి వూడతాను. వీరు రూపంలో ఒకే విధంగా మన్నా, వీ గుణ గణాలు భిన్నంగా మాటాయని అనుకుంటు

చందమామ



న్నాను. నేనెవరైందో ఈ సరికి మీరు గ్రహించే మాటారు. వీ వున్నత్యాల గురించి కాస్త వివరించండి,” అన్నాడు జయ్యంతుడు, దామితున్న తిన్నె మీద కూర్చుంటూ.

ఆ ప్రశ్నకు వయ్య వత్తు లిద్దరూ చిరు నవ్వు నవ్వి, “వూ ఇద్దరికీ పింతం, పిట్టుదల ఎక్కువ. ఎవరికి వాళ్ళం అధికులం అనుకుంటాం. అంతేకాదు, అనుకున్నది సాధించ నిదే నిద్రపోం; అందుకు ఎంతైనా తెగిస్తాం!” అన్నారు.

“ఓహో, అలాగా!” అని జయ్యంతుడు ఒక ణం ఆగి, “నా గురించి వీ అభిప్రాయం ఏమిటో నిర్మోహి వూటంగా చెప్పండి,” అన్నాడు.

ఆ వయ్య వత్తు లిద్దరూ కూడబలుక్కుని, “ఎంతో తెలివీ, వివేకం మన్నవాడు, వూకు



భర్తగా లభిస్తాడని, నాన్నగారు ఎప్పిడో చెప్పారు. పూబర్లు వుండారం, సింపింగి. ఎవరు మందారమో, ఎవరు సింపింగో చెప్పండి!” అన్నాడు.

జయంతుడు కొద్దిమీటలోచించి, ఎవరు మందారమో, ఎవరు సింపింగో చెప్పాడు. ఇది విన్నయ్య వత్తులు ఎక్కడలేని ఆశ్చర్యంతో, “అంత రూఢిగా ఎలా చెప్పగలిగారు?” అని అడిగారు.

అందుకు జయంతుడు, “వీరిద్దరూ కవలలు; ఒకే రూపిలోలో మగ్నావు. అల్లుతే, ఒకరి శరీరచ్ఛాయ గ్రహించి, వురొకరిది పిచ్చని పిసిచ్చి. బాల్యంలో శరీరచ్ఛాయ ను బట్టి వుత్పత్తిని లభంగా గుర్తించడానికి, ఒకరికి వుండారం అనీ, వురొకరికి సింపింగి అనీబర్లు పేట్టిమూటారని ఊహించాను,” అన్నాడు.

“పూకు వయస్సు లోకొన్ని ఘడియల తేడామడాది. పూలో ఎవరు పేడ్లు, ఎవరు చిన్న అన్నది చెప్పగలరా?” అన్నారా అందగత్తెలు.

జయంతుడు ఒక “ఐం ఆగి, “అందుకు నాకు సాయం త్రం దాకా వ్యవధి కావాలి,” అన్నాడు.

“అలాగే!” అంటూ యువత్తు లిద్దరూ తప్పిగా తలలూ పారు.

ఆ సాయం త్రం వుండారం, సింపింగి అరటి ఆకుల్లో రెండు కూరలు, రెండు పిచ్చళ్లు, పాయసింతో జయంతుడికి రుచి కరమైన అహారం తయారు చేశారు. భోజనం తర్వాత జయంతుడు కామివిశ్రాంతి తీసి కునియ్య వత్తులతో, “వీలో వుండారం పేడ్లు, సింపింగి చిన్నది,” అని చెప్పాడు.

“అహా, నిజం! ఇంతకూ ఎలా ఊహించగలిగామో!” అని అడిగింది వుండారం.

“సాధారణంగా పేడ్లవాళ్ళే వంట, ఇంటి నిర్వహణ చూస్తారు. చిన్నవాళ్ళు పేరీనులు చేస్తారు. వుండారం వంట చేసింది. సింపింగి ఆకువేసే భోజనం వడ్డించింది. అది గవునించే, వీలో ఎవరు పేడ్లు, ఎవరు చిన్న ఊహించాను,” అన్నాడు జయంతుడు చిన్నగా నవ్వుతూ.

వుండారం, సంపంగి కొద్ది దూరం వెళ్ళి ఏదో పూట్లాడు కుని తిరిగి వచ్చి, జయంతుణ్ణి, “నువ్వునునితమైన తెలివితేటలూ, తార్కికమైన ఆలోచనా సరళి మన్నవాడివని ఒప్పించుకుంటున్నాం. అందులో సిందేహించలేదు. ఐతే, పూ ఇద్దర్నీ పోషించగల అర్థిక స్థావరము నీకున్నదా?” అని అడిగారు.



జయంత్రుడు పెద్దగా నవ్వి, తానెవరైందీ చెప్పి, “ఇంకా ఏమైతూ అనునా నాలుగున్నాయి?” అని ప్రశ్నించాడు.

ఆ ప్రశ్నకు మందారం వెంటనే, “జాతక రీత్యా పూ ఇద్దరికీ ఒకే వ్యక్తితో వివాహం జరగడంతో పాటు, ఒకే రోజు కుమార్తెలు జన్మిస్తారట! ఐతే, చిన్నదైన సంపంగి కొడుకు కొన్ని ఘడియలు ముందుగా జన్మిస్తాడు. పేద్ద రాణిని కాబోయే నా కుమార్తె కుద్ది ఘడియలు చిన్నవాడు. అటు వంటపిస్తాడు, పూ ఇద్దరి కుమార్తెలలో, పుత్రుల ఎవరిని రాజుగా ప్రకటిస్తారు?” అని అడిగింది.

దానికి జయంత్రుడు, “ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పడానికి కొంతసేపు వ్రంకావాలి,” అన్నాడు.

“అలా అయితే, రాత్రి అంతా ఆలోచించుకోండి. తెల్లవారి పూ అభిషేచం చెప్పండి,” అన్నాడు, అక్కాచెల్లెళ్ళిద్దరూ.

ఆ రాత్రి జయంత్రుడు నిద్రించేందుకు ఒక గది ఏర్పాటు చేశారు. పుర్వాటి ఉదయం వందారం, సింహింగిల తుండీ తిరిగి వచ్చాడు. వందారం, తుండీకి జరిగిందంతా వివరించి, అతడు పక్క గదిలో నిద్రపోతున్నాడని చెప్పతూండగా, సంపంగి వెళ్ళి, జయంతుడి గదిలోకి తిరిగి వూసేంది. అక్కడ జయంత్రుడు కనిపించలేదు.

ఆమె తిరిగి వచ్చి, వాళ్ళతో, “గదిలో ఆయన లేడు. ఏమైనా, కాబోయే రాజుకు ఒక రోజు, పున ఇంట అతిథ్యం వచ్చావు నే సంతోషం నకు విగిలించి!” అన్నది నవ్వుతూ.



ఇది జరిగిన కొద్ది రోజుల తర్వాత, తల్లి దండ్రులు ఏర్పాటు చేసిన ఒక రాకుమారి తో జయంత్రుడి వివాహం జరిగిపోయింది.

బేతాల్లు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, గొప్ప నందర్యవతులైన వందారం, సింహింగిల పట్ల జయంత్రుడి ప్రవర్తనను ర్యాదహానంగా, అనాగరికంగా లేదా? తనకాబోయే భార్యను తనే ఎంపిక చేసి కోవాలన్నదని నిశ్చయంతో బయలుదేరిన అతణ్ణి వివాహం చేయకు, అందుచందాల్లా, వందరివాక్కుల ర్యంగలయ్య వత్తులు తప్ప అంగీకారం తెలియజేశారు. బానా, అతడు వారిని కాదని, తల్లిదండ్రులు నిశ్చయించిన కన్యకు వివాహం చేయడం అనివార్యం కాదా? అశించిన కార్యం ఫలించక, ఏ కారణంవల్లనో అతడు చిత్తవాంచల్యానికి గురైనట్లు కనబడుతున్నది కదా? ఈ సిందేహాలకు సింహాధానం తెలిసి కూడా చెప్పక పోయావో, నీ తల పిగిలి పోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి వికృతార్థం, “వందారం, సింహింగి-జయంత్రుడిని వయస్సు, తార్కిక జ్ఞానం ఏపాటివో తెలుసుకునేందుకు, కొన్ని

జటిలమైన ప్రశ్నలడిగారు. ఆ విధంగా అక్క చెల్లెళ్ళిద్దరూ, తమ ప్రశ్నల ద్వారానే కాక, తమ వ్యక్తిత్వం చెప్పికున్న విషయాలను బట్టి-వాళ్ళిద్దరిలోనూ అహం, సింహం, పట్టింపితో పాటు, అశించినది సాధించి తీరాలనే మొండినైజం కూడా ఉన్నదని, జయంత్రుడు గ్రహించాడు. అలాంటి వాళ్ళు తనకు రాణులైతే, భవిష్యత్తులో ఎవరికి వారు తమ కుమార్తె రాజా కావాలని పంతం పట్టి, అంతఃపితౄశాంతికి, రాజ్యభద్రతకూ ముప్పు తేగలదు. రాజుకు తన కోరికల్లా, సింహాచల కన్న దేశభద్రత, ప్రజల సుఖశాంతిలు ముఖ్యం! ఇలా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చిన జయంత్రుడు, తల్లిదండ్రులు నిశ్చయించిన కన్యకు వివాహం చేశాడు. ఇందులో, అతడి వివేచనా శక్తి, పరిశీలనా జ్ఞానం తప్పి, చిత్తవాంచల్యం అంటూ ఏమీ లేదు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగగానే, బేతాల్లు శవంతో సింహాయుగం, తిరిగి చెప్పాడు.

— (కల్పితం)

[ఆధారం : మాచిరాజు కామేశ్వరరావు రచన]





## చందమామ కబుర్లు

### తొమ్మిదేళ్ళ వయసు సినిమా డైరెక్టర్

తొమ్మిదేళ్ళ కిషన్ 24 కన్నడ సీనియర్ లలోనూ, 5 వై గానెరియల్స్ లో దాదామీ 1000 ఎపిసోడ్స్ లోనూ, కెవై రావు ఎంబి బాలపాత్రలను పోషించాడు. ఇప్పిడు సినిమా దర్శకుడైకాపు రామెనక్క వెళ్ళాడు. అతడు దర్శకత్వం వహించిన 'కేరాఖ ఫిట్ పాత' అనే కన్నడ చిత్రం విడుదలకు సిద్ధంగా ఉంది. తన నటించిన సీనియర్ దర్శకుల నుంచి, కెవై రావు నుంచి అతడు దర్శకత్వం మెళకువలను నేర్చుకున్నాడు. ఒకనాడతడు వీధుల్లో వార్తాపత్రికలనూ, తిను బండారాలనూ అమ్మే



పిల్లలను చూశాడు. వాళ్ళ తల్లిదుండ్రులు లేని అనాథలని తండ్రి కిషన్ తో చెప్పాడు. అంతే, బడికి వెళ్ళి చదువుకోవాలని తప్పించే అనాథ కుర్రవాడి కథ కిషన్ బుర్రలో తయారైంది. దాన్ని కాగితం మీద పెట్టాడు. ఆ కథను సీనియర్ గా తీర్చి బాగాటలు ఉండని తండ్రి నిలవ ఇచ్చాడు. నిర్మాతగా డబ్బులు పెట్టడానికి అతని తల్లి సింపీద్ద తన తెలియ జేసింది. జాకీ ప్రాభు, శౌరభ శర్మ వంటి సినీ నటులు, జాతీయ మిమిక్స్ రాన్ని అందుకున్న కన్నడ నటి తార మొదలైనవారు అతని చిత్రంలో నటించడానికి అంగీకరించడం గొప్పిపోషింది. సేట్స్ మీద పనిచేయడానికి తన పిన్నవయస్సు ఒక నిపుణ్ణి కాదని అతడు చెబుతున్నాడు. “ప్రతి ఒక్కరూ మిగతా డైరెక్టర్లను చూసినట్లే నన్ను చూస్తున్నారు,” అంటున్నాడీ ప్రపంచంలోకెల్లా అతి పిన్నవయసు దర్శకుడిగా గుర్తింపు పొందాలని ఆశిస్తున్న తొమ్మిదేళ్ళ కుర్రాడు. ఇప్పటికే తన సినిమా చారాన్ని గిన్నిస్ వారికి పంపాడు. ప్రస్తుతం అతి పిన్నవయస్సు దర్శకత్వం అన్న రికార్డును 1973 వ సం.లో తన 13 వయస్సు ఒక సీనియర్ కు దర్శకత్వం వహించిన నెదర్లాండ్స్ కు చెందిన సిడ్నీ లింగ్ సృష్టించాడు. 1996 వ సం. జనవరి 6 వ తేదీ జన్మించిన కిషన్, గాయకుడూ, సంగీత దర్శకుడూ కూడా. అతని తొలి మ్యూజిక్ ఆల్బమ్ 15,000 కాపీలు అమ్ముడయ్యాయి.

## ఏదీలేని అన్నీకలిగిన యోగి!



గుంగా తీరంలోని అతి మితాతనవు శ్రీ పివిశ్ర సగరం వారణాశిలో నూట షు ష్టు సింపత్తు రాలు జీవించిన ఒక గొప్పయోగి 1887 శీతా కాలంలో కాలధర్మం చెందాడు. ఆయన ఎప్పుడు ఎక్కడ జన్మించాడో తెలుసా?

ఆసక్తిగలిగిన ఆయన భక్తులు కొందరు యోగి పిచ్చు పై రోష్ట్రాలను గురించి జరిపిన అన్వేషణలో సిందేహాలకు తామరేని కొన్ని నిజాలు బయటపడ్డాయి. ఆయన అంధ్రరాష్ట్రం విజయ నగరం సివ్వి పిందోని హోలియా అనే గ్రామంలో 1607వ సం.లో జన్మించాడు. సరసంగరామా విద్యావతిదేవి ఆయన తల్లిదండ్రులు.

పిరవ శివమణి భక్తులైన తల్లిదండ్రులు ఆయనకు

నకు పేట్టినబురు శివరాం. చిన్నప్పటినుంచే ఆయనలో ఆధ్యాత్మిక అన్వేషణ ఆరంభమైంది. దేశాటన చేస్తూ పలువురు యోగులను, సాధు మును దర్శించసాగాడు. అలా ఆఖరికి పిక్కుర్ చేరాడు. రాజస్థాన్ పిక్కుర్ లోని ఆయన గురు ముఝానకు పేట్టినబురు గణపతి సిరస్వతి. అయితే, జీవితంలో ఎక్కువ కాలం గడిపిన వారణాశిలో మాత్రం ఆయన తెల్లంగ (తెల్లింగ)స్వామి గానే ప్రసిద్ధుడు. అంధ్ర ప్రాంతం నుంచి వచ్చినవాడు కావడం వల్ల ఆయనకు అబురు ఏర్పడి ఉండుమన్న ప్రాచీన కాలంలో బీహార్, బెంగాల్, ఒరిస్సా, అంధ్ర ప్రాంతాలు -ఆంగ, వంగ, కళింగ, త్రి(త్రైలింగ రాజ్యాలు గా పేలు వబడేవన్న

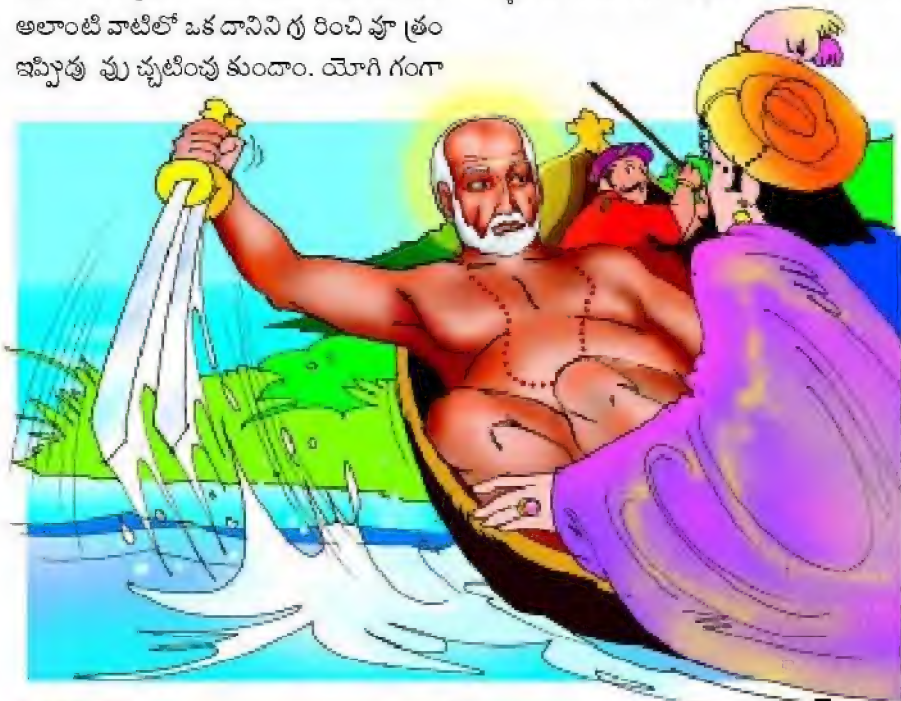


విషియం ప్రి లో చాలా వైదికితెలిసి ఉంటుంది.

తెల్లంగస్వామి ఎన్నో అద్భుతాలను ప్రదర్శించాడు. ప్రత్యేకంగా చూసినవారు వాటిని గ్రంథస్థం చేశారు. ఆయన నగ్నంగా తిరిగేవాడు. అనాటి పాలకులైన అంగధికారుల భార్యలు అందుకు అభ్యంతరం తెలిపారు. ఆయన్ను మొదట ఖైదు చేయాలని ఆజ్ఞాపించిన న్యాయ వూర్తులు ఆయన నిరాదంబరతకూ, ప్రదర్శించిన అర్థవంతమైన అద్భుతాలకూ అవి తాత్పర్యం చెందారు. ఆ తరువాత, అసాధారణమైన ఆయన జీవనశైలికి ఎవరూ ఆయన్ను వేధించ కూడదని ప్రకటనలు జారీచేశారు.

ఆయన చూసిన అద్భుతాలను ప్రత్యేకంగా చూసినవారినుంచి, విమలాల్నాకుంచి, అయన జీవిత చరిత్రలో వాటిని పొందుపరిచారు. అలాంటి వాటిలో ఒకదానిని గురించి వూత్రం ఇప్పింపు పుచ్చటెంపు కుందాం. యోగి గంగా

నదిని వూత్రం పూర్తిగా భావించేవాడు. ఎంత ఔమికావాలన్నా నీళ్ళలో పునిగి ఉండేవాడు. పునాంపూసింగా ప్రవాహానికి ఎదురేదేవాడు. ఒకనాడు ఉజ్జయిని రాజు పడవలో గంగానదిని దాటుతున్నాడు. యోగి హఠాత్తుగా నది పుడ్యనుంచి పేక్కిలేచి పడవలోకి ఎక్కాడు. రాజుతోపాటు వియనిస్సొన్న స్థానిక ప్రముఖులు యోగిని గురించిన విశేషాలను ఆయనకు తెలియజేశారు. రాజుగౌరవంతో యోగికి నమస్కరించాడు. అప్పుడే, యోగి దాన్ని ఏవూత్రం పిట్టింపు కోకుండా, పిసిబిడ్డలా రాజునుంచి రత్నాలు పొందిగిన ఖడ్గాన్ని తీసి కుని ఆతతగా అటు ఇటు తిప్పి చూసి, ఉన్నట్టుండి పీల్లలు విరిగిపోయిన ఆటబొమ్మను విసిరి వేసినట్టు, నీళ్ళలోకి విసిరాడు! ఆగ్రహం చెందిన రాజు



యో గిని దూ షీంచాడు . విలువైన ఖడ్గాన్ని పొగొట్టుకున్నాం కదా అని ఆవేదన చెందాడు. అది వూ వూలు ఖడ్గం కాదు . బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా నుంచి బహు వు తీగా అంధ్ర కున్నది. అది తన అంతస్తుకు ఆనవాలు !

“ఈ తిక్క సన్యాసీ పొత్తు గాను ! నాకు సొంత మైన ఆ విలువైన ఖడ్గం పోయింది కదా! నేను ఇప్పించే చెయ్య ను ?” అను కుంటూ రాజు యో గిని నానా వూటలు అన్నాడు . అయితే, యోగి మోములో ఎలాంటి స్పందనా కనిపించ లేదు .

పడవ తీరాన్ని సీపు పీచించింది. తెల్లంగసోపు యధాలాపింగా తన చేతిని లోతులేని నీళ్ళలోకి పుంచి, రెండు ఖడ్గాలను తీసి దిగాలు పడి పొల్లు న రాజుకు చూపిస్తూ , “నీ ఖడ్గాన్ని తీసికో,” అన్నాడు. అయితే, రెండు ఖడ్గాలూ

చూడడానికి ఒకేవిధంగా ఉన్నాయి. రెండింటి వు ధ్య ఏమాత్రం తేడా కనిపించలేదు .

అయోమయంగా చూస్తున్న రాజును , “ఖడ్గాన్ని నీ విలువైన ఆస్తిగా ఇప్పుడేకదా చెప్పావు? నీ సొంత ఆస్తినే గుర్తుపట్టలేవా?” అని అడిగాడు . ఆ తరవాత ఒక ఖడ్గాన్ని నీళ్ళ లోకి విసిరి, రెండవ ఖడ్గాన్ని ఆయన చేతికి చ్చాడు . అదే రాజు ఖడ్గం!

రాజు అవాక్కయి చూస్తూ ఉండిపోయాడు . దేన్నయినా సరే, వు ను పులు తవు సొంతంగా భావించడం ఎంత మూర్ఖత్వమో ఆయనకు అప్పుడు అర్థమయింది. ఒంటి మీద జానెడు బట్ట కూడా లేకపోయినప్పటికీ, నిజమైన ఈ యోగికి అంధ్ర బాటలలో లేనిది ఏదీ లేదన్న సత్యం కూడా బహిష్కార ఆయన గ్రహించి ఉంటాడు !

-(ఎం.డి)

## చందమామ క్విజ్ - 6 (జూలై '06) విజేతలకు అభినందనలు

1. బి. వి. నరసింహారావు, డాబాగార్డెన్స్, విశాఖపట్నం - 530 020 (ఆం.ప్ర)
2. హెచ్. భానుదేవ్, ధారావారిత్ ట, ఒంగోలు - 523 001 (ఆం.ప్ర)
3. జి. చిట్టసాయిప్రియ, అనంతపురం జిల్లా - 515 741 (ఆం.ప్ర)
4. ఎం. ప్రత్యూష, ఫతేఖాన్ పేట, నెల్లూరు - 524 003 (ఆం.ప్ర)
5. బి. శివసాయికుమార్, ఉప్పల్, హైదరాబాద్ - 500 039 (ఆం.ప్ర)

## చందమామ క్విజ్-6 సమాధానాలు

- |                            |                              |
|----------------------------|------------------------------|
| 1. కొరియో దేశమిరాబు.       | 5. అక్టోబర్ 16.              |
| అను భవం నేర్పిన పాఠం.      | 6. పెర్షియా (ఇప్పటి ఇరాన్)   |
| 2. అస్సాంలోని డిగ్నాల్ లో. | 7. బుద్ధు ధీన తియో భీ.       |
| 3. పిదు నాలు గవయే ట.       | 8. మంచికి మంచి, చెడుకు చెడు! |
| 4. గోదావరి.                | (గు జరాత జానపద కథ)           |





## పాములుపట్టే రాజు

హువాంద్రపితి రాజ్యంలో, సిర్పవరం అనే గ్రామం ఉండేది. ఆ గ్రామంలో సాంబన్న అనే పావులు విద్వేవాడ అడవాడ. పావు కాటుకు చికిత్స చేయడంలో కూడా అతడికి వుంచి ఉంటే ఉండేది.

సాంబన్నకు లేకలేక ఒక కొడుకు పుట్టాడు. సాంబన్న వాడికి నాగరాజు అనిపించి పేట్టి అల్లార వుద్దుగా పేంపు కోసాడు. సాంబన్న భార్యకు మహా జాతకాలపిచ్చి. ఆమె ఒకసారి కొడుకు జాతకం, ఆ గ్రామంలో పేరుమోసిన ఒక జ్యోతిష్విడికి చూపించింది.

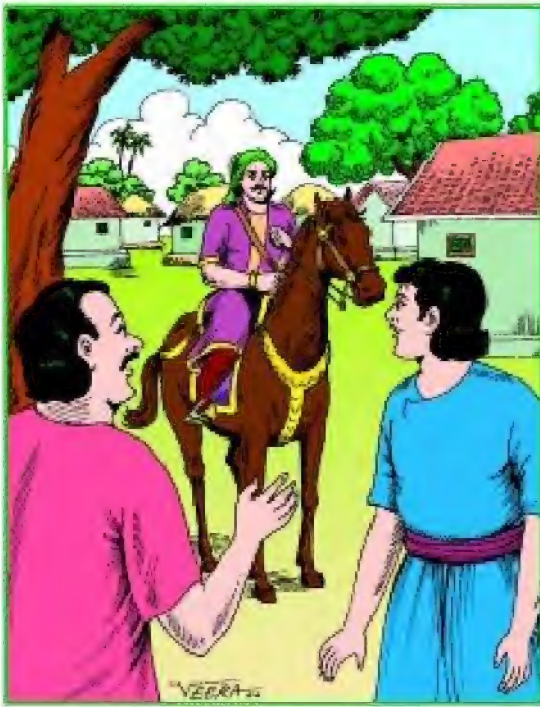
ఆ జాతకాన్ని ఒకటికి రెండు సార్లు పిరించి చూసిన జ్యోతిష్విడి సింభ్రపాశ్చర్యాలతో సాంబన్న దంపతులకు, “బెరా, ఏమిటి వింత! మీ కొడుకుకు రాజయోగం ఉంది,” అని చెప్పాడు.

“రాజయోగం! హాస్యాలు వూని అనిలు సింగతి చెప్పండి, సాములూ,” అన్నాడు సాంబన్న.

“హాస్యం కాదు రా, సాంబూ. నిజమే చెబుతున్నాను. నీ కొడుకు రాజయోగం, నన్నుపురిచిపాకు,” అన్నాడు జ్యోతిష్విడి, జాతక పిత్రాన్ని కళ్ళకద్దుకుని సాంబన్న చేతికిస్తూ.

ఆ పూటలతో సాంబన్నకు, కొడుకు రాజయోగం పట్ల కొంత నమ్మకం కలిగింది. జ్యోతిష్విడి చెప్పినట్లు కొడుకు రాజైతే, చదువూకాకపోవడం బాగుండదని, నాగరాజును బడిలో చేర్పించాడు.

నాగరాజు పదేళ్ళ వయస్సి వాడయ్యాడు. వాడిక్కూడా తండ్రిలాగే పావులు పట్టడంలో వుంచి ఒడుదై, నేర్పూ చాలా సహజంగా అలవడ్డాయి. చదువూ కూడా నాగరాజు విగతా పీల్లలకంటే వుండుండేవాడు. తరువాత నాగరాజు బాగా చదువూడన్న అక్కస్థితో, వాడి రాజయోగం గురించి విన్న బడిపీల్లలు, వాణ్ణి పావులు విద్వేరాజు అని గేలిచేసారు.



నాగరాజు యు క్షవయ్య ప్రియమైన నాటికి సాంబన్న వచ్చుచున్నాడు. అప్పటికే నాగరాజు అన్నిరకాల సింహాల గురించి, వాటి విషయాల గురించి గురించి తండ్రి నుంచి సజ్జంగా నేర్చుకున్నాడు. పావు కాటకు వాడిచ్చే వుండు కు తిరుగుండేది కాదు. జ్యోతిష్ పుక్కిత చెప్పినట్లు తన కొడుకు రాజైతే చూసే చనిపోవాలని సాంబన్న అబద్ధ తాండవాడు. ఆ ఘడియ ఎంతకూ రాలేదు. నాగరాజుకు పేళ్ళిచ్చి వచ్చింది. అయినా, పేళ్ళిచ్చేయడానికి సాంబన్నకు పునసొప్పలేదు. వాడు రాజయ్యాక పేళ్ళుంటే, ఆ వేరుక చూడవు చుట్టగా, ఘనంగా మూట దండని భావించాడు సాంబన్న. పానీ జ్యోతిష్ పుక్కిది సిలహా అడుగు దావుంటే అయిన కాలంచేసే సంవత్సరమైంది.

అంతలో అను కోని సింఘటన ఒకటి జరిగింది. రాజుగారి సేనకుడొకడు గుర్రం మీద సర్పవరం గ్రామవిధిలోంచి వెళ్తుండగా, చూడక నాగరాజు అడ్డుగా వచ్చాడు. రాజు సేనకుడు అతణ్ణి, “ఎవడూ నువ్వు వుండవు తివా? పోగర్ర బోతు వా?” అంటూ గట్టిగా వుండలించాడు. అది విన్న గ్రామ స్థిడొకడు సేనకుడితో, “చూ నాగరాజుతో వున్నాడగా వునిలు కో! అతడు కాబోయే రాజు,” అని హెచ్చరికగా అన్నాడు.

రాజు సేనకుడు వాళ్ళిద్దరి కనె వింతగా చూసే వుండు కు సాగిపోయాడు. ఐతే, ఒక పిం రోజుల తర్వాత, కొందరు సేనకులు గ్రామానికి వచ్చి, నాగరాజును వెంటబెట్టుకుని పునరాజు విజయ వర్షపుడి వద్దకు తీసి కుపోయారు.

ఈ విషయ వృత్తిగ్రామంలో రకరకాల షికార్లు వ్యాపించాయి. “కాబోయే రాజు అని చెప్పుకుంటున్న విషయం రాజుగారికి తెలిస్తే ఊరు కుంటాడా? తలతీర్చి వందానకే పీలి పించిమూటాడు!” అని గ్రామంలో కొందరు గుసగుసలాడు కున్నారు.

అది విన్న సాంబన్న కాళీపూత గుడికి వెళ్ళి, “తల్లీ! నా కొడుకు రాజు కాకపోయినా చింతలేదు. వాడికేహానీ కలగకుండా చల్లగా చూడు,” అని ప్రార్థించాడు.

ఐతే, రాజు విజయవర్షనుడు, తనకుమార్తె నాగపూంబతో నాగరాజు వివాహం ప్రకటించాడు. అది విన్న రాజ్య ప్రజలందరూ పావులు పట్టేవాడితో రాజకుమార్తె వివాహపూ? అని ఆశ్చర్యపోయారు.



నెల గడిచేసిరికి రాజకుమారికి, నాగ రాజుకూ వివాహం ఘనంగా జరిగింది. నాగరాజు తల్లిదండ్రులకు రాజపుర్యాదలు జరిగాయి.

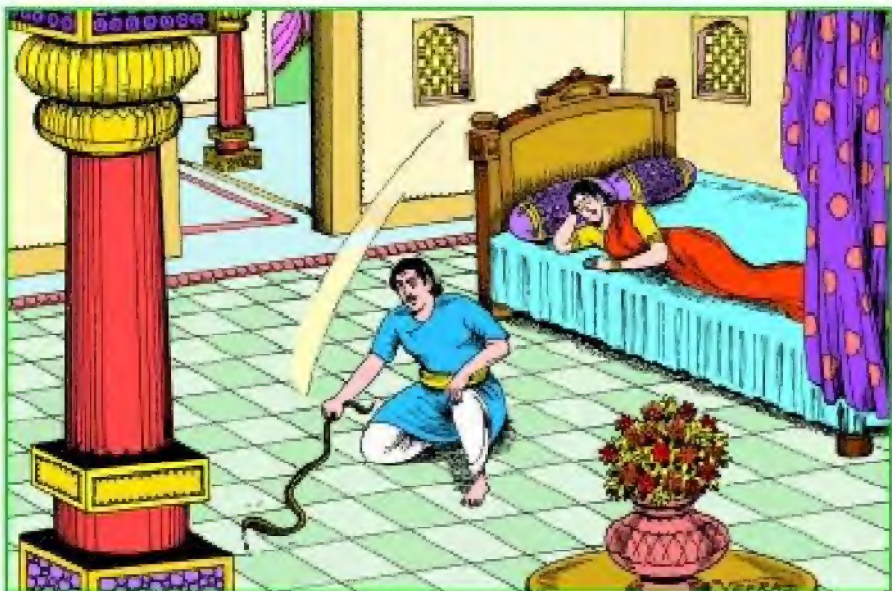
ఒక రోజు రాత్రి నాగరాజు, రాకుమారి హింసిత్రా లికా తల్పం మీద ఆదవు రించి నిద్రిస్తుండగా, నాగరాజుకు పొప్పు బు సికొట్టిన సివ్వడి వెనిపించింది. అతడు తటాపు న కళ్ళు తెరిచి చూడగా, పిడగ విప్పిన సిర్పం ఒకటి రాకుమారిని సమీపిస్తున్నది. వెంటనే, నాగరాజు తల్పందిగి సిర్పంతో పట్టుకుని గిరగిరా తిప్పి గట్టిగా నేలకు కొట్టాడు. సిర్పం గిలగిలా కొట్టుకుని కొంతసేపటికి ప్రాణం విడిచింది.

ఆ పురుషుని రాకుమారి నిద్రలేచి, తనకు తప్పిన ప్రేమాదాన్ని గురించి నాగరాజు చెప్పగా విని, అతడి ధైర్య సాహసాలను

ఎంతగానో పుచ్చుకున్నది. “బాల మీద ఈ వార్త తెలిసిన రాజు విజయ వర్ధనుడు సింతో అక్కడికి వచ్చి నాగరాజును ఆప్యాయంగా కౌగలించుకుని, “నాయనా! నా ఒక్కగానొక్క కుమార్తెకు ప్రాణభిక్ష పెట్టావు,” అని, అసలు రాకుమార్తెను, నాగరాజు కిచ్చి ఏకారణం వల్ల వివాహం జరిపవలసివచ్చిందో వివరించాడు :

విజయ వర్ధనుడి తాతగారైన అజయవర్ధనుడు, పూహంద్రుని రాజ్యాన్ని ప్రిజారంజకంగా చాలా కాలం పాలించి, వార్ధక్యదశలో కుమారుడు జయ వర్ధనుడికి రాజ్యాభిషేకం చేసి, శేషజీవితాన్ని ధైవచింతనలో గడిపేందుకు, అరణ్యంలోని ఒకానొక పుని ఆశ్రమంలో స్థిరపడ్డాడు.

ఇది జరిగిన కొన్నాళ్ళకు, జయ వర్ధనుడు అడవికి వేటకు పోయి, అక్కడ పొప్పు



కాట్ర కు గురైమరణించాడు. దానితో విజయ వర్ధన్లు ధృ వూహాద్రపితికి రాజ్యపు ఆర్థ సింహత్వరాలకు రాణి ఒక చక్కని అడవిడ్డకు తల్లి అయింది.

అరణ్యంలోని ఆశ్రమంలో మన్న తాతగారి నుంచి బిడ్డకు ఆశిస్సులు పొందేందుకు విజయ వర్ధన్లు ధృ, ఆయన మాటలను ఆశ్రయించి వెళ్ళాడు.

అజయ వర్ధన్లు ధృ వునవు రాలిని చూసి ఉలిక్కి పడ్డాడు. కళ్ళ పూర్తి కుని కొంత సమీప్యానంలో గడిపి, ఆ తరువాత విజయ వర్ధన్లు ధృతో, “నీ తండ్రికిలాగే నీ కుమార్తెకూ సిర్పగండం ఉంది. అయినా, ఈ శివు మకు నాగవూరి అసాధుర పేట్టి నాగదేవతకు నిత్యపై జలు నిర్వహించు. గండం తొలగి పోయి వుంచి జరుగుతుంది. అంతేగాక, బిడ్డయ్య క్షమయ్య స్మి రాత్రెణాక, భర్త ఎంపికలో కూడా తగు జాగ్రత్త తీసుకో. అతడు సిర్ప భీతిలేనివాడూ, ధైర్యసాహసాలు కలవాడూ అయి మాడడం అవసరం,” అని అన్నాడు.

రాజకుమార్తెకు యుక్తవయస్సు వచ్చాక, విజయ వర్ధన్లు ధృ సిర్పగండం గురించి ఆలో

చిస్త్తినే వివాహిస్థియ త్నాలు తలపేట్టాడు. ఎందరూ రాజకుమార్తెలను చూసినా ఒక్కరూ తప్తికరంగా తోచలేదు. అట్టవంటి సిర్పయంలో సిర్పవరం గ్రామస్థులు తమ గ్రామం వాడైన నాగరాజును, కాబోయే రాజుగా చెప్పుకోవడం విన్న విజయ వర్ధన్లు ధృ, నాగరాజును పీలిపించి అతడిగురించి తెలుసుకున్నాడు. రాకుమారి నాగవూరి అంబ జాతకం, నాగరాజు జాతకంతో అతికినట్లు నిరపొల్లుంది. పేర్గా నాగరాజుకు వివిసిర్పాలను పిట్టడంలోనూ, వాటికాట్రకు చికిత్స చేయడంలోనూ వుంచి ప్రావీణ్యంపన్నుడని తెలుసుకున్నాడు. ఇదంతా దైవసంకల్పంగా భావించిన రాజు విజయ వర్ధన్లు ధృ సంతోషంగా, నాగరాజుతో తన కుమార్తె వివాహం జరిపించాడు.

బాగా వయస్సు పేర్పడిన తర్వాత రాజు విజయ వర్ధన్లు ధృ, నాగరాజుకు, నాగరాజువర్ధన్లు ధృ అని నామకరణం చేసి అత్యంత వైభవంగా రాజ్యాభిషేకం జరిపించాడు. ఐతే, సిర్పవరం గ్రామస్థులు వూత్రం నాగరాజును పొప్పులు పిట్టే రాజు అంటూ వుచ్చటగా పీలుచు కునేవారు.





# చందమామ క్విజ్ - 8

Co-sponsored by  
Infosys FOUNDATION,  
Bangalore

అన్ని సరైన సమాధానాలు  
రాసిన ఒకరికి బహుమతి  
రూ. 250లు.\*

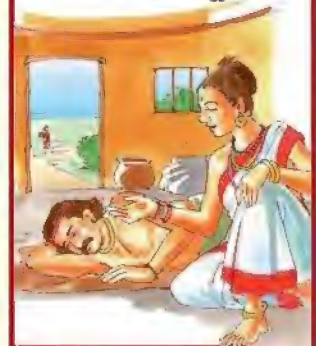
ఈ క్విజ్ లో అడిగే ప్రశ్నలన్నీ 2005 జనవరి-  
డిసెంబర్ మధ్య వెలువడిన చందమామ  
సంచికలలోని కథలు, శీర్షికల నుంచే ఉంటాయి.  
చదివినవి జ్ఞాపకం ఉంటే వీటన్నిటికీ సమా-  
ధానాలు వెంటనే స్ఫురిస్తాయి. లేకుంటే సన్నెండు సంచికలను పక్కన పెట్టుకుని తిరిగిస్తే ఇట్టే  
తెలిసిపోతాయి. కనుగొనడం కూడా చాలా సరదాగా ఉంటుంది.

\*సరైన సమాధానాలు రాసినవారు ఒకరికన్నా ఎక్కువ  
మంది ఉన్నట్లయితే బహుమతి మొత్తం వ్రా ద్వారా  
తీసిన ఐదుగురికి సమానంగా పంచబడుతుంది.

మీరు చేయవలసిందేమింటే : 1. సివూ ధానాలు రావు అంటే. 2. పులివెందుల, వయస్సు (16  
ఏళ్ళలోమీద ఉండాలి), పీసీ కోడ్ తో సహా పై రిచ్చి చిర్ర నావూ రావు అంటే. 3. ఒక కుట్ట బలం లో ఒకరు  
వూ త్రవ్వ పోల్గొనాలి. 4. చందాదారు అయితే, ఆ నంబర్ రావు అంటే. 5. కవరు పేరు చందమామ  
క్విజ్-8 అని రాసి, చందా వూ పై రిచ్చి చిర్ర నావూ రాసి వూ కు పంపిండి. 6. సెప్టెంబర్ నెలారూ తోగా  
వీ ఎంట్రీ మాకు అందాలి. 7. నవంబర్ నెల సంచికలో ఫలితాలు వెలువడతాయి.

1. ఒక వూ నవవీకి, దేవతకూ వూ ధ్య సంతోషంగా ఆరంభవు ల్లు న పిరచవు , ఆవు నీడి  
వు స్సాహసం, వుంపు తు కు స్విభావం కారణంగా విషాదంగా వు గీసిన విదేక్షి ర్వగాధ  
ఏది? ఆ వు నీడి ఎవరు ? దేవతకూరేవు టి?
2. 2050 నాటికి భారతదేశ జనాభా దాదాపు ఎంత ఉంటుందో చెప్పగలరా?
3. “యోగ్యత లేనివారికి సాయ పడడానికి వుంచిన  
పాపం వు రొకటి లేదు,” అని పీశాచానికి బుద్ధి  
చెప్పిన ఇల్లాళివరేవు టి? ఏ కథలో వస్తోంది?
4. చంద్రగుప్తి విక్రమా దిత్తుడి (క్రి.శ. 375-413)  
కాలంలో వు నదేశాన్ని పిర్యటించిన చీనా యా త్రి  
కువు ఎవరు ?
5. ‘పాలో’ ఆట వూ లాలు వు నదేశంలోని ఒక రాష్ట్రంలో  
ఉన్నట్టు చెబుతారు. అది ఏది?
6. వు ఖంగా జీవించాలంటే శ్రమించడానికి వుంచిన  
వూ గ్లం లేదన్న సత్యాన్ని తెలియ జేసే కథావరేవు టి?

7. ఈ చిత్రం ఏ కథలో  
చోటు చేసుకున్నది?



## శారద నిర్ణయం

గంగామీరంలోని భూషియ్య, పార్వతమ్మల ఏకైకసంతానం శారద. ఏలోటూ లేని పేదరైతు కుటుంబం వారిది. ఉన్నంతలో పిదివుండికీ నాయ్ పిడే గృణం ఆ కుటుంబానిది.

పేళ్ళిప్పు కొచ్చిన శారద చాలా తెలివగల అమ్మాయి. గ్రామంలో ఎవరైనా ఏదైనా సమస్య ఎదురయితే, శారద చిటికెలో పరిష్కరించేది. ఆమెను చూసి తల్లిదండ్రులు ఎంతో సంతోషించారు.

శారద పేళ్ళి ప్రియత్నాలు ప్రారంభమయ్యాయి. భూషియ్య పేళ్ళిళ్ళబరంబుకు కబురు చేయగానే అతడు వచ్చాడు. సింధిలో నుంచి రెండు ఛాయా చిత్రాలు తీసి భూషియ్య ముందుంచాడు. అందులోని మైదటి చిత్రాన్ని



చూపిస్తూ, “అయ్యా, ఈ అబ్బాయిలు చంద్రం. రామామీరం ఇతనిది. తల్లిదండ్రులకు ఒక్కడే సంతానం. పేరుకు తగ్గట్టు, స్వచ్ఛమైన, పుచ్చలేని చందమామ వంటివాడు. ఇక ఆస్తి లంటారా. తిండికీ, బట్టకూ లోట ఉండదు. వీరింటివాకిలి ఎప్పుడూ పిదివుండితే కళకళలాడుతూ ఉంటుంది,” అన్నాడు బరంబు.

ఆ తరువాత రెండవ చిత్రాన్ని చూపుతూ, “ఇతడే బరు భాస్కరం. ఊరు శంఖవరం. వేమీ లతో ఆకాశం మునిగురు కున్నా అందరికీ కనిపించే పుణ్యస్థానం నూరుపుడు లాంటివాడు. సూర్యుడైనా పిడపుర ఆస్తిని స్తాధుగాని, ఇతగాడు ఆస్తినించు హిరుడందే నమ్ముండి. ఇక ఆస్తిల విషయం నీకి మ్మచంద్రంకన్నా నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ. ఇతడూ ఇంటికి ఒక్కడే వారసుడు,” అన్నాడు.

నాలుగు రోజుల తరువాత తమ నిర్ణయం చెబుతామని, బరంబును పిలిపి, ఆ రాత్రే శారద అభిప్రాయం అడిగాడు భూషియ్య.

శారద కొంత సమీక్షించి, “నేను చంద్రంనే పేళ్ళిచేసి కుంటాను,” అన్నది.

“అదేంటి తల్లీ, ఆస్తిపాస్తిలో చంద్రం కంటే నాలుగు రెట్లు అధికంగా ఉన్న భాస్కరంతోనే నువ్వు ఖరీదగలవను కుంటాను,” అన్నది తల్లి పార్వతమ్మ. భూషియ్య కూడా భార్యను సుధర్షించాడు.

“పురు ఆస్తిపాస్తిలే చూశారు గాని, బరంబు చూటలను ఆనిలు విన్నట్లు లేదు,” అన్నది శారద.





“ఎమెమరి.బరయ్య వూటల్లోని తిరకాస్తి నీకే తెలియాలి, ఇంతకూ అదేంటి?” అని అడిగాడు భూషియ్య.

“ఎన్నతూ అస్తివి ఎవని స్త్రీ ర్యుతులాంటి వాడు భాస్కరం అనిబరయ్య అన్నావు కదా? అంటే, అతడు వీరపు కిప్పిస్టి అని భావం. అందరి పీదా పెత్తనం చెలాయించాలని చూస్తాడు. వుబ్బలు ముసిరినా వెలిగేఘటం అంటే, భాస్కరం ఎవరి వూటా వినడని అర్థం, అలాంటి వ్యక్తితో ఎలా కామరం చేయడం?” అన్నది శారద.

“వురి చంద్రం సింగతేమిటి?” అని అడిగాడు భూషియ్య.

“చంద్రుడికి స్వయం ప్రకాశం లేదు. స్త్రీ ర్యుడి కాంతిని స్వీకరించి చల్లని వెలుగులు విరజిమ్మేవాడే. అంటే, చంద్రుల తల్లి దండ్రుల, పేదల సిలహాలు తీసి కుని, బాగా అలోచించి పుండదుగు వేస్తాడన్న వూట.

అతన్ని సేపు పెళ్ళి చేసి కుందే, నా సిలహాలు కూడా తీసి కుంటాడు. కామరంలో ఎలాంటి పోరపోచ్చాలకూ, గొడవలకూ తాముడదు. అందుకే చంద్రం గురించి స్వచ్ఛమైన మచ్చ లేని చంద్రుడు లాంటివాడనిబరయ్య చెప్పారు. ఆ ఇంటి వాళ్ళందరూ కలుషితాలు గా ఉంటారని గనకే, ఇంటివాకిలి ఎప్పిడూ పిడివుందితో కళకళలాడుతూ ఉంటుంది. ఎంత అస్తిపాస్తి లున్నా తినేది పుడ్లన్నపే. పునింటి వాతావరణమే చంద్రం కుటుంబంలో ఉంది. వూనవీయల జాతులున్న చంద్రం ఇంట్లో గంజల్లు నానాకు అవుతేమే,” అన్నది శారద దధంగా.

కూతురు వంక మెచ్చుకోలుగా చూశాడు భూషియ్య. కూతురి తెలివికి పొరవతప్పుపొంగి పొల్తుంది. శారద ఇష్టానుసారం చంద్రంతో వివాహం జరిపించారు.

- పి. వైష్ణవి, హైదరాబాద్ - 500 008



## చరిత్ర పూర్వయుగపు చిత్రాలు

మధ్యప్రదేశరాజధాని ఖోహాలకు నలభైకి.పి . ధూ రంలో ఉన్న భీవు బెట్కా, అక్కడి దాదామీ 600 పేష్విలు కు గ్రహాలలో కనిపించే కుడ్య చిత్రాల కారణంగా చాలా ప్రసిద్ధిగాంచింది. భూ గ్రహం మీద మానవ జీవితాన్ని చిత్రించే అతిప్రాచీనమైన చిత్రాలలో భీమబెట్కాలోని చిత్రాలు ముఖ్యమైనవని చెబుతారు. దాదాపు లక్ష సంవత్సరాలనాటి ఈ చిత్రాలు -అవి పూ నమః చిత్రాలైతూ, జంతు మఱ-పిర్ల చిత్రాలయి నా సిరళ రేఖలతో, వ త్తాలతో,



త్రికోణాలతో, చతురస్రాలతో, బహు భుజాల ఆకారాలతో పూ పాలు నిర్మష్టంగా చిత్రించ బడి ఉండడం పూ పిర్ల లకు ఆనందాశ్చర్యాలు కలిగిస్తాయి . వేటాడడం నృంచి వ్యవసాయం, కుట్టుంబం అంటూ పూ నమః పిరిణావు క్రమాన్ని ఈ చిత్రాలు తెలియ జేస్తాయి . స్త్రీపిత్త ప్పిలు

ఒకరినొకరు చేతులు పిట్టుకుని న త్యంచేయడం, ఊరే గింపిల్లు , ఉత్సవాలు జరుపుకోవడం మొదలైన దృశ్యాలు కూడా ఉన్నాయి . ఇలాంటి ఎన్నో ప్రత్యేక విశేషాలు గల భీవు బెట్కా గ్రహాలనూ , కుడ్య చిత్రాలనూ ఇటీవలే అందే దాదామీయూ ఖ్యేసింపవత్సరాలనాడే కను గొనడం పు రో వింతవిశేషం!





## సుందరం కోరిక

రావూ పితం రావూలయింట్లో అర్చకుడు గా పనిచేస్తున్నాడు రంగనాథం. అతడి భార్య జానకి. వాళ్ళకు పేళ్ళయిన పిదళ్ళకు కొత్త కుమిట్టాడు. వాడికి స్త్రీ సందరం అనిబురు పేట్టుకుని అల్లారు పురుషుగా పేంపు కోసాగారు.

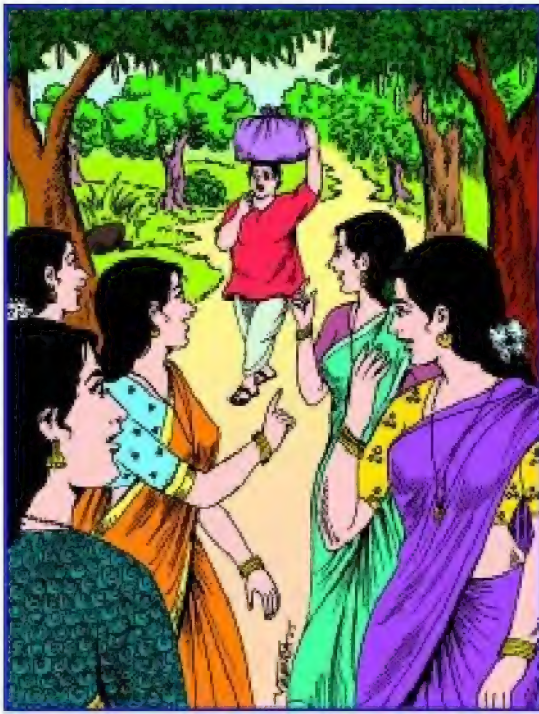
స్త్రీ సందరానికి బాల్యం నుంచి తగని తిండి పీచి. గుడిసేవేద్యం-చక్రపాంగలి, పులిహోర, దద్దోజనం లాంటివి, సగంపైగా తనే చెల్లువేసేవాడు. దానితో శరీరంతో పాటు బద్ధకం కూడా పేరిగి, ఏ పిని చేసేవాడు కాదు. వాడికి దిలో పై జాది కార్యాలకు అవసరం అయిన పుంత్రిలు సేర్పాలని, రంగనాథం ఎంతగానో ప్రియమైనవాడు. కాని, స్త్రీ సందరానికి నోరు తిరిగేది కాదు. క్రమంగా వాడు ఇరుపై పేళ్ళ వాడయినా, శరీరపు రుతే లావెక్కిందిగాని, దానికి తగ్గదైర్యం వాడిలో కరువయింది. తన నీడను చూసి తన భయపడేంతపిరుషుడు అయ్యాడు గా తయారయ్యాడు. “ఒరే, స్త్రీ సందరం! ఇలా అయితే, నా తర్వాత నువ్వు ఆలయ

పై జారివి కాలేమానీ బతుకెలా సాగేను?” అని వాపోయే వాడు రంగనాథం.

అలాంటిని పుట్టినా, “నాన్నా, పునడిళ్ళో పురాలు పుకాణం లేదు. పున ఇంటి వీధి అరుగు పుడ అద్దాల పురాలు కొట్టు పేట్టింపు. అందులో హాయిగా కాలు పుడ కాలు వేసి కుని వ్యాపారం నడుపుతూ వందలు సంపాదింపగలను,” అనేవాడు.

ఒకసారి వాడు ఇలా అన్నప్పుడు, రంగనాథం చిరాకు పుట్టతూ, “ఒరే, నువ్వనే ఆదిక్కు పూలిన పురాలు పుకాణానికి పేట్టుబడి కావాలి. నీ చిన్న పునత్త పేళ్ళ బాధ్యత, నా నెత్తినమూడి. నా మాట విని ఇప్పుడేగ్గా, పునని పేట్టి నాలుగు పుంత్రిలు నేర్చుకో. ఆ కోదండ రాముడే నీకింత కూడు పేడ తాడు,” అన్నాడు.

“ఆ పుంత్రిలు వల్లెవేయడం, ఈ జన్మలో నాకు సాధ్యం కాదు. నేను పిట్టు భయపడ్డినా, నువ్వు నేర్పూసిన, హిను



మా న చాలీసా కంఠస్థం చేయ దానికే, నాకు పిదేళ్ళ పిట్టింది,” అన్నాడు స్పృందరం.

ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో, రంగనాథం చెల్లెలి పేళ్ళి కుదిరింది. రంగనాథం పట్నం వెళ్ళి, చెల్లెలి పేళ్ళి కొనిం పిడి చీరలు కొన్నాడు. అతడు చీరల పూటతో దుకాణం నుంచి బయటకు రాగానే, దారిన పొతున్న బంధు వొకాయ న రంగనాథానికి తమ దూరమిచ్చు ట్టమివావుకబురు చెప్పాడు. వెంటనే రంగనాథం చీరల పూటను దుకాణంయ జపూని కిచ్చి, “ఇప్పిడే బంధు వొకాయ న కాలం చేసినకబుర్ర విన్నాను. ఆయ న కుటుంబాన్ని పిరావు ర్శించి రావాలి. చీరల పూట తర్వాత తీసుకోకతాను,” అని చెప్పి దాపులనున్న బంధు మూ గ్రామానికి బయటైతాడు. అక్కడ శవయూత్రలో పొల్గిని, చీకటి పిడుతూండగా

ఇంటికి తిరిగి వచ్చిన రంగనాథానికి జ్వరం వుంపు కు వచ్చింది. అది పు ర్నాటికి కూడా తగ్గకపోయే సిరికి ఆయ న స్పృందరాన్ని పీల్చి సింగతి చెప్పి, “ఆ బట్టల మూట తీసుకుని చీకటి పిడు కుండా ఇల్లు చేరు. దారిలో దొంగల భయం, జాగ్రత్త!” అని హెచ్చరించి, బాధ గ బండి ఖర్చుకు వాడికి పాతిక రూపాయ లిచ్చాడు.

స్పృందరం సొయ్యంకాలానికల్లా పిట్నం చేరి, బట్టల దుకాణం దగ్గరకు వెళ్ళాడు. దుకాణంయ జపూ నివాణ్ణి పూ స్పృందరాని చిన్నగా నవ్వి, “పూ నాన్న కొన్న చీరలపూట కొనిం పచ్చావా?” అంటూ పూటను స్పృందరాని కిస్తూ, “అన్నీ ఖరీదైన చీరలు జాగ్రత్తగా తీసి కుపా,” అంటూ హెచ్చరించాడు.

స్పృందరం పూట తలపూద పేట్టుకుని బయటైతాడు. వాడికి వీధిలో ఒక పేద్ద పు తార్లు దుకాణం కనిపించడంతో వాడు, “బాధ గ బండివాడికి, ఏ ఇరవయ్యో, పాతికో డబ్బివ్వడం పిరపు దండగ. ఆ డబ్బుతో రకరకాల పు తార్లు లు కొనుక్కుని తింటూ హొల్లుగా ఇల్లు చేరొచ్చు,” అను కున్నాడు.

అను కున్నట్లే వాడు పు తార్లు లు కొని తింటూ నడక సాగించాడు. కను చీకటి వేళ వాడు అడవి దారి చేరేసిరికి, గురు చింత చెట్లకింద కూర్చుని కబుర్రాడు కుంటున్న ఐదు ఆడమయ్యలు చమ్మినపూ నురూపాల ధరించి, చమ్మిట్లు వేసి స్పృందరాన్ని పీల్చివార్లు.

స్పృందరం భయ పడిపాతూ అట్లు కేసి పూసి, “దొంగలను కున్నాను, కాదు. దొంగలందరూ గవాళ్ళేకదా? వీళ్ళ అడవాళ్ళ,”



అను కునేంతలో, దయ్యాల అతణ్ణి సివీ పించి, “వుం బంధు మతింటి పేళ్ళికి పాతూ దారితప్పాం. ఆ తల వీ ద వూ ట ఏవిటి?” అని అడిగారు .

“ఇవి వూ చినవే నత్త పేళ్ళి చీరలు ,” అన్నాడు సిందరం ధీమాగా .

“అలాగా! చీరలు ఎంతఅందుగా మళ్ళవో ఒకసారి చూడనీ,” అంటూ దయ్యాల , వూ టను పిట్ట కుని కిందికి దించారు .

సిందరు చప్పిన పంగి అంధు బాట లో మళ్ళి ఒక ఎండుకట్టను తీసి కుని, “చూస్తూంటే వీర్ర ఆడదారి దొంగల్లా మళ్ళా , జాగ్రత్త!” అంటూ కట్టను పెకెత్తాడు.

అంతలో ఒక దయ్యం వాడికి చిన్న సింఛీని ఇస్తూ, “ఇంధు లో వూ టపిడహార బంగార కాస్తి లు న్నాయి . పేళ్ళి చదివింపిడాకు తీసి కు పాతూ న్నాం. ఎలాగూ వు హి ర్తానికి అక్కడికి చేరలేంగనక, వాటిని వు వ్వే మావు కో. చీరలు ఎంచక్కా మళ్ళవో ఒకసారి చూడనీ,” అన్నది.

బంగార కాస్తి లనగానే సిందరం కళ్ళ మెరిశాయి. వాడు చప్పిన నేల వీ ద కూర్చుని వాటిని లెక్క పెట్టసాగాడు. రెండు మూడు

నివి షాలు జరిగే సిరికి, వాడికి దయ్యాల వింత నమ్మలు వినిపించాయి . వాడు తల ఎత్తి చూశాడు . దయ్యాల వూ ట విప్పి చీరలను అటూ ఇటూ తిప్పి చూస్తూ, సింగారించు కోబోతు న్నాయి .

సిందరానికి అప్పిడు ఒక అను వూ నం వచ్చి, ఎక్కడలేని భయం కలిగింది. ఒక వేళ ఇవి దయ్యాలేవో అను కుంటూ వాడు పేడ్లగా గొంతెత్తి, హిను వూ న చాలీసా చదవడం ప్రారంభించాడు . అంతే వు ర్ర ణం దయ్యాల చీరలను అక్కడే వదిలి, కీపు కీపు వుంటూ చింతచెట్ల మీదికి ఎగిరిపోయినై.

సిందరం నిబ్బరంగా హిను వూ న చాలీసా చదు మళ్ళా నే చీరలన్నీ తిరిగి వూ టగట్టి, దయ్యాలిచ్చిన బంగార కాస్తి లతో తెలతెల వార వూ టండగా ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు .

ఈ విధంగా-పీశాచాల మిశ్రాన, సిందరు అత్త పేళ్ళి అను కున్న దానికన్నా ఘనంగా జరిగిపోయింది. అంతేకాదు ; రంగనాథం ఇంటి అరుగు వీ ద సిందరంకోసం అద్దాలతో అందమైన మిఠాయి దుకాణం కూడా వెలిసి వాడి కోరిక తీరింది.



## బీహారు జానపద కథ

### దొంగ సన్యాసి!

రాజభవనం సమీపంలోని బ్రహ్మాండమైన వురివ కిందికి ఒకనాథ ఒకసన్యాసి వచ్చి చేరాడు. అందమైన యువకుడిలా మంచి తేజస్సుతో ఉన్న ఆ సన్యాసి, చెట్టుకింద సిద్ధాసినం వెస్తి కుర్చుని పూసిన కళ్ళు తెరవకుండా ఉదయం నుంచి సాయంకాలం దాకా ధ్యానంలో గడుపుతాడు. ఆ దారిగండా వెళ్ళే ప్రజలు కొందరు అతనికేసి వింతగా

చూసే వెళ్ళిపోయేవారు. మరికొందరు అతని వుండు కాళ్ళుమీకూర్చుని, దణ్ణం పేట్టుకుని లేచి వెళ్ళిపోయేవారు. ఇంకా కొందరు అతని వుండు చిల్లరడబ్బులు వేసి వెళ్ళేవారు.

రాత్రిచాలా పొద్దుపొయ్యాక అతని 'జ్యోతి' వచ్చేవారు. సన్యాసి వాళ్ళు తెచ్చిన దాన్ని తిని తిన్నగా వారితో కలిసి దొంగజూలకు బంతులు దేరేవాడు. తెల్లవారేసిరికి వచ్చి ధాన్యకారం చెట్టుకిందికి చేరేవాడు.

కొన్ని రోజులు గడిచాయి. ఆ సన్యాసి సింగతి తెలిసి రాజు అతన్ని చూడడానికి వెళ్ళాడు. “వు హత్యా! తవు దర్శనానికి వు హ రాజుగారు వచ్చారు,” అన్నార అంగరకులు. సన్యాసి మెల్లగా కళ్ళు తెరిచి, “దీర్ఘాయుష్యం భవ!” అని రాజున దీవించాడు.

“వు హత్యా, తవు నా భవనానికి వచ్చి నట్టలు తే, సికల సిధు పొయ్ లూ సివు కూరు స్తాన. ప్రశాంతంగా ధ్యానం చేసి కోవచ్చు,” అన్నాడు రాజు.

“నా జ్యోతి న కూడా నాతో అన వు తించి నట్టలు తే, సంతోషంగా వస్తాన,” అంటూ సన్యాసి కళ్ళు పూసి కున్నాడు.

రాజు భవనానికి తిరిగి వచ్చి, భవన ప్రాంగణంలోనే అప్పటికప్పుడే ఒక అంద





మైన కుటీరం నిర్మింపజేసి, భట్టుల ద్వారా సిన్యాసీకి తెలియ జేశాడు .

పూ డోరోజు సాయంకాలం పురుగురు శిష్యులతో సిన్యాసీ రాజభవనానికి వచ్చాడు . భవన ద్వారం వద్ద నిలబడి సిన్యాసీకి సాదరంగా స్వాగతం పిలికిన, రాజుగారి ప్రధాన అంగరక్షకుడు - సిన్యాసీ, ఆయన శిష్యులు రాజప్రాంగణం నుంచి వెలుపలికి వెళ్ళడానికి, లోపలికి రావడానికి ఏ సమయంలోగానీ అభ్యంతరం చెప్పకూడదని కాపలా భటులకు సూచనలిచ్చాడు .

పురు నాడు తెల్లవారగానే రాజు సిన్యాసీ దర్శనానికి వెళ్ళాడు. సిన్యాసీ ధ్యానంలో కూర్చుని ఉన్నాడు . ఒక శిష్యుడు వెళ్ళి ఆయన భుజాలను మెల్లగా స్పృశించాడు. సిన్యాసీ నెమ్మదిగా కళ్ళు తెరిచాడు.

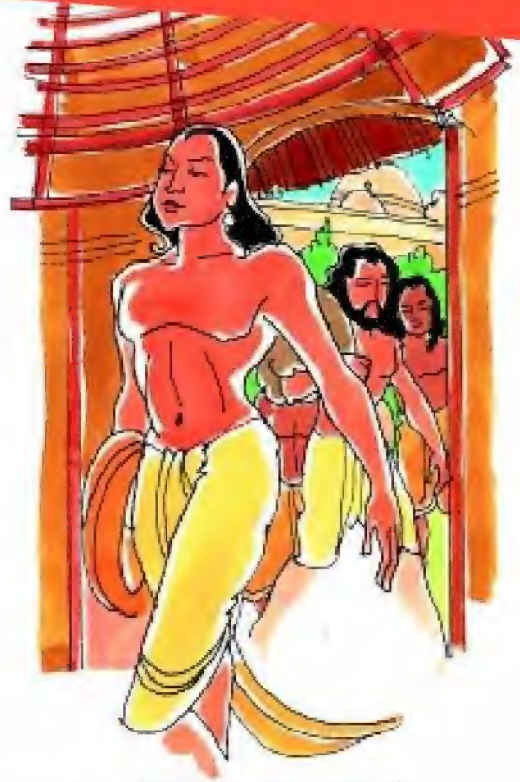
“పుహత్యా, ఈ కుటీరం తవుకు నోకర్యంగా ఉండవు కుంటావు,” అన్నాడు రాజు వినయంగా.

“నోకర్యంగా ఉంది నాయనా! నీకేమైనా కోరిక ఉంటే చెప్పు, తీరుస్తాను,” అన్నాడు సిన్యాసీ.

“నా తదనుతరం సీంహాసినాన్ని అధిష్టించడానికి నాకు కువూర్రుణ్ణి ప్రసాదించండి స్వామీ,” అన్నాడు రాజు.

“నీ మొరను దేవుడు ఆలకించాడు!” అన్నాడు సిన్యాసీ చేతులెత్తి ఆశీర్వాదిస్తూ.

రాజు భవనానికి తిరిగి వెళ్ళగానే, ప్రధాన అంగరక్షకుణ్ణి పిలిచి, సిన్యాసీకి భవన వంట



శాల నుంచి అహారం పంపివు ని సెలహా ఇచ్చాడు . అర్చితే, పింపిన అహారాన్ని సిన్యాసీ అలాగే తిప్పి పిరబశాడని సాయంకాలానికి రాజుకు తెలియ వచ్చింది. అన్నాహారాలు పుట్టుకోకుండా గడిబంపుతక్కి సిన్యాసీకి ఉన్నట్టు రాజు భావించాడు .

పుహరాజు అంతటివారే సిన్యాసీకి, భవనంలో కుటీరం ఏర్పాటు చేశారని తెలియడంతో, నగర ప్రజలు సిన్యాసీ దర్శనానికి రాసాగారు . ఆఖరికి రాజుగారి షక్త కుమార్తెయ్యి వరాణి వూళ్ళవికకు కూడా, సిన్యాసీని దర్శించి, తనకు కాబోయే భర్తను గురించి తెలుసుకోవాలనే కుతూహలం కలిగింది.



తెల్లవారితే పిండగ కావడంతో పిరిచారిక లండరూ భవనాన్ని అలంకరించడంలో నిపు గ్నల్పాడన్నారు. ఇదే సరైన సమయం అని భావించినయ్య మరాణి అర్ధరాత్రి నిపు యం లో గుట్టు చప్పింపు కాకుండా తన అంతఃపితం నుంచి వెలుపలికి వచ్చింది. నెమ్మదిగా సన్యాసి ఉన్న కుటీరం కేసి నడిచింది. గుండెవేగంగా కొట్టుకుంటూ ఉండగా సన్యాసికి ఎదురుగా వెళ్ళి నిలబడింది. సన్యాసి ఆమెకేసి తేరి పార చూసి, “రాజభవనం నుంచే కదా వస్తా

న్నామో” అని అడిగాడు. “అమ్మో, నేను యువ రాణి పూ కవికను,” అన్నది యువరాణి.

“చాలా సంతోషం! ఏం వరం కోరివచ్చామా అందాల రాశి?” అన్నాడు సన్యాసి.

“నన్ను ఏ యువరాజు వివాహి పూడగ లడో తెలుసు కోవాలన్న కుతూహలంతో వచ్చాను,” అన్నది యువరాణి.

సన్యాసి కొద్ది ాలు కళ్ళ పూసు కుని తెరిచి, “నీకు భర్త కాదగిన అందం నాకు లేదా? నువ్వు వివాహి పూడగానేయ్య మరాజునై పొతాను కదా!” అంటూ నవ్వుతూ ఆమె చేర్చి పిట్ట కోబోయాడు.

యువరాణి దిగ్భ్రాంతి చెందింది. అపరాధి వేళ ఇక్కడికి రావడం పేద పోరబాటుగా భావించింది. వేగంగా వెలుపలికి వచ్చింది.

“యువరాణీ! అగ్ర! నీ కాబోయే వరుణ్ణి చూపిస్తాను. ఆగు, వెళ్ళకు,” అంటూ సన్యాసి ఆమెను అపడానికి ప్రయత్నించాడు. ఆమె అగడపోయే నీరికి, చేతికి అందిన మెడిసిన్లూని తీసి ఆమె కాళ్ళకు అడ్డంగా వేసిరాడు.

యువరాణి ఒక ాం ఆగింది. కాలికేదో బలంగా తగిలి గాయమైనట్టు గ్రహించింది. బాధను భరిస్తూ ఉరుకులతో, పిరుగులతో అంతఃపితం చేరి, “ఎవరూ చూడలేదు! బతికి పోయాను, భగవంతుడా,” అనుకుంటూ కాలికే చూసుకుంది. లోతైనగాయం నుంచి నెత్తురు కారుతోంది. గాయానికి పిసిరు పుంపు వేసుకుని వెళ్ళి పడుకున్నది.

పురువాడు ఉదయం రాజు సన్యాసిని



చూడడానికి వెళ్ళినప్పుడు అతడు కోపంగా కనిపించాడు. “ఏం జరిగింది వు హత్యా ఈ కుటీరం నోకర్యంగా లేదా?” అని అడిగాడు రాజు వినయంగా.

సిన్యాసీ రాజుకేసీ కోపంగా చూస్తూ, “నీ భవనంలో దుష్టి ఆత్మ నడయాడు తున్నది,” అన్నాడు.

“దుష్టి ఆత్మా? అది ఎలాంటిది వు హత్యా?” అని అడిగాడు రాజు కంగారుగా.

“అర్ధరాత్రి సమయంలో ఒక అందమైన యువతి రూపంలో వచ్చి నాకు ధ్యానభంగం కలిగించింది. ఆమె కాలిని గాయపరచి తరిమేశాను,” అన్నాడు సిన్యాసీ.

“అలా చేసిందెవరో కనుగొని తగిన విధంగా శిక్షిస్తాను,” అని వూట ఇచ్చి, రాజు తన భవనానికి తిరిగి వెళ్ళాడు.

రాజు అప్పటికప్పుడే కాపిలా భట్ట లను పిలిచి, గతరాత్రి రాజభవనంలోకి ప్రవేశించిన వారిలో ఒక యువతి ఉన్నదా అని ద్వారం దగ్గరి కాపిలా భట్ట లను విచారించి తెలుసుకోవన్నాడు. అలా ఎవరూ రాలేదని తెలిసింది. అందరూ భయపడి పారిపోయారు! రాణిగారి పిరిచారికలు గాని, యువరాణిగాని వెళ్ళి ఉండాలి. ఇలా ఆలోచించిన రాజు, యువరాణి పిరిచారికలను పిలిచి, “మీరు యువరాణి కాలి మీద గాయం ఏదైనా చూశారా?” అని అడిగాడు. “అవును ప్రభూ, యువరాణి ఎడమ కాలి మీద ఉన్న వద్ద గాయం ఉంది. నడవ లేకుండా ఉన్నారని. ఉద్యాన చందమామ

వనంలో తిరుగుతూ ఉండగా ఏదో చెట్టు కొమ్మ విరిగి పడినట్లు యువరాణిగారు చెప్పారు. అయినా, యువరాణిగారిప్పుడూ ఒంటరిగా ఉద్యానవనవిహారానికి వెళ్ళలేదు,” అన్నారు పిరిచారికలు.

“సరే, మీరే సంగతి రాణిగారికిగాని, యువరాణికిగాని చెప్పకండి,” అని చెప్పి రాజు వారిని పిలువజాడ.

రాజుగారి మనస్సులో ఏదో అనుమానం తలెత్తింది. సిన్యాసీ చర్మం మీద, అతడి ఖిచ్చుల రాకపోకల మీదా నివూ వేసి ఉంచుకుని కాపిలా భట్ట ల నాయకుణ్ణి ఆజ్ఞాపించాడు.





ఆ తరవాత తిన్నగా సిన్యాసీ బసిచేసిన కుటీరం వద్దకు వెళ్ళాడు. అతడు కళ్ళు పూసి కుని ఉన్నప్పటికీ, రాజుగారి అడుగుల చప్పుడు విని, “ఎవరక్కడ?” అన్నాడు. రాజుసివూ ధానం ఇవ్వకపోయే నిరికి, కళ్ళ తెరిచి పూసీ చిన్నగా నవ్వుతూ, “తవు రా ప్రిభూ!” అన్నాడు. అతని సింబోధనలో తేడా ఉండడం రాజు గవు నించాడు.

“ఆ ధుష్టి ఆత్మను పట్టుకున్నారా?” అని అడిగాడు సిన్యాసీ.

“ఇంకా పట్టుకోలేదు గాని, ఆమె ఎవర

న్నది గుర్తించావు. అప్పు కాలి గాయం నయం కాగానే ఇక్కడికి తీసి కువచ్చి శింప గలం,” అన్నాడు రాజు.

ఆ పూట వినగానే సిన్యాసీ తీవ్రమైన అందోళనకు గురయ్యాడు. శిష్టివ్యక్తి పీలించి నీళ్ళ తెప్పని తాగాడు. ఆ తరవాత రాజు చేసి తిరిగి, “ప్రిభూ, తవు రై అన వై తిన్నకాల్పమీ విశ్రాంతి తీసి కుంటావు,” అన్నాడు.

రాజుగారి అనుమానం మరింత బల పడింది. అయినా తగిన చర్య తీసి కోపదానికి వురిరెండు రోజులు ఆగి చూడడం మంచిదని నిర్ణయించాడు.

వురై నాడు తెల్లవారగానే, కాపిలా భట్టుల నాయకుడు వచ్చి, “పు హాప్రిభూ, గతరాత్రి సిన్యాసీ కూడా కుటీరం నుంచి శిష్టిలతో పాటు వెళ్ళి, తెల్లవారు పూండగా ఇప్పిడే వచ్చాడు,” అన్నాడు. రాజు అతనితో పాటు కుటీరానికి బయలుదేరాడు.

సిన్యాసీ యధాప్రికారం కళ్ళ పూసి కుని కూర్చుని ఉన్నాడు. అడుగుల చప్పుడు వినగానే కళ్ళ తెరిచాడు. “నువ్వు చెప్పిన ధుష్టి ఆత్మ కనిపించడం లేదని ఈ కాపిలా భట్టుల నాయకుడు చెబుతున్నాడు! బహుశా రాత్రి నైవ్యా లేని నిపు యంలో ఇక్కడికి వచ్చి ఉంటుందన్న కుంటావు. ఇప్పుడు అతడు వెళ్ళి లోపల వెతికి చూస్తాడు. ఉందే, పట్టు బడుతుంది. వురినీ శిష్టిలొక్కడ వ హత్తా?” అని అడిగాడు రాజు.

“వాళ్ళ నాకు ఆహార పోనీయాలి



తీస్తి కు రావడానికి వెళ్ళారు,” అన్నాడు సిన్యాసీ.

రాజు సిన్యాసీ ఎదుట కూర్చున్నాడు. రాజు తలపింకించగానే, కాపిలా భట్టుల నాయకుడు కుటీరం లోపలికి వెళ్ళాడు. కొంత సమయానికి భగధగా మెరుస్తూను బంగార ఆభరణాలను, వుణులు వూణిక్యాలను తీస్తి కువచ్చి, “ప్రిభూ, లోపిల ఎవరూ లేరు గాని, ఒక సింఛీలో ఈ ఆభరణాలు లభించాయి,” అంటూ వాటిని రాజు ముందు ఉంచాడు.

“గాయ పిడ్డాక, ఆ దుష్టి ఆత్మ వీటిని ఇక్కడ వదిలి వెళ్ళిందా?” అన్నాడు రాజు వ్యంగ్యంగా.

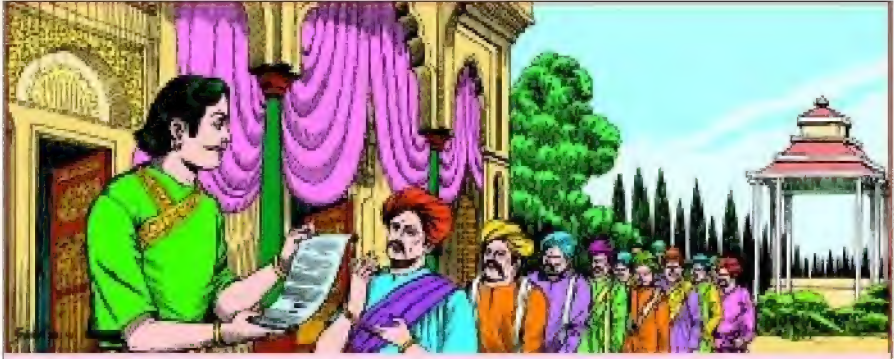
సిన్యాసీ నోట వూటరాలేదు. అదే సమయంలో ముగ్గురు శిష్యులు పేద్ద సింఛీలతో లోపలికి అడుగు పెట్టారు. లోపిల ఉన్నవి ఆహార పానీయాల్లా కనిపించలేదు. వారి

మెనకనకొందరు భట్టులు వచ్చారు. రాజు లేచి నిలబడి, “ఈ నలుగురినీ పెడరెక్కలు విరిచికట్టి కారాగారంలో వేయండి. వాళ్ళు దాచిన సొమ్మును ఇక్కడికి తీస్తి కురండి,” అని భట్టులను ఆజ్ఞాపించాడు.

భట్టులు సిన్యాసీనీ, శిష్యులనూ అపతలికి లాక్కువెళ్ళేదాక రాజు ఊరు కుని, “ఆ సిన్యాసీ, శిష్యులు కరుడు గట్టిన దొంగలు. ప్రిజలనుంచి దొంగిలించిన ధనాన్ని ఈ కుటీరంలో దాచారు. ఈ ధనాన్ని, ఆభరణాలనూ పొగొట్టుకున్న వారికి తిరిగి అప్పగించాలి, ఇకపై ఇలాంటి దొంగసిన్యాసీల పట్ల చాలా జాగ్రత్త వహించాలి!” అన్నాడు.

తన కుమార్తె మహాత్ముడని భావించి దర్శించడానికి వెళ్ళిన వాడు, ఒక దొంగ సిన్యాసీ అని అవుతామెప్పడం ఎందుకంటే అనుకుని రాజు ఆ రహిస్యాన్ని తనలోనే దాచుకున్నాడు.





## ఆశాపాతకుడు

కాశీరాజ్యాన్ని పాలించే బ్రహ్మదత్తుడికి ఇద్దరు కొడుకులు. తనకు అవసరకాలం సిప్పీ పీంచగానే, రాజు పేద్దవాడికి రాజ్యపు చిన్న వాడిసొలనాధిపతిగా చేశాడు. తండ్రి తదను తరం జ్యేష్ఠుడి పట్టాభిషేకానికి ఏర్పాట్లు జరిగినై. తీరా గద్దెయెక్క సమయాన అతడు, “నాకీ రాజ్యంతో పిని లేదు. తప్పుకొట్టి ఏలుకోనీ,” అంటూ వైరాగ్యంలో పడ్డాడు.

అతడు కాశీరాజ్యం విడిచిపెట్టి, ధూరాన మూడే ఒక సామంతరాజ్యం చేరుకున్నాడు. అక్కడ ఒక ధనికుడి ఇంట కొలువకుడు పురుగుని, కాయ కట్టంతో కాలాపించేయ సాగాడు.

కొంతకాలానికి కాశీరాజ్యం స్రుంచికొందరు ఉద్యోగులు భూవులు తనిఖీచేసి పిన్నులు విధించే పినిప్పీద ఆ రాజ్యానికి వచ్చారు. వారు ధనవంతు ని ఇంట మళ్ళీ రాజకువూరు ని ఆనవాలు పట్టి అతని పట్ల భక్తి చూపారు. ఈ సింగతి తెలియ గానే, ఆ ధనవంతుడు రాజకువూరు ని వడ్డకు వచ్చి, “కాశీరాజ్యం న

వీ తప్పుకొడికి లేఖ వ్రాసి, నాకు పిన్నులు తగ్గేట్లు చూడవలసింది,” అని కోరాడు. రాజకువూరు డు అలాగే రాశాడు. కాశీరాజు ఒప్పికున్నాడు. ఇది వెల్లడికాగానే, గ్రామస్థులు అనేక పుంది వచ్చి, తమకు కూడా భూవు పిన్నులు తగ్గించవు ని రాజుగారికి వ్రాయు పుంటూ వేధించారు.

అందరి తరఫిసా రాజకువూరు డు విజ్ఞాపనలు రాసి కాశీ రాజుకు పంపాడు. అందరికీ కోరిన ప్రకారం భూమి పన్నులు తగ్గినై.

నాటి సుందీ ప్రిజలు చెల్లించవలసిన పిన్నులు తెచ్చి రాజకువూరు నికే చెల్లించి, పిచ్చుకోవు నివేడు కోసాగారు. రాజకువూరు డికి వైరాగ్యభావం పోయి, మళ్ళీ రాజ్యకాంక్ష అంకురించింది. ఐతే, వడ్డన్న రాజ్యం ఇప్పుడెలా వస్తుంది?

కుక్క, క్రమంగా ఒక్కొక్కసావుంత రాజ్యవేషం చేర్చి కుంటూ, ఈ పూట తప్పుకొడికి తెలుపితూ వచ్చాడు. కాశీరాజ్యం న అతని



తప్పుత్ర అన్న వూటలలో దేనికి కాదనలేదు . తరవాత కాశీరాజ్యపు ఆక్రమి ద్దాపు ని అన్నకు ఆశపెట్టింది. నలు గ్ర రు పేద్దల్ని నియ మించి, “రాజ్యం వశపెరు స్తావా, యుద్ధం చేస్తావా?” అంటూ తప్పుడికి రాయ బారం పింపించాడు . “నాకు నీతో యుద్ధం వద్దు. కాశీ రాజ్యం నీదే, కనుక నీవే తీసి కోవడం న్యాయం,” అని కబుర్ర పింపాడు తప్పుత్ర .

ఆ వెంటనే అన్న సింహాసనం అధిష్ఠించాడు . తప్పుత్రునాధిపతి పదవి అలంకరించాడు .

పేద్దవాడు రాజ్యం ఆక్రమించాడేకాని, ఈ ఒక్క రాజ్యంతో అతనికి త ప్తలేక పోయింది. రాజ్యత స్థి మిక్కుటమైన కొద్దీ ఇంకొకటి, పు రొకటి ఇలా ఎన్నో రాజ్యాలు జల్లుంచి తన రాజ్యానికి చేర్చుకోసాగాడు .

దేవేంద్రుడు భూ లోక వ్యవహారాలన్నీ చర్చ చేస్తూ మూడగా, కాశీరాజ్యం సింగతి వచ్చింది. ఈ విషయంలో ఊహిస్తూ భూ లోకానికి హాని కలిగేట్టు తోచింది. అందు చేత పేద్దవాడికి బుద్ధి చెప్పాలనుకున్న దేవేంద్రుడు ఒక యువ కుడిరూపింలో రాజును దర్శించి, ఒక చిన్న రహస్యం చెప్పి పోదామని వచ్చానన్నాడు.

వెంటనే రాజు ఆ యువకుణ్ణి తన అంతః మిఠంలోకి తీసి కుపాయాడు .

“రాజా! నా ఎరుకలో ఒక చోట పూడు పుహానగరాలున్నవి. అవి సివు స్తి సీరిసింపి దలతోనూ, గజ తురగ పిదాతి బలాలతోనూ తులతూ గ్ర తున్నవి. వాటిని నా శక్తివల్ల నేనే జల్లుంచి నీకిస్తాను,” అంటూ ప్రాత్యహించాడు యువకుడి మేషింలో మన్న దేవేంద్రుడు .



ఆశతో పిరవపు దయ్యాడు రాజు. దేవేంద్రుడు అంతలో అదృశ్యమైపోయాడు.

రాజు యువకుని కోసం వెతికాడు. కనిపించక పోయే సరికి కలవర పడ్డాడు . పు భోవ్యో గ్రల్ని పీలిపించి, “ఇప్పుడు వచ్చినతరువాత నాకు పూడు పుహానగరాలను జల్లుంచి ఇస్తానన్నాడు . వెతికి పట్టండి,” అన్నాడు.

వాళ్ళ వెళ్ళి నగర మంతా గాలించారు. యువకుడి జాడ లేదు . రాజుకు పు తిపొల్లు నట్టల్సింది. ఈ విచారం పు దిరి, పు నోవ్యాధిగా పిరిణంపించి, రాజు పు చుంపిట్టాడు . ఎంతటి ఘనమెప్పుడు పచ్చినా వ్యాధికుదరలేదు .

ఇదే సివు యూన, సివు స్తి శాస్త్రాలలోనూ ప్రవీణుడై బోధిసిత్తుడు త శిల నుంచి ఇంటికి వచ్చాడు . రాజు సింగతి తెలిసీ, కోటకు వెళ్ళి, “వ్యాధి నేను కుదురుస్తాను,” అని కబుర్ర చేశాడు .

లోపలికి రవ్వన్నాడు రాజు, “ఏ బాధ ఏమిటి?” అని అడిగాడు బోధినిత్వపు.

అప్పుడు రాజు ఆవేశంతో తనకు అనాడు యువకుడు వూరు వుహనగరాలు వాగ్దానం చేయడం దగ్గరనుంచి జరిగిందంతా వివరంగా చెప్పాడు. “అప్పటి నుంచి నాకీ జబ్బు పట్టుకొని పీడిస్తున్నది. కుదర్చగలవేమో చూడు,” అన్నాడు.

“రాజా! ఈ విధంగా వునోదనపిత్రుల మూడో ఆవుహనగరాలను జల్లుంచటం సాధ్యమవుతుందా?” అని ప్రశ్నించాడు బోధినిత్వపు.

“సాధ్యంకాదు,” అన్నాడు రాజు.

“అందుచేత విచారపిడి ఏమీ లాభం లేదు. ఈ ప్రపంచంలో ప్రతివస్తువునీ కొంత కాలానికల్లా నశించిపోతున్నదే కద!” అని అడిగాడు బోధినిత్వపు.

రాజు, “అవసరం,” అన్నాడు.

“ప్రితిజ్ఞమత్రా ప్రాణం పోవటంతో, దేహాన్ని సేత్రం ఇక్కడ వదిలి పోవలసిందేకద!” అని వుళ్ళీ అడిగాడు బోధినిత్వపు. ఒప్పుకున్నాడు రాజు.

“ఈ కుర్రాడా! వూరు కాదు, వుప్పిలు వుహనగరాలు సింపాదించినప్పటికీ, నీమా ఎక్కువ న్ని ఖపిదేది లేదు. ఏదీ శాశ్వతం కాదు. అశ అనేది ఒక పేను భూతం. దానికి అంతు లేదు. అశకు వూనమతు లొంగినప్పిడు, ఇప్పిడు నీకు పట్టుకున్న లాగే, వునోవ్యాధి పట్టుకు వెడిస్తింది. దీని వెడతప్పించుకోవాలంటే వునన్న లో కలిగేకోరికలను ఒక హిద్దులో ఉంచాలి, దాటనీయరాదు. చెప్పుకు సరిగా సరిపడేట్టు చర్మకారుడు ఎలా చర్మం కోస్తాడో, అలా జీవితంలో వునకు ఉపయోగపడేటంత వరకే కోరికల్ని అతిశయించ నీయాలి. హిద్దు దాట నిచ్చామో, ఆజ్యం పోసిన అగ్నిజ్వాలలాగా కోరికలు విజంభించి, ప్రమాదకరమై జీవితాలను కబళించగలమా” అని చెప్పేసరికి, రాజుకు వునశ్శాంతి కలిగి, క్రమంగా వ్యాధి నయమయింది.

రాజు కోరికపైన బోధిసత్వుడు మరెన్నో ధర్మబోధలు చేసి, జీవితాంతం వరకూ దేశికుడుగా రాజ్యపాలనలో అవసరమైన సలహాలు ఇస్తూండేవాడు.







## రామాయణం

ఆ భార్య భర్తల సంభాషణ అంతా వింటూ ఉండిన లక్ష్మణుడు , “అన్నా! నీమారణ్యానికి వెళ్ళబానికే నిశ్చయించినట్లయితే నేను కూడా వస్తున్నాను,” అన్నాడు .

ఇందుకు రాముడు సిమ్మతించక, “నీవు, నేనూ కూడా వెళ్ళిపోతే మన తల్లులు కొసిల్యానిని విడిచి వీటిగా దిక్కులేని వాళ్ళమారా . వాళ్ళను కనిపెట్టుకుని ఉండు,” అన్నాడు .

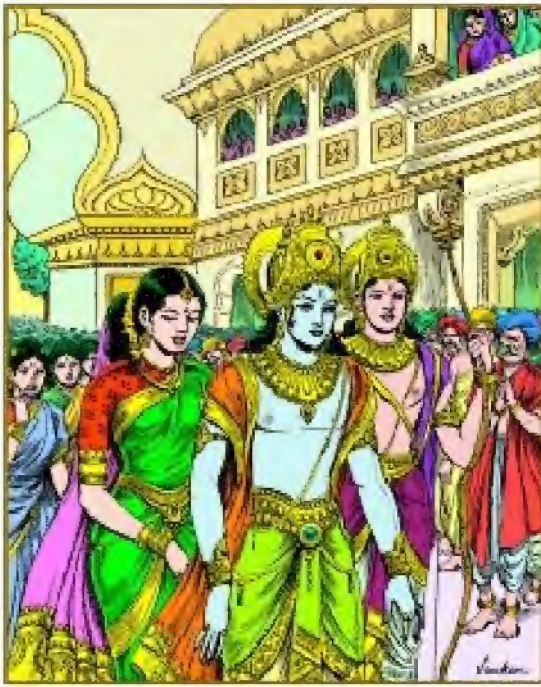
లక్ష్మణుడు ఒప్పింకలేదు . “నేను రాత్రి, పిగలూ నీకు కావలసిన పిన్ను లన్నీ చేస్తాను . నేను నీ వెంట వచ్చితిరాలి,” అన్నాడు .

రాముడు సంతోషించి సరే నన్నాడు . వసిష్ఠుడి వద్ద ఉండే దివ్యాయుధాలు తీసి కుర్రప్పని లక్ష్మణుణ్ణి పంపాడు . వాటిలో అయ్యలూ ణీరాలూ , ధనుస్సులూ, దుర్భేద్యమైన కుమాలూ , బంగారు పూతగల రెండు కత్తులూ

ఉన్నాయి . లక్ష్మణుడు వెళ్ళి, తాను అడవికి పోతున్న సంగతి తన మిత్రులందరికీ చెప్పి, వసిష్ఠుడి వద్ద మళ్ళీ ఆయుధాలు తెచ్చాడు .

తరువాత రాముడు యాత్రాదానాలు చేశాడు . వసిష్ఠుడి కొడుకైన సుయజ్ఞాణ్ణి పిలిపించి, ఆయన భార్యకు సీతచేత ఆమె నగలూ, వుంచులూ , పిర్లు పిల్లలూ దానం చేయించి, తాను శత్రుంజయవు నే ఏనుగునూ , అనేక ఇతర ఏనుగులనూ ఇచ్చి పంపాడు . అగస్త్యుని కొడుకులనే బ్రాహ్మణులకూ, కొసిల్యుని ఆశ్రయించు కుని ఉన్న ఒక వద్ద వేదపండితుడికి, దశరథుడికి ఇష్టమైన చిత్రరథుడనే సారథికి, బ్రహ్మచారులకూ అంత్ర యోగిగోమత్రా , బంగారమూ , బట్టలూ దానం చేశాడు .

అయోధ్యకు సిమ్మి పింగా అరణ్యంలో ఒకప్పుటి బ్రాహ్మణుడు ఉండేవాడు . ఆయన ఆయనకు గంపేడు



కొప్పిడ వద్దు. నీ తపిశ్శక్తి ఎంతో తెలు సు కుందావు నిపించింది. అన్నప్రికారం గోమఱ నివ్వటమే గాక ఇంకేవు న్నాకావాలన్నా ఇస్తావు,” అన్నాడు. (త్రిజటృ థ రావు ణ్ణి దీవించి ఆమఱ వు ందలను తోలుకుని తన ఆశ్రమానికి వెళ్ళి పొయ్ఱా థు .

ఈవిధంగా దానాలతో ఆబాలగోపాలాన్ని త ప్తి పిరచి రావు థు నెతా లృణు లతో తండ్రి నగర్రు కు బయ్ఱ లు దేరాడు . వార్త వు గ్గర్తా వీధులవెంబడి పోతుందేమేడల వీ ది సుంచీ, మిద్దెల మీది సుంచీ చూసే వోర్ర లు బాధతో రకరకాలు గా తవు లో తావు వూ ట్టాడు కున్నార్త .

“చూ డండ్రా, రావు థు కాలినడకన భార్యనూ, తమ్ముణ్ణి వెంటబెట్టుకుని ఎలా పొవు న్నాడో! కాకపోయ్ఱ నా ఈ దశరథ డికేదో అయ్ఱి ంది. ఎంత థు ర్కార్త డెన్న కొడు కున్యో రాజెన్నవాడు అడమఱకు పింపిడు గదా, బంగా రులాటిరావు ణ్ణి అడవికి పింపిన్తిన్నాడే! వు న వు ందరవూ కుటు ంబాలతో సిపా రావు డి వెంట పోతే సిరిపొవు ంది!”

వోర్ర లు అన్న కునేఈ వూ టలన్నీ వెంటూ నెతారావు లృణు లు దశరథు డి నగర్రు చేరి, సు వు ంత్రు డి ద్వారా తావు ఆయ నను చూ డవచ్చినట్టు రాజుకు కబు ర్రు చేశార్త .

దశరథు థు నెతారావు లృణు లను పీలు వు కురవు న్ని సు వు ంత్రు డితో అన్నాడు .

చేవు లు జోడించి వచ్చే రావు థు కన బడగానే రావు డి కెవు ర్రు పొవోయ్ఱ వు ధ్య దారిలోనే పిడిపొయ్ఱా థు . ఆయ నను ఎత్తి పొన్నుపేసిడు కొవెట్టార్త .

పీల్లలూ, పిడు వు భార్య ఉన్నార్త . ఆయ న పిరిగ పేర్ర కునీ, కందవూ లాలు తవ్వకునీ సింసారం నెట్టుకొన్తున్నాడు.

రావు థు యా త్రాదానాలు చేప్పిన్న వూ ట ఎలాగో తెలిసీ త్రిజటృ థు , చిరిగిన పేబుట్ట ఙ్ఘికుని రావు డి వద్దకు వచ్చి, “రాజమిత్రా, నేను బదవాణ్ణి. చాలావు ంది బిడ్డలు గల వాణ్ణి. ఇంత కాలంగా పిరిగ పేర్ర కు బత్త కు తు న్నాం. నన్ను కటాంవు ,” అన్నాడు .

రావు డాయ్ఱ నతో, “అయ్ఱా, నీమనో బలం కొద్దీ కర్ర ఎన్ని ర్రు . అది ఎంత థూ రాన పిడు త్రు ందో అంత బార్త నగోమఱ సిస్తావు ,” అన్నాడు .

త్రిజటృ థు నవు వు బిగించి, ఒక కర్ర తీసి కుని గిరగిరా తిప్పి ఎసిరే సిరికి, అది సిరయ్ఱా నది అవతలి గట్టున వెళ్ళి పడింది.

రావు థు త్రిజటృ ణ్ణి అప్యాయ్ఱంగా కౌగ లించు కుని, “అయ్ఱా, నమ్మల కన్నావు ,



స్పృహించు దశరథుడు కళ్ళు తెరవగానే రావుడు, “పుహరాజా, నేను దండకారణ్యానికి పోతున్నాను. మీరు ప్రిభు మానక మీ అనువు తిక్కోనం వచ్చాను. నేనెంత చెప్పినా వినక నెతాలృణులు నా వెంట బయలుదేరారు. వారి వనవాసానికి కూడా అనువు తిక్కొచ్చింది,” అన్నాడు.

దశరథుడు రావుడితో, “నాయనా, రావూ! కైకయికి వరపుచ్చి నేను వ్రాసిపోయాను. నీమూనా అనతి అతిక్రమించి పట్టాభిషేకం చేసికో!” అన్నాడు.

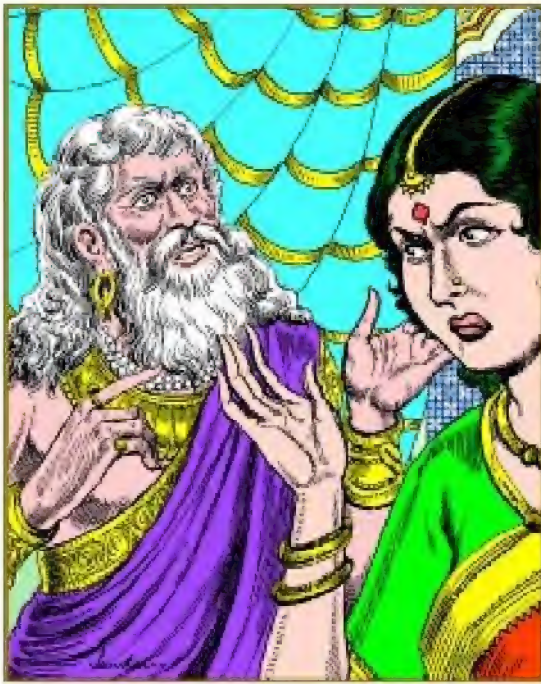
“మీరు అసిత్యదోషం కట్టుకోకండి. అడవికి పాపటానికి నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. పిద్దాలు గేళ్ళూ వనవాసిం చేసే వుళ్ళీ మీ దగ్గరికి వస్తావు,” అన్నాడు రావుడు.

“మీరు ఇవాళే వెళ్ళాలని ఏమిటి? ఈ రాత్రికి ఇక్కడ ఉండి నా వల్ల మీకు కావలి సినవన్నీ పొంది, ఈ ఒక్క రాత్రి వుల్లుందరినీ సంతోషిపెట్టి, రేపాడాయం అరణ్యానికి బయలుదేరవచ్చు,” అన్నాడు దశరథుడు.

“తండ్రీ, వూరొకరికలన్నీ మీరు తీర్చినట్లే భావించి మమ్మల్ని వెళ్ళనివ్వండి. మాకు మీ ఆశీర్వాదం ఇచ్చి సంతోషంగా పింపండి. అరణ్యంలో వూరేమీ కష్టాలుండమా అనేక పిర్వతాలూ, నిరస్పృహలూ, ఎంతలూ చూస్తూ,” అన్నాడు రావుడు. రావుడు డడవికి పోతున్నప్పుడు దశరథుడు పొందే సంతాపం చూసి సువుంతుడు పట్టరాని ఆగ్రహం వచ్చినవాడై కైకయితో, “దుష్టురాలా! నిన్ను ప్రాణం కన్న ఎక్కువగా చూసి కునే పుహరాజా కింత శోకం తెచ్చిపెట్టావే, నీ వింకేమి చెయ్యలేవు?



నీ వాలకం చూస్తూ భర్తను చంపితునేదానివిగానూ, వంశనాశనం కలిగించేదానివిగానూ కనిపిస్తాన్నామా అందరిలోకీ పెద్ద కొడుకైన రావుడు పట్టాభిషేకం చేసికోవటానికి నీ అభ్యంతరమేమిటి? భరతుడు రాజ్యం చేస్తున్నప్పుడు ఇక్కడ ఉంటావు ను కుంటున్నావా? అయ్యో ధ్యలో ఒక్క బ్రాహ్మణుడుంటాడా? ఎందుకు చేస్తున్నావీ పాడుపని? మొత్తానికి ఆ తల్లి కూతురనిపించు కున్నామోనీ తండ్రీ అయిన అశ్వపతికి ఒక మునీశ్వరుడు ఒక అపూర్వమైన శక్తి ఇచ్చాడు. దానితో ఆయన పితృ పిష్టాల భాషలన్నీ నేర్చుకున్నాడు. ఒకనాడాయన పుంజం మీద పిడుకుని ఉండగా జంభవునే ఒక చీపు ఏదో అనే సిరికి ఆయన పికపికా నవ్వాడు. అది చూసి మీ అమ్మ, ఎందుకు నవ్వావో చెప్పు అన్నది. ఎందుకు నవ్వావో చెబితే నేను చచ్చిపోతాన



న్నాడత వీ తుండి. త్ర మ్మాచస్తావో, బత్త కుతావో నాకు తెలీదు; నన్ను పూసే నవ్వలేదని నా కేవుటి నన్నుకుం? అందు చేత నవ్వినకారణం చెప్పాలిసిందే నన్నది వీ అప్పు. అప్పిడత వీ నాన్నతనకు వరపుచ్చిన పుని దగ్గరికి పాలు ఆయన సిలహ అడిగాడు. నీ భార్య చచ్చిగి పేట్టినా చెప్పకు అన్నాడు ముని. అప్పుడు వీ నాన్న మీ అమ్మను వెళ్ళగొట్టి సుఖంగా ఉన్నాడు. నీ ధోరణి కూడా అలాగే ఉంది. తండ్రిని విడిచి రాముడు అడవికి వెళ్ళాడో గొప్ప అవిద కలిగి తీర్ర తుంది. అందు చేత నీ పకబుద్ధి పూని రావుడి పిట్టాభిషానికి ఒప్పికో!” అని హితమచెప్పాడు.

ఈ మాటలకు కైకసిగ్గుపడలేదు సరికదా, చలించన కూడా లేదు. దశరథుడు పూత్రం సుపుంత్రిడితో, “రావుడి వెంట అడవికి చతురంగ బలాలనూ, విశేషమైన ధనాన్నీ,

అందగత్తెలన్ని న స్త్రీలనూ, సింబారాలతో వర్తకులనూ పంపించు. బళ్ళు కూడా వెంట ఇచ్చి పింపించు. రావుడికి రాజ్యం లేదన్న లోపం ఏమాత్రం తెలియకుండా పూడు, అన్నాడు.

సుపుంత్రిడి శాపినార్థాలకు చలించని కైకయి ఈ మాటలు విని తెల్లబోయి, బెదిరి, గొంత ఆర్చుకుపోయి, “పుహరాజా, అయ్యా ధ్యన పాడుబెట్టి అందరూ వెళ్ళిపోతే భరతుడు పాలించడు!” అన్నది.

“ఓసీదు ర్మార్గం! నావీదమైయ్య రాసంత బర్రు మచేసింది చాలక, ఈ కొరడా దెబ్బలు కూడా ఏమిటి? ఇదంతా ఆవరాల లోనే చేర్చి అడగక పోయావా?” అన్నాడు దశరథుడు కోపంగా.

కైకయి అంతకన్న హేచ్చుకోపంతో, “అది వేరే అడగాలా ఏమిటి? అరణ్యానికి పోవుంటే అన్నీ విడిచిపెట్టి పావటం కాదా? వీ పై రీస్ కుడు సిగర చక్రవర్తి తన పెద్ద కొడుకైన అసిపుంజాణ్ణి వెళ్ళగొట్టి న్నుడు వాడి వెనకగా సేన్యాన్ని పంపాడా?” అని అడిగింది.

ఈ మాట విని సీద్ధార్థుడేవుంత్రి, “అమ్మ, అసిపుంజాణ్ణి మాట ఇక్కడ దేనికి? వాడు పిరవు ధుష్టుడు. వాడు వీధుల్లో ఆడుకునే పిల్లలను తీసుకుపోయి నిరయూ నదిలో పడేసి ఆసంపించే పాపాత్ముడు. అందు చేత నోరల్ల కరుషితుండుతో రాజపద్ధకు వెళ్ళి, ‘అయ్యా, తవుర్ర అసిపుంజాణ్ణి వెళ్ళగొడ తారా, మమ్మల్ని దేశం విడిచి వెళ్ళి పొమ్మన్నారా? ఏదో ఒకటి తేల్చి చెప్పిండి!’ అని అడగగా సిగరవు హరాజు జనద్రోహి అయిన



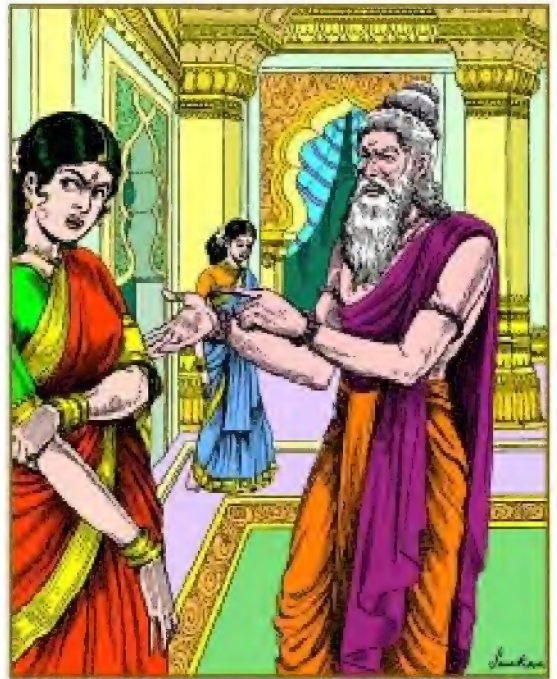
తనకొద్దు కున్నా , వాడి భార్యనూ , పిరివారాన్నీ వెళ్ళగొట్టి, వాణ్ణి తిరిగి రాజ్యంలో అదుపు పట్టనివ్వ వద్దని కట్టుదిట్టం చేశాడు . జనద్రోహి అనివుంజుడికీ జనప్రియుడైన రాముడికీ సాపిత్యం చెప్పావే!” అన్నాడు.

ఈ మాటలకు కైక చలించక పోవటం చూసి దశరథుడు , “ఓసీ పాపాత్మురాలా! నిన్ను చూస్తూ నీకు హితం తల కక్కుటట్టు లేదు . నేను కూడా రావుడి వెంట అడవికి పోతాను . నీవైతూ , భరతుడూ నీు ఖంగా రాజ్యం వుంటుంది,” అన్నాడు .

ఈ సింభాషణ అంతా వింటున్న రావుడు తండ్రితో, “వు హా రాజా, అన్ని నీు ఖాలూ విడిచి, అడవిలో కందపూలాలు తినబోయే నా వెంట సేన కూడా దేనికి? ఏనుగును దాను చేసే కట్టుతాడు దగ్గర లోభించే పిద్దతి వూ నుండి. వూ కు నారబట్టలూ , ధుంపిలు తప్పకునే పిరికరాలూ , ఒక బుట్ట ఇప్పించండి, చాలు ,” అన్నాడు .

వూ నాభివూ నాలు విడిచిపెట్టిన కైకయి, “ఇదు గో, నారబట్టలు తెచ్చిస్తాను ,” అంటూ వచ్చింది. రావు లక్ష్మణులు తమ వేలి వస్త్రాలు పొప్పసీ, తండ్రి ఎదటనే నారబట్టలు ధరించారు . నెతకు వూ త్రం అవి ఎలా కట్టుకోవాలో తెలియక రావుడి కేసీ చూసింది. తరవాత ఒక బట్ట మెడకు చుట్టుకుని, మరొకటి చేత పట్టుకుని, సీగ్గుతో తల వంచి నిలబడింది. అప్పిదు రాముడు ఆమె వద్దకు వెళ్ళి, ఆమె చేతిలో ఉన్న నారచీర పైన దానిని చుట్టాడు.

ఇది చూసి దశరథుడి భార్యలు కన్నీరు కారుస్తూ, “నాయనా, నీమతండ్రివూట



ప్రికారం అడవికి వెళ్ళదలిచావు, వద్దన్నా వూ నమానాని నెతవు కూడా ఎందు కు తీసి కు పోతామో ఆమె వనవాసం చెయ్య లేదు. మా వద్దవిడిచిపెట్టివెళ్ళు. నీకు బదులు గా ఆవు న్న చూసి కుంటూ ఉంటాం,” అన్నాడు .

ఈలోపల వసిష్ఠుడు సీతకు నారచీరెలి స్పిన్న కైకయితో, “గుణ హీను రాలా, నీ సాహసానికి అంత్ర లేకుండా ఉన్నదే. నెత అడవికి వెళ్ళవలసిన అవసరమేమున్నది? రావుడి కోసం సీద్దం చేసిన పిట్టాభిషేకం ఆమెకు జరిపి రాజ్యం పాలించేటట్టు చేయ వచ్చు, తెలుసా? సీత ఈ నార చీరలు కట్ట వలసిన అవసరం లేదు సరే కదా, ఆమె తన వెంట వాహినాలూ , వస్త్రీమాలూ , పిరిచారి కలూ , నివు స్తిపూ తీసి కు పోవచ్చును . భరతుడు సింతోషిస్తాడని నీమాచేసిన ఈ దుర్మార్గం అతనికి ఎంత వూ త్రపూ రు చిం

చవు . అతను దశరథు డి కొడుకే అర్పుతే, తన తండ్రి వ్యథకు కారణమైన రావు వనవాసానికి ఎంతవూ త్రవ్వా సివృత్తించవు!” అన్నాడు .

చుట్టూ ఉన్నవారే , “ఛీ,ఛీ!” అనకొమటం దశరథు డు విన్నాడు . ఆయన నెతను చూసి, “సి కువూరి, చిన్న పిల్ల! ఆ నెత ను నిపిత్తి లాగా నారచీరె గట్టి ఎలా వెలవెల పోతున్నదో చూడండి! ఆమె నారచీరెలు కట్టటానికి వీల్లేవు,” అన్నాడు .

రావు డు బయలు దేరే ప్రియ త్నంలో తండ్రికి అప్పగింతలు చెప్పి, తన తల్లి అయిన కౌసల్యను కాపాడవు ని కోరాడు . దశరథు డు సి వుంతు డితో, “వుంచి గ్ర్రాలను పై సిస మేల్గు రథంలో వీళ్ళ నెక్కించి, నగరం బయట అరణ్యంలో విడిచిపెట్టరా!” అన్నాడు . ధనాధికారిని పిలిచి, “పిద్దాలు గేళ్ళ పొట్టు నెతకు సరిపోయే మేల్చిన చీరలూ, సగలూ తీసి కురా,” అని ఆజ్ఞాపించాడు .

నెత పేళ్ళికి పొతు న్నదానిలాగా వికసించిన పు ఖంతో తన కోసం తెచ్చిన నగలు పేట్టుకుంటూ ండే కౌసల్య ఆమెను ఆలింగనం చేసి కుని, “నెతా, నీ భర్త పేదవాడై

పొల్లు నాడని వనవాసి కాలంలో అశ్రద్ధగా చూడకవూ!” అంటూ నీతిబోధ చేసింది.

రావు డు తల్లి దంతు లకు ప్రిదాని నవు స్కారం చేసి, తల్లితో, “అవూ, దిగులు పిడక తండ్రిగారిని కనిపేట్టుకుని ఉండు . పిద్దాలు గేళ్ళంట్టే ఎంత? కన్నవూసి తెరిచే సిరికి గడిచిపోతాయి,” అన్నాడు .

లక్ష్మణు డు కూడా తల్లి దంతు లకు మొక్కి తన తల్లి అర్పు నసి వు త్ర వద్ద సేలమా తీసి కున్నాడు . ఆమె, “లక్ష్మణా, ఇక నీకు రావు డేతుండి, నెతేతల్లి, అరణ్యమే అయోధ్య! అన్నన ఆపిదరాకుండా చూసి కో, నాయనా!” అని చెప్పింది.

పుగ్గురూ బయటికి వచ్చారు . పేళ్ళి కూతు రు లాగా అలంకరించు కున్న నెత తాను వనవాసిం వెళుతున్నాననే చింతకొంచె మైనా లేకుండా, ముందుగా రథమొక్కి కూచు న్నది. తరవాత రావు లక్ష్మణు లెక్కి కూచు న్నారు . సి వుంతు డు రథంలో నెతకు దశరథు డిచ్చిన వస్త్రాభరణాలూ, ఆయ్యు డాలూ, కవ చాలూ, చిన్న గ్ర నువూ, బుట్టా ఉంచాడు . రథం కదిలింది.







## రాజకుమార్తెలు

కర్మపిల్ల రాజులు న చోపిదేవతానికి పుగ పీల్చు లేరు. ఇద్దరు కుమార్తెలు మాత్రం ఉన్నావు. వారు కవలపీల్చు. కాని వారిలో ఒకతె తెల్లనిది. అమె పేరు శ్వేత. రెండవ పిల్ల నల్లనిది. అమె పేరు కష్టి. రంగులో తేడా ఉన్నా, ఇద్దరూ ఒకే పాలిక. ఇద్దరు పీల్చులా చాలా గారాబంగా పేరిగి పిదేశ్య వయస్సు గల వాళ్ళయ్యారు.

ఒకనాడు శ్వేత, కష్టి ఉద్యానంలో నడుస్తూండగా, ఒక చెట్టు మీది నుంచి ఒక పక్షి గ్రూవు వాళ్ళ కాళ్ళపై పడింది. వాళ్ళు బెదిరిపోయి, పేడ్చు పీట్చున ఏడవసాగారు. అది విని పిరిచారకులు పిరిగెత్తుతూ వచ్చి, పిగ్రూవు చూశారు. అందులో రెండు గ్రూవు ఉన్నాయి. పిరిచారకులు ఆ గ్రూటిన గ్రూవుతో సిహమలైపోదలతో పాడేసి, రాజకుమార్తెలను రాజభవనంలోకి తీసి కుప్పొయ్యారు.

కాని భయంతో రాజకుమార్తెలకు జ్వరం తగిలింది. ఆస్థానవైద్యుల చికిత్సలతో ఆ

జ్వరం ఏమాత్రం తగ్గలేదు. ఒక రాత్రి రాజుకు ఒక విచిత్రమైన కల వచ్చింది. ఆ కలలో రాజు తన ఉద్యానవనంలో ఒక పించరంగుల పిని పూశాడు. ఆ పిని పున్న స్వీభాషిలో రాజుతో ఇలా అన్నది:

“రాజా, నేను దేవతా పిని. నేను ఈ తోటలో ఒక చెట్టు మీద గూడుకట్టి, అందులో రెండు గ్రూవు పేట్చాను. వాటిని పొదిగి పీల్చులను చేసి, నీ కుమార్తెలకు బహుమానంగా ఇద్దావు ను కున్నాను. కాని, పూవు లెస్స నీ పిరిచారకులు ఆ గ్రూవు పుల్లెపోదలలో పారేశారు.”

“నేను ఇప్పడే ఆ గ్రూవు వెదికి తెప్పిస్తాను,” అన్నాడు రాజు.

“అది ఇప్పడు సాధ్యం కాదు. అవి చిట్టటపూ; వాటినుంచి పీల్చులు బయటికి వచ్చి ఎగిరి పోవటపూ జరిగింది. అవి ఇప్పడు నీ రాజ్యంలో పిదవుటగా ఉన్న కొండొఖరు వీధి ఉంటున్నాయి. నువ్వు



స్వయంగా ఆ శిఖరం ఎక్కి, వాటిని తీసి కు వచ్చి, వాటికి ఇంపూ ఉండే అహారం పేట్టాలి. అవి తృప్తిపడితే నీకు రెండు గుడ్డు ఇస్తాయి. అయిదేళ్ళ అనంతరం ఆ గుడ్డు వజ్రాలుగా వూరిపోతాయి. కొండశిఖరం ఎక్కి ఆ పిరలన్న ను మ్వరాజభవనానికి తీసి కురాగానే నీ పీల్లల జ్వరం తగ్గి యి పోతుంది,” అన్నది పి.

“ఆ కొండశిఖరం నిటార్తగా ఉంటుంది. దాన్ని ఎక్కటం అసాధ్యం. ఆ శిఖరం వీదికి ఎవరూ, ఎన్నడూ ఎక్కి ఉండలేవు,” అన్నాడు రాజు.

“ను మ్వాలా ఎక్కతావో నాకు తెలీదు. కాని ను మ్వ ఆ పిరలన్న తెచ్చేదాకా నీ పీల్లల జ్వరం ఎలాంటి చికిత్సలు చేసినా తగ్గవు. ఇంకొకటి ఏమిటంటే, గుడ్డు వజ్రాలుగా వూరినప్పిదు ఒకటి తెల్లగా ఉంటుంది,

ఒకటి గలాబి రంగులో ఉంటుంది. శ్వేత, గలాబి రంగు గల వజ్రాన్ని తీసి కోవాలి. కష్టి, తెల్లని వజ్రాన్ని తీసి కోవాలి. అలా చెయ్యకపోతే ఇద్దరికీ ప్రివూదవు,” అని చెప్పి పి వూయి వుంది.

టపేదేమత్తు వెంటనే నిద్రలేచి, రాణికి తన కల గురించి చెప్పాడు.

వున్నాడు ఉదయం ఆయన తన వుంత్రులన్న సిపూవేసింది. వారితో తన కల గురించి చర్చించాడు. వాళ్ళు ఏమీ చెప్పిలేక పోయారు. రాజు దేవాలయానికి వెళ్ళి దేవుణ్ణి ప్రార్థించాడు.

అకస్మాత్తుగా దేవత విగ్రహం కింది నుంచి ఒక ఉడుపు ఇవతలికి వచ్చి, గోడ వీదికి పోకి, వుళ్ళి గోడ దిగి, రాజుకు సిపి పింగా వచ్చి నిలిచింది.

రాజు విహోతుడు రాజుతో, “వు హారాజా, దేవత తవు పిట్ట అన్న గ్రహించి, తవు కు సిహాయంగా ఉడుపు ను పింపాడు,” అన్నాడు.

“ఇది నాకు ఎలా సిహాయ పిడుతుంది, శాస్త్రిగారూ?” అన్నాడు రాజు.

“అదే చూపింది గద! కోటగోడలలాటివి ఎక్కటంలో ఉడుపు లాటిది వు రొకటి లేదు. దాని పట్టు అమోఘం. దాని నడుముకు తాడు కట్టి కొండశిఖరం వీదికి పింపితే, ఆ తాడు పిట్టకుని వీరు నిశ్చింతగా పేక్కి ఎక్క వచ్చు,” అన్నాడు రాజు విహోతుడు ఎంతో నవ్వుకంతో.

ఎందుకైనా వుంచిదని శిఖరం దిగువన బలమైనవలలు, రాజుగారు కిందపడితే దెబ్బ



తగలకుండా, ఏర్పాటు చేశారు. ఉధువు కు  
వుంచి బలమైన తిండి పెట్టారు. ఒక రోజు  
ఉదయం రాజు తన భద్రులూ, ఆహారమూ,  
నీరూ తీసి కుని సేస్థికులు వెంటరాగా  
కొండకు బయలుదేరాడు.

ఉధువు నధువు కు తేలికగానూ,  
దడంగానూ ఉండే తాడు కట్టి, శిఖరం  
మీదికి పంపారు. అది పేక్చీ చేరగానే ఇద్దరు  
సేస్థికులు తాడును లాగి పట్టుకున్నారు.  
వెంటనే ఉధువు రాతిని కరుచు కున్నది.  
ఇద్దరూ పట్టి లాగినా ఉధువు తన పట్టు  
వదలలేదు. తరవాత రాజు దెబ్బధ్వనం చేసి  
కుని ఆ తాడు పట్టుకుని పైకి ఎక్కి వెళ్ళాడు.  
దిగ్గవనరాజుగారి వున్న పుల్లూ, రాణీభయ  
పిడుతూ నిలబడి ఉన్నారు.

రాజు శిఖరం మీదికి చేరేసిరికి సూర్యుడు  
అస్తమించి, పిర్లవంద్రుడు ఉదయించాడు.  
రాజు తాడును ఉధువు నధువు వుంచి  
ఊడదీసి, దాని కొనను ఒక బలమైన కొండ  
రాలుకి బిగించాడు. చంద్రకాంతిలో ఆయ  
నకు ఒక పొట్టి చెట్టు కనబడింది. దాన్ని  
సిమ్మి పించేటప్పిడు ఆయనకు దాని మీద  
రెండు పక్షులు కనిపించాయి. ఆ చెట్టుమొద  
లును ఒకరెండు తలల పొప్పు చుట్టుకుని  
ఉండి, ఆయనను చూసి తన రెండు పడ  
గలూ విప్పి, నోళ్ళు తెరిచి, కోరలు బయట  
పెట్టింది. రాజు తన కత్తితో బలంగా కొట్టి,  
పొప్పు తలలు నరికేశాడు.

బోపదేమిట చెట్టు మీది పక్షులనూ,  
ఉధువు నూ తీసి కుని శిఖరం దిగి కిందికి  
చేరేసిరికి తెల్లవారవస్తున్నది. కింద ఉంచగానే,



ఉధువు చిత్రంగా రెక్కలు పంపు కుని,  
అకాశంలోకి ఎగిరిపోయింది. ఆయన  
పిర్లతో సిమ్మ ఇల్లు చేరు కునే సిరికి రాజు  
కుమార్తెలకు జ్వరం పొందింది. వున్నాడు  
పిర్లు రెండు గుడ్లు పెట్టి, మాయమై  
పోయాయి.

రాజు ఆ గుడ్లను ఒక వెండిబుట్టలో ఉంచి,  
దాన్ని ఇనపపెట్టలో భద్రం చేయించాడు.

అల్లుదేళ్ళు గడిచాయి. శ్వేతా, కష్టా  
పేరిగి, విదవానేళ్ళవాళ్ళు అయ్యారు. రాజు  
ఇనపపెట్ట తెరవగానే దానినుంచి కాంతికిర  
ణాలు వెలువడ్డాయి. గుడ్లస్థానంలో రెండు  
వజ్రాలు ధగధగ మెరుస్తూ కనిపించాయి.  
ఒకటి తెల్లగా ఉన్నది. రెండోది గులాబి  
రంగుగా ఉన్నది.

వాటిని రాజు బయటటికి తీర్చించి ముప్పై  
రాజకుమార్తెలు అక్కడే ఉన్నారు.

రాజు వారితో, “అవుళ్ళూ, ఈ వజ్రాలు వీరే! ఇవి వీ కు అద ప్పిం కలిగిస్తాయి. ఏ వజ్రం ఎవరిది అన్న విషయం వీర విచారించ కండి. ఇవాళ సాయం కాలం వీ కిద్దరికీ తెల్ల సింపింగిపి లు కూజాల్లో పెట్టి ఇస్తాను. వీర రోజూ ఆ పి లను గవు నిస్సన్నట్టు తే, ఏ వజ్రం ఎవరిదో వీరే తెలిసిపాతుంది,” అన్నాడు.

ఆ రోజే ఆయన ఆస్థాన ఐంద్రజాలికుడైన పూయా పాలుణ్ణి రహస్యంగా తన అభ్యంతర పుందిరానికి పిలిపించి, “వజ్రాలు వచ్చాయి. ఇక నీ ఐంద్రజాలం ప్రయోగించే సమయం వచ్చింది,” అన్నాడు.

“అదంతా మీరేసులభంగా చెయ్యవచ్చు గదా, పూ హారాజా! శ్వేతకూ ఇచ్చే తెల్ల సింపింగి పి ల పాత్రలో కొంచెం ఎక్రసిరా కలిపి, పూల కాడలు అందు లో పు ణిగేటట్టు అవుర్న టవే గదా! క్రమంగా పూల రెక్కలు వాటం తట అవే గు లాబిరంగు కు పూ రతాయి. ఇదంతా రెండు రోజులకు పుందే వీ కు వివరంగా చెప్పేశానుగా?” అన్నాడు మాయా పాలుడు.

“చెప్పావనుకో, అయినా అది నీ చేతి వీరు గా జరిగితేనే బాగుంటుంది గదా!” అన్నాడు రాజు. ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు.

ఆ రాత్రి శ్వేతకూ, కృష్ణకూ రెండు గుత్తుల తెల్లసింపింగిపి లు పాత్రలతో సిహా అందాయి. పాత్రల వీరు ఇద్దరెంబర్నా సిస్టింగా రాసే ఉన్నారు. వాళ్ళు ఆ పాత్రలను తవు తవు గదులలో ఉంపు కుని, పి లను శ్రద్ధగా గవు నిస్సా వచ్చారు. క ప్లికు ఇచ్చిన పి లు మొదట ఉన్నట్టే తెల్లగా ఉండి పాయాయి గాని, శ్వేత కిచ్చిన పి లు పుర్నాటక రంగు పూ రనారంభించాయి.

ఈ సింగతి తెలియ గానే బోపిదేమణ్ణి తన కుమార్తెల వద్దకు వెళ్ళి, “అమ్మాయిలూ, ఏ వజ్రం ఎవరిదో ఇప్పింపు వీ కు తెలిసింది గద?” అంటూ పిళ్ళంలో ఉన్న వజ్రాలు పూ పాడు. శ్వేత, గు లాబీ వజ్రాన్ని తీసి కు న్నది. క ప్లి తెల్ల వజ్రాన్ని తీసి కు న్నది.

పూయా పాలుడి పూటా? ఎంతో గడ్డు సివు సిస్య తెలిగ్గి పిరిష్కరించినందు కు అతనికి బోపిదేమణ్ణి నుంచి పుంచి బహి పూ నవే లభించింది.







## అజేయుడు గరుడుడు!

వజ్రపురి ప్రధాన మంత్రి పుష్పరాజు కొండగుహలోని నరేంద్రచేపుణ్ణి, రవింద్రచేపుణ్ణి కలుసుకుని సాయమందించగలనని మూల భావించాడు. అక్కడ చంద్రపురిలో రాజు విద్రమసింహుడు, నరేంద్రచేపుడికి తాను ఎలా రూపాడి ఉన్నాడీ మహేంద్రవర్మకు తెలియచెప్పాడు.

అతడు నా ప్రాణాలనే కాపాడాడు. అలాంటి వాడు ఏడు వ్యతిరేకంగా చూడబడ్డాడా?



నా బాపమరిదిగా అతడు విశ్వాసపాత్రుడిగా ఉండాలి కదా? కాని అతన్ని దురాశస్యు పీడిస్తున్నది!

అతన్ని క్షమించడానికి ఏదైనా మార్గం ఉన్నదా ప్రభూ?



అతడూ, అతడి కుమారుడూ మళ్ళీ కుట్రమన్నరుని సేను ఎలా ఎత్తుపించడం? అదనరే, తమరొప్పుడు ప్రయాణ బడలికతో ఉంటారు.

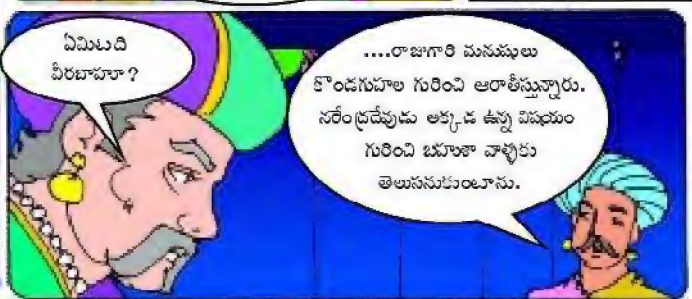


వీరబాహూ, విద్రమసింహుణ్ణి విడిదికి తీసుకువెళ్ళు.



వీరబాహూ తిరిగి వచ్చాడు.

ప్రభూ, సేనాక సంగతి చిన్నాను...

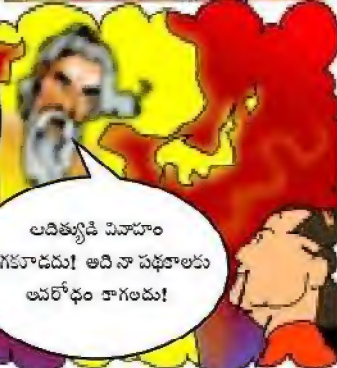


ఏమిటది వీరబాహూ?

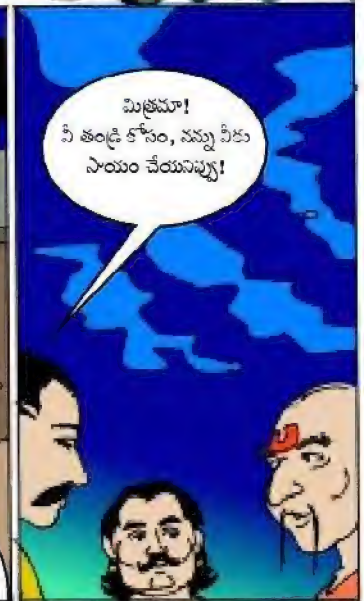
....రాజుగారి మనస్సులు కొండగుహల గురించి ఆరాతీస్తున్నారు. నరేంద్రచేపుడు అక్కడ ఉన్న విషయం గురించి భూతా వాళ్ళకు తెలుసుకుంటున్నాను.

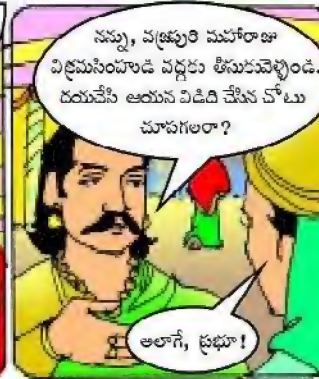
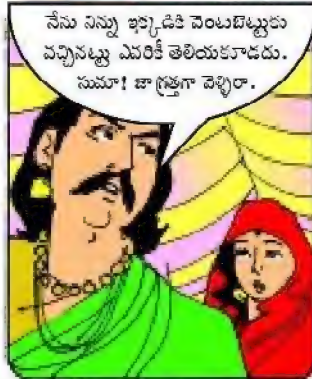


అక్కడ కొండ గుహల నుంచి రవింధ్రదేవుడు, పుష్పరాజు వెలువలికిరాగానే 'అగండి!' అన్న కంటస్సెరం వినపించింది.













## తార్కితార్ సంత-పండుగ

గుజరాత పింఛ గలలో తార్కితార్ సంత ఘనమైనది. పూర్వ రోజుల పాట బరిగే ఈ సంత పూర్వాల గా అగ్రు-సెప్టెంబర్ మా సెలలో వస్తుంది. రాజకోటసిమీ పింఛలోని తార్కితార్ అక్కడి త్రినేత్రేశ్వర ఆలయానికి ప్రసిద్ధి గాంచింది. బ్రహ్మదేవత పరమ శిష్యులెయ్యి పుష్పాలతో అర్పించాలని కుని సంకల్పించి పై జ ప్రారంభించాడట. తీరా పై జ పై ర్మయ్య సిపుయానికి ఒక మిష్టిం తగ్గడంతో బ్రహ్మ తన 'నేత్రకపులాన్ని' సిపుర్పించాడు. శిష్యు దాన్ని ప్రతితోతన పూడవనేత్రంగా స్వీకరించాడట. అలా శిష్యు పుక్కంటి అయ్యడనీ, బ్రహ్మ పై జించిన దివ్య స్థిలంలో తార్కితార్ త్రినేత్రేశ్వర ఆలయం వెలసినదని చెబుతారు.

పాండువు ధ్యమితు అర్చన తుత్స

యంత్రాన్ని ఛేదించి, ద్రోపిడిని చేపట్టిన స్థిలం కూడా ఇదని చెబుతారు. ఆ సందర్భాన్ని పిమ్మరించు కుని ఆలయంలో ఇదే సిపుయంలో ప్రత్యేక ఉత్సవం కూడా జరుగితారు. ఈ ఉత్సవ సిపుయంలో, వర్షపు నాడు ఆలయంలోని కొలనులో స్నానం చేయడం గంగానదిలో స్నానం చేసినంత విపరీతమైన సిపు కూర్చున్నదని భక్తులు విశ్వసీస్తారు. అందువల్ల ఆరోజు యా త్రికుల రద్దీ ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఈ ఉత్సవముందర్భంగా వందలాది పుండి స్త్రీలు పొల్గని వత్తాకారంలో ప్రదర్శించే 'రసిదా' అనే పునోహర జానపద నాట్యాలు అందరినీ అలరిస్తాయి.

సంత మైదానంలో అందమైన అద్దాలతో అలంకరించబడిన 'తార్కితార్ ఛత్రమ్' అనే గొడుగులను ఈ ఉత్సవ ప్రత్యేక అకర్షణగా చెప్పవచ్చు. ఈ గొడుగుల కింద వివాహానికి సిద్ధంగా ఉన్న బ్రహ్మచారులు కూర్చుని ఉంటారు. అవివాహితలైన స్త్రీలను ఆకర్షిస్తారు. దీనిని చూస్తూ ఉన్న నకు ఒకనాటి 'స్వయంవరం' ఆచారం గుర్తుకు వస్తుంది.

గుజరాత, జానపద ఉత్సవ సంప్రదాయాలకు తార్కితార్ సంత ముచ్చతునక అని చెప్పవచ్చు.

# విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

విజ్ఞాన వివికలు :



## 3,000 సంవత్సరాల నాటి జీవితం

క్రీ.పి . 900-300 మధ్య మెక్సికన్ ప్రాంతంలో వెలసిన ఓల్మెక్ నాగరికత చాలా అభివృద్ధి చెందినది. వు ఖ్యంగా వారి శిల్పాలు చరిత్ర కారులకూ, మితాతత్వ పరిశోధకులకూ ఆశ్చర్యం కలిగిస్తున్నాయి . వాళ్ళు దాదాపు 44 టన్నుల బరు మగల పేద్దపేద్ద తలలను చెక్కారు. బహుశా అవి ఆనాడు ప్రాచుర్యం పొందిన క్రీడాకారుల తలలైఉండవచ్చుని భావిస్తున్నారు . ఆ తలలకు ఈనాడు అమెరికన్ ఫిజియాలజీ క్రీడాకారులు ఉపయోగిస్తున్న హేల్మెట్లలాంటివి ఉన్నాయి . ఆనాడు ఓల్మెక్స్ ఆడిన జాతీయ బంతి

ఆట ఆడేప్పుడు తలకు గాయం తగలకుండా దీనిని ఉపయోగించారు. ఈ ప్రాచీన క్రీడలో హేల్మెట్ కన్నా, అసక్తికరమైనది వాళ్ళు ఉపయోగించిన రబ్బరు బంతి. 'హేవా' చెట్టు నుంచి తీసిన రబ్బరుతో తయారు చేసిన చాలా పేద్ద బంతి ఇది. ఉత్తర్రా ఈ రబ్బరు ను పుస్త్రుల తయారీకి, విరిగిన ఎప్పు కలకు శస్త్రచికిత్స చేసి కట్టు వేయడానికి ఉపయోగించేవారు.

ప్రాచీన ఓల్మెక్స్ రబ్బరు తయారు చేసిన పద్ధతినే కాకుండా, దానిని రకరకాలుగా ఉపయోగించడం- ఈనాటి శాస్త్రవేత్తలకు ఆశ్చర్యం కలిగిస్తున్నది.

## మన పరిసరాలు

### అద్భుతమైన చేప

ప్రపంచవ్యాప్తింగా ఉష్ణ వుండలాలు, ఉపఉష్ణ వుండలాలు, సమశీతోష్ణ ప్రదేశ జలాలలో నివసించే 'లయ నేషియ' ఇటీవల అందరి దృష్టిని ఆకర్షిస్తున్నది.

ఈ చేపల రెక్కలలో ఉండే ఒక విధమైన విషాన్ని

ప్రత్యేక ఔషధానికి ప్రత్యామ్నాయంగా ఉపయోగించే అవకాశం ఉండడమే దీనికి కారణం.

ఈ చేప శరీరం మూడు వైపుల రకరకాల రెక్కలు ఉన్నాయి. వెన్నెముకరెక్కలలో విషగ్రంథులున్నాయి. అందు వల్లనే వీటిచేత గాయపడినట్టులు తే, వాంతులు వస్తాయి . ఒక్కొక్కసారి ప్రాణాపాయం కూడా వాటిల్లుతుంది. ఈ విషం వీడే శాస్త్రవేత్తలు ప్రస్తుతం విస్తృతంగా పరిశోధనలు జరుపుకున్నారు .

ప్రత్యేక ఔషధ విలువలు కలిగి ఉండడమే కాకుండా, అక్వేరియంలలో అలంకారం కోసం పంచే చేపలుగా కూడా ఉపయోగపడడం వల్ల వీటికి వుంచి గిరాకీ ఉంది.





# విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

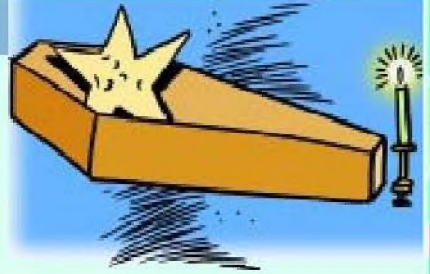
మీకు తెలుసా?

నక్షత్రాల ఆయువు!

మిణుకు మిణుకుమని మెరిసే అనంతకోటి నక్షత్రాల సిప్పుదావుల వల్లనే, రాత్రి ఆకాశానికి అద్భుతమైన నంద్యం సిప్పు కూర్చున్నదన్న సింగతి వునకందరికీ తెలిసినదే. నిజానికి ఆ నక్షత్రాలు ఎంతో ప్రకాశవంతమైనవి. ధూరం కారణంగా విుణుకు విుణుకువుంటూ కనిపిస్తున్నాయి.

అయితే, వునవునువులకు లాగే ఈ నక్షత్రాలకూ ఓ రోజు వురణం వాటిల్లుతుంది!

ఒక నక్షత్రం ఆయుఃప్రమాణాన్ని రెండు విషయాలు నిర్ణయిస్తాయి. మొదటిది దాని ప్రకాశం; రెండవది దాని బరువు. ఎంత ప్రకాశం ఎక్కువగా ఉంటే అంత ఆయువు మతక్కువ. ఎందుకంటే ప్రకాశానికి సిప్పుంగా దాని వుండే శక్తి ఖర్చవుతుంది. అదే విధంగా బరువు ఎక్కువగా ఉంటే దాని ఆయుః కాలం తక్కువగా ఉంటుంది. 'బరువు మతక్కువ'గా ఉన్న నక్షత్రం దాదాపు 10 లక్షల సంవత్సరాలు నిజీవంగా ఉంటుందని ఓ అంచనా!



మన దేశం క్వీజ్

స్ట్రెంబర్తో మనదేశంలో పండుగల రాక ప్రారంభమవుతుంది.

ఇప్పుడు కొన్ని పండుగలను గురించి తెలుసుకుందాం.

1. రాజస్థాన్‌లో చాలా ప్రసిద్ధమైన పండుగ ఏది?
2. గుజరాత జనాగధ సిన్హి పింట్‌ని గిఫ్ట్ రోల్ ఏ పండుగను జరుపుకుంటారు? దాని ప్రాముఖ్యత ఏమిటి?
3. ఎవరి జన్మదినాన్ని కార్తీక ప్రిత్తివుగా జరుపుకుంటారు?

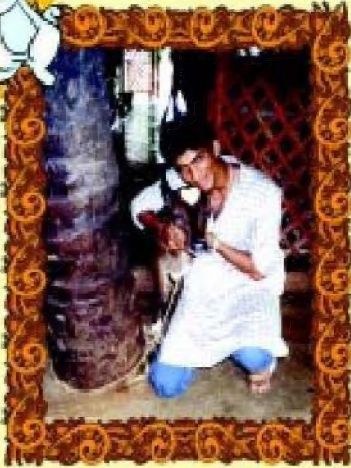


4. పన్నెండేళ్ళకోసారి వుహు కుంభమేళా జరిగే నాలుగు ప్రదేశాలు ఏవి?
5. పిళ్ళివు బెంగాల్‌లో జనవరిలో జరుపుకుంటే పండుగ గురేవు టి?

(సిన్హాధానాలు 66వంజిలో)



# ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ



KALANIKETAN BALU

ఈ ఫోటోలకు  
ఒక్క  
పూటలోగాని,  
చిన్నవాళ్ళలోగాని  
వ్యాఖ్యలు  
రాయ గలరా?  
రెండు  
వ్యాఖ్యలకూ  
నింబంధం  
ఉండాలి.



MAHANTESH C. MORABAD

వ్యాఖ్యలున్న కాంపీటీషన్ పోస్టుకార్డు పేజీ రాసే ఈ నెల 25వ తేదీలోగా  
పూకు అందేలా పంపాలి. పోటీఫలితాలు నవంబర్ 2006 సంచికలో ప్రచురిస్తాం.  
ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమతి ఉంటుంది.  
ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చంద్రపూవు, 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ,  
ఈశాంబల్, తాండవ - 600 097.

అభినందనలు

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

జూలై నెల పోటీ ఫలితాలు

యం. బాలాజీసింగ్

ఇం. నం. 8-3-228/642

రహిమత్ నగర్

హైదరాబాద్ - 500 045



మొదటి ఫోటో : కళాత్మక వ్యాపారం!  
రెండవ ఫోటో : జీవనోపాధికి సాధనం!



సమాధానాలు :

1. తీజ్.

భావనాథ్ ఉత్సవం.

2. అర్జునుడు తపస్వి పై రిచీ చేసిన

3. గురు నానక్.

సందర్భంగా కష్టించిన అభినందించిన

4. హరిద్వార్, ఉజ్జయిని, ప్రియా గ, నాగిక్.

సందర్భాన్ని ముద్దురించుకుని జరిగి

5. గంగానాగర పుణ్య.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited,  
No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: B. Viswanatha Reddi (Viswam)

నవ్టెంబర్ 2006

66

చందమామ



# BEST GIFT FOR YOUR DEAR AND NEAR ONES

THREE EXCITING BOOKS FROM  
TWO RENOWNED WRITERS FOR CHILDREN

**MANOJ DAS AND RUSKIN BOND**

Single copy : Rs 50 each : A set of three for only Rs 125

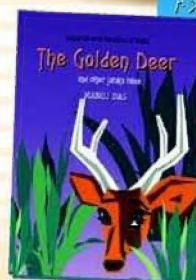


Also four books of  
**LEGENDS AND  
PARABLES OF  
INDIA**

from **CHANDAMAMA**

Single copy Rs 50 each

A set of four for only Rs 175



**INDIA IS A LAND OF STORIES, RICH IN LEGENDS, PARABLES AND MYTHS**

**Chandamama** has enriched many generations of young minds with these stories. The spiritual subtext and moral lessons in these delightful stories continue to fascinate and mould young Indian minds.

**Popular Prakashan** has co-published these stories to educate, entertain and inspire the growing generation.

**CHANDAMAMA**



**Popular  
prakashan**

**FOR FURTHER ENQUIRIES CONTACT :**

**CHANDAMAMA INDIA LTD., 82, DEFENCE OFFICERS COLONY,  
CHENNAI - 600 097.**

CHANDAMAMA (Telugu)

september 2006

Regd. with Registrar of Newspaper for India No. 1114/57. Regd No. TN/CC(S)Dn/159/06-08

Licensed to post WPP - Inland No. TN/CC(S)Dn/84/06-08, Foreign No. 85/06-08



**Maha Lacto...  
Maha Fun...  
Maha Prizes**

Conditions Apply\*



**nutrine**  
**MAHA  
LACTO**

**THE  
BEST  
LACTO  
IN TOWN**

Watch the Nutrine Maha Lacto TV Commercial on your favourite channels....Write the missing words in the following jingle...

And

**WIN EXCITING MAHA PRIZES...**

Jingle :

1...2...3.....

1...2...3.....

Full of Cream Full of Malt Full of Milk

Yeah!...

1...2...3.....

1...2...3.....

Baseline :

VO : .....

The Best Lacto in Town

-----Cut this and send your entries----- ✂

Send your entries to :

NUTRINE CONFECTIONERY COMPANY PVT.LTD.,  
2-1235, B.V.REDDY COLONY, CHITTOOR - 517 001  
(A.P) [nutrinesales@vsnl.net](mailto:nutrinesales@vsnl.net)

This product is also available without this offer.



India's largest selling sweets and toffees.